

ბაზისბანკი
BASISBANK

Hualing Group Member

წლიური ანგარიში
ANNUAL REPORT

2013

3 ABOUT BASISBANK

Background	3
Statement of the Chairman of Supervisory Board	4
Statement of the Executive Chairman of Supervisory Board	5
Governing Bodies	6

3 BUSINESS PROFILE

Statement of General Director	11
Business Directions	12

3 CORPORATE GOVERNANCE AND RISK MANAGEMENT

Corporate Governance	16
Risk Management	21

3 PROJECTS AND SOCIAL RESPONSIBILITY 25

3 FINANCIAL RESULTS 29

3 CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS AND INDEPENDENT AUDITORS REPORT 33

ABOUT BASISBANK

Background

Basisbank (BB) is one of the oldest banks in the contemporary Georgian banking sector. In 2013, the Bank turned 20.

From year to year, step by step, the Bank continuously developed, remaining at the same time useful for its shareholders, employees and, importantly, for customers, which is clearly demonstrated by an impressive list of loyal customers.

The Bank has stood out for financial stability, which was particularly important in the years the Bank was founded and made its first steps in the banking business.

The Bank's active development and growth started in the year 2000. It was at that time that BB went beyond the capital city, starting expanding its network towards the regions.

The Bank's dimensions grew in line with the economic growth of the country.

The most important milestone in the past years was the recognition that BB earned from international financial institutions and subsequent intensification of relations with them.

BB was the first partner bank of Georgian Financial System Framework (GFSF), a social program developed by European Bank for Reconstruction and Development for the Georgian financial sector.

The successful cooperation with EBRD continued with an agreement signed in May 2008, under which EBRD became a BB shareholder.

In the subsequent years, BB successfully adopted and developed an organizational structure of European standards, further improved its service quality, introduced innovative products and, of course, continued expanding by opening service centers in the capital city as well as in the regions. In 2011, BB acquired a historical building in the old, one of the most prestigious districts of Tbilisi, where the Head Office of the Bank was accommodated.

In 2012, Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co. Ltd. (Hualing Group), a Chinese company, became a 90% shareholder of BB that came as a logical continuation in the development of the Bank. The transaction was the first case the Chinese company acquired a substantial shareholding interest in a commercial bank. The reason why the largest investor decided on BB was the Bank's flexibility, progressiveness and right policy.

The entry of the largest investor opened a door to new opportunities for BB.

Only in 2012, Hualing Group invested GEL 25 million into the Bank's capital, followed by additional GEL 49 million injection in 2013.

In 2013, the Bank appeared before customers as a financially much stronger bank. The results came along impressively swift – the Bank doubled the number of its customers thanks to the strong financial support from the new shareholder, on the one hand, and on the other hand, the traditional premium service quality that the Bank succeeded in maintaining on a par with its growth.

Hualing Commerce, Industry & Trade (Group) co. Ltd, is a private enterprise group established in 1988. The Group mainly focuses on the commodities wholesale market (rental and management services), and diversifies into international trade, development of modern livestock slaughter industry, logistic transportation, constructions, hotel, tourism etc. So far Hualing Group has two large-scale comprehensive wholesale markets and dozens of small and medium-sized markets located in Xinjiang and its neighboring countries.

Hualing first entered Georgian market in 2006, and since invested in local forestry exploration, wood processing and mining development. Hualing Group established the Free Industry Zone in Kutaisi in 2009, with ongoing construction of infrastructure facilities and installation of equipments.

In addition to the diversity businesses Hualing Group is developing in Georgia, the group has made a solid investments into a large-scale modern commerce market project and plans to launch the Hualing International Special Economic Zone Project in Tbilisi. It is so far the largest investment in Georgia made by Chinese enterprise.

Statement of the Chairman of Supervisory Board

Zurab Tsikhistavi
Chairman of Supervisory Board

The year 2013 was an extremely important year, in fact, a turning point, for BB. After the entry of the new major shareholder, the Bank faced a real challenge - on the one hand, it appeared before consumers as a financially much stronger institution backed up with the largest Chinese conglomerate and on the other hand had to remain committed to maintaining, on a par with its growth, the premium service quality that it had achieved for 20 years of being in the business. It was important to make sure that the customers who had for years entrusted their businesses to and grown together with BB felt the major change only in a positive way.

I'd like to say with pride that the Bank Management successfully took up the challenge and carried out the task. As a result of hard work, dedication and tenacity of BB team the number of corporate customers doubled during 2013.

I am confident that the next 2014 year will go into BB history as a year of new achievements, growth and development. My confidence is based on the Bank's financial stability and strength, premium service quality and, above all, the Bank's team of highly professional employees.

Statement of the Executive Chairman of the Supervisory Board

Zhang Jun
Executive Chairman of Supervisory Board

The year of 2013 was the first full year of cooperation between Hualing Group and BB. I am very pleased to see that such cooperation has been as successful as we anticipated.

Based on the Bank's financial and operational results in 2013, we believe that the equity investment made by Hualing Group into BB has been a success. Taking into account the unique history of the Bank, its distinct market positioning, its unwavering development strategy, as well as its operational flexibility and achievements in recent years, we are confident to say that BB has fully leveraged the opportunities and resources provided by Hualing Group, in line with our objectives.

And we have financial and operational results to substantiate the above conclusion: the number of banking customers doubled; the Bank also increased loans to corporate and large institutions with its credit portfolio doubled in 2013 while maintaining its NPL ratio at low level. As a result, the Bank's profit almost quadrupled compared to 2012.

As planned by Hualing Group, BB expanded its service network to provide financial services to local SMEs. The Bank's network expanded westward to a key location - the industrial city of Kutaisi, where Hualing Group has made substantial investments to create a Free Industrial Zone. In addition, the Bank opened a service center in the Tbilisi Sea area, where Hualing Group is implementing an important and huge investment project.

The success achieved by BB in 2013 laid down a solid foundation for the Bank to set more ambitious goals and make greater progress in 2014. I firmly believe that the strategic partnership between BB and Hualing Group will lead to create a brighter future for the Bank.

Supervisory Board

Zurab Tsikhistavi - Chairman of Supervisory Board.

Chairman of the Supervisory Board. Upon the graduation from Moscow State University (MSU) and Humanitarian-Economic Institute, he held a scientific degree in Physics and Mathematics. He is one of the founders and the second largest owner of the bank. Mr. Tsikhistavi has many years of professional experience in banking and financial sector. Mr. Tsikhistavi has held a position of an Assistant Professor at Tbilisi State University and a Senior Lecturer at Moscow State University. Since BB's establishment he has held leading executive positions in the bank.

Zhang Jun - Executive Chairman of Supervisory Board.

Executive Chairman of the Supervisory Board. He is a holder of MBA Degree. Since 2010 he has been Deputy General Manager in finance and foreign investments in Xinjiang Hualing Trade and Industry (Group) Co., Ltd. From 1998 to 2010 he worked as Sales Department General Manager, Assistant of the Chairman of the Board, HR Director in Urumqi City Commercial Bank. From 1992 to 1997 he was Deputy Director in Chengxin Credit Union of Urumqi. Mr. Zhang held senior management positions in the Urumqi Branch of the People's Bank of China, Urumqi City Commercial Bank and in other financial institutions for many years. He has a vast practical experience in the operation and management of commercial banks, and therefore has a profound and clear view about the strategic development of small and medium-sized commercial banks.

Zhou Ning - Member of the Supervisory Board.

He holds MBA degree from Fuqua School of Business in USA, MS in Engineering at Virginia Polytechnic Institute, BS in Engineering at the University of Science and Technology of China.

Since 2005 he has been a Managing Director in Tuhong International Co. Mr. Zhou has executed a number of financial advisory projects in Urumqi City Commercial Bank, Bank of Deyang, Yantai Bank, Hang Seng Bank, Wing Lung Bank, Xiamen Bank, Hong Kong Fubon Bank, Bank of Tianjin.

Mr. Zhou has a deep understanding of strategy and business development of domestic and foreign small and medium banks.

Supervisory Board

Mi Zaiqi - Member of the Supervisory Board.

He graduated from University of California with BA degree and at Singapore Association of Small and Medium Enterprises; Since 2011 he has been the Deputy Director of GM Office in Xinjiang Hualing Trade and Industry (Group) Co., Ltd. and Director of GM Office in Georgia Branch Office of Xinjiang Hualing Trade and Industry (Group) Co., Ltd. From 2010 to 2011 he worked as an assistant to GM in Xinjiang Hualing Real Estate Development Co.,Ltd. From 2005 to 2006 he worked as an assistant to GM in Xinjiang Hualing Grand Hotel Co., Ltd.

Sabina Dziurman - Member of the Supervisory Board,

EBRD Representative. She graduated from London University with MBA degree. Ms. Dziurman has a solid track record in Credit Line Management, SME Development, Bank Training, Institutional and Business Development. Currently she is a Senior Banker at EBRD with the bank equity team responsible for developing and monitoring business in Central Asia, Caucasus, Moldova and Romania. Prior to the current positions Ms. Dziurman has worked on various development projects in Central Europe Trust Co. LTD; EBRD, Tashkent, Uzbekistan; EBRD, Moscow, Russia; Sema Group Ashgabat, Turkmenistan; Know How Fund, Ashgabat, Turkmenistan; DFID, Brussels, Belgium; Enterplan International, Yerevan, Armenia; DFID, Chisinau, Moldova; Bankakademie, Tashkent, Uzbekistan and IDC, Minsk, Belarus.

Management Board

David Tsaava, General Director

Is a graduate of Banking and Finance at Tbilisi State University. He has more than 8 years work experience in banking sector. Mr. Tsaava started his career in BB as a Credit Officer, later he headed Corporate Loan Division in the bank. In 2008 he became a member in Management Board and was responsible for Corporate Banking. Recently Mr. Tsaava has been promoted to General Director's Position.

Hui Li, Deputy General Director, Lending

Graduated from Bachelor's Degree in Accounting. She supervises the approval of large amount loans in BB. She was in charge of credit approval in Credit Management Department of Urumqi City Commercial Bank. Then she held the position of Deputy Manager of Credit Department and Deputy Director in Urumqi Chengxin Credit Cooperatives.

Ms. Li has been working in the financial sector since 1993, successively as a teller, an accountant, a credit officer. She has a wealth of work and management experience and is very familiar with banking business.

Management Board

Lia Aslanikashvili, Deputy General Director, Finances

Is a graduate of International Economic Relations at Tbilisi State University. She has a solid experience in banking sector. Ms. Aslanikashvili has been working with BB for more than 11 years and has held different leading positions in the bank prior to joining Management Board. Starting her career as a Manager of International Operations Department she was promoted as the Head of the same Department, later she headed Settlement Department. In 2007 she was appointed on a position of the Head of Treasury department. Ms. Aslanikashvili was promoted to CFO position in 2008.

David Kakabadze, Deputy General Director, Risk Management and IT

Is a graduate of Georgian Technical University and Caucasus University. He holds MBA in Finance. Mr. Kakabadze has been working with BB more than 10 years and has a broad experience in risk management and financial sector. He was a head of IT department prior to joining Management Board in 2008. He is responsible for IT and Risk Management.

Levan Gardapkhadze, Deputy General Director, Retail Business

Graduated from Georgian University of Social Science, Georgian Technical University and Tbilisi International University of Economics. He started his career in BB at Operations Department and later headed Plastic Card Department. Mr. Gardapkhadze joined Management Board of BB in 2008 and is responsible for Retail Banking.

BUSINESS PROFILE

Statement of General Director

David Tsaava
General Director

2013 was a momentous, anniversary year in the history of BB. BB turned 20 that, I guess you will also agree, is a venerable age in the contemporary history of the Georgian banking sector.

I am very proud that we have remained strongly committed to our core values throughout our history. We have always been and will continue to be a useful bank to our customers, teammates and partners. Unbending stability, long-dated experience, efficient network of service-centers, sound management and transparent ownership are our main priorities which we are to preserve in the future .

As for the year 2013, BB is developing much faster now thanks to the investment that Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co. Ltd. (Hualing Group), a Chinese company, made into the Bank in 2012. Hualing Group invested US\$ 45 million into BB. This significantly increased the bank profit that almost quadrupled compared to 2012. I'd like to add that, in addition to the significant investment, the team of professionals that Hualing group found in BB made a huge contribution to the success the Bank demonstrated in 2013.

The profit growth was attributed to a significant extent to the Bank's involvement aimed at increasing its lending business activity. Given these points, the credit portfolio not only doubled but also improved in terms of quality in 2013. I am proud to say that step by step BB is leaving the position of a medium-size bank for that of a large-size bank. For instance, the number of customers significantly increased compared to 2012 and, pleasantly, the number is increasing steadily.

I'd like to also add that we are strongly committed to maintaining a consistent pace of our growth and progress to become one of the leading banks on the Georgian bank market within the next few years.

The core priorities of BB include stability, flexibility, high service standards as well as useful terms of products and services, which, in turn, are tightly linked to customer loyalty of the Bank. We are especially proud of our customers, as they have been developing and growing their business in close cooperation with us. In addition, we are well aware that quality maintenance requires a further expansion of our branch network, particularly where the number of customers is increasing. Therefore, it was decided to expand the network in 2013 in the capital as well as in regions. A new service center will be opened in Rustavi and the third service center will be opened in Batumi. The plan for 2014 also includes renovating the Head Office of the Bank in line with modern standards.

It is worth-mentioning that in parallel with its successful banking, BB attaches great importance to social responsibility, implementing a number of useful projects in this connection. The Bank is particularly enthusiastic about supporting education projects. For five years already ,the Bank has maintained an education support fund to finance the education of talented, yet ill-affording students, and a variety of research and education conferences. Besides, BB has been actively involved in sports and culture support initiatives. As the Bank continues to grow, it will correspondingly step up its social responsibility efforts.

Business Directions

Corporate banking

During 2013, BB scored significant achievements in corporate banking. Not only did the Bank maintain a significant base of current customers but also attracted new large businesses thanks to its increased financial resources. It was an increased number of corporate customers that contributed to a considerable extent to the doubling of the Bank's credit portfolio.

The increase in the number of customers called for the strengthening of corporate banking, for a more effective and flexible structure. The Bank conducted a staff retraining and capacity building program, developed new products for corporate customers with the terms much more favorable for customers and therefore much more competitive than those available on the market.

The plans for 2014 are much more ambitious thanks to the support from Hualing Group, our new strong investor.

SME crediting

Just like in the preceding years, in 2013 SME crediting continued to be one of the priority areas for BB. The Bank Management are proud of seeing so many businesses cropping up and developing with the Bank support. SME development is the central driving force that will ultimately benefit the economic development of the entire nation.

Our new investor's vision in SME business development is fully matched with that of the Bank. BB's commitment to helping small and medium enterprises was confirmed through significant contribution and a number of initiatives that was made last year in this direction.

These include joining the Government's Cheap Loans Program in support of SMEs.

Preferential Agrocredit, a project initiated by the Ministry of Agriculture, proved to be a success. Under the project, BB and Agriculture Development Fund have helped farmers get preferential agro credits. By the decision of the state, the project will continue in 2014, too.

In addition, BB continues to closely cooperate with different international financial institutions to raise investments to fund SME loans.

In November 2013, BB and Black Sea Trade and Development Bank (BSTDB) signed an agreement, under which BSTDB allocated US\$ 6 million as a revolving credit line to finance trade business development.

In line with the country economic growth, BB has more ambitious SME financing plans for 2014.

Business Directions

Retail banking

The year 2013 was a success for the Bank's retail banking business, as borne out with the relevant financial indicators. Against the background of the current competitive environment in the bank sector, our objective is to continually improve and refine service quality.

To accomplish the objective, the Bank studies customer demands and wishes and strives to accommodate them in the daily operations of the Bank. It was for accommodation of its customer interests that the Bank realigned its network of service centers and ATMs, extended service center working hours, and streamlined and improved its procedures.

In 2013 the Bank opened a new service center in Kutaisi. Besides, the Bank expanded its service center network in Tbilisi, opening a new service center in Vazisubani.

Along with the service centers, the Bank expanded the network of its ATMs too. Taking customer demands into account, the Bank increased a number of ATMs in Tbilisi, Kutaisi and Batumi.

Business Directions

At present, the Bank has 17 service centers and 53 ATMs across Georgia.

It was always a priority for the Bank to deliver high quality services to customers and therefore in 2013, too, conducted a *Service +* training for its employees to make sure the service quality is maintained.

Besides, to provide maximum customer comfort, the cashiers were allowed to perform some other transactions to ensure a single-point customer service in connection with such type of transactions.

The Retail Credit Division is operating effectively, reviewing and processing retail loan applications much faster without compromising the service quality. With the Retail Credit Division support, the Bank successfully implemented a number of campaigns to issue consumer, mortgage and installment loans and sell credit cards. The retail lending procedures were streamlined to ensure a faster application processing.

Considering the fierce competition on the retail banking market, it is important to focus on not only high service quality and a well-developed network of service centers and ATMs but also a diversity of products and their useful terms. The year 2013 was a success for BB in this connection, too.

In connection with its 20-year anniversary, the Bank offered customers a 20-Year Mortgage, the long term and low interest rate of which attracted hundreds of new customers.

Lady Card

Besides, the Bank launched a Lady Card, a credit card for ladies that became very popular on the market within just a short while. The unprecedented terms of the product, a 60-day grace period and exclusive discounts at famous brands as well as at various shops of goods and services all contributed to the success of the card.

Express Loan, a credit product was also innovative. Remittances received from abroad from time to time and a good credit history are sufficient to use the product.

For the customers who favored mortgage loans in the national currency, the Bank created a Floating Rate Mortgage Loan the interest rate of which is linked to the NBG refinancing index.

Remote Banking services were also refined and functionally enriched to better meet the customer needs.

In 2014, BB will continue to be active in the retail segment and customarily respond to the market demands.

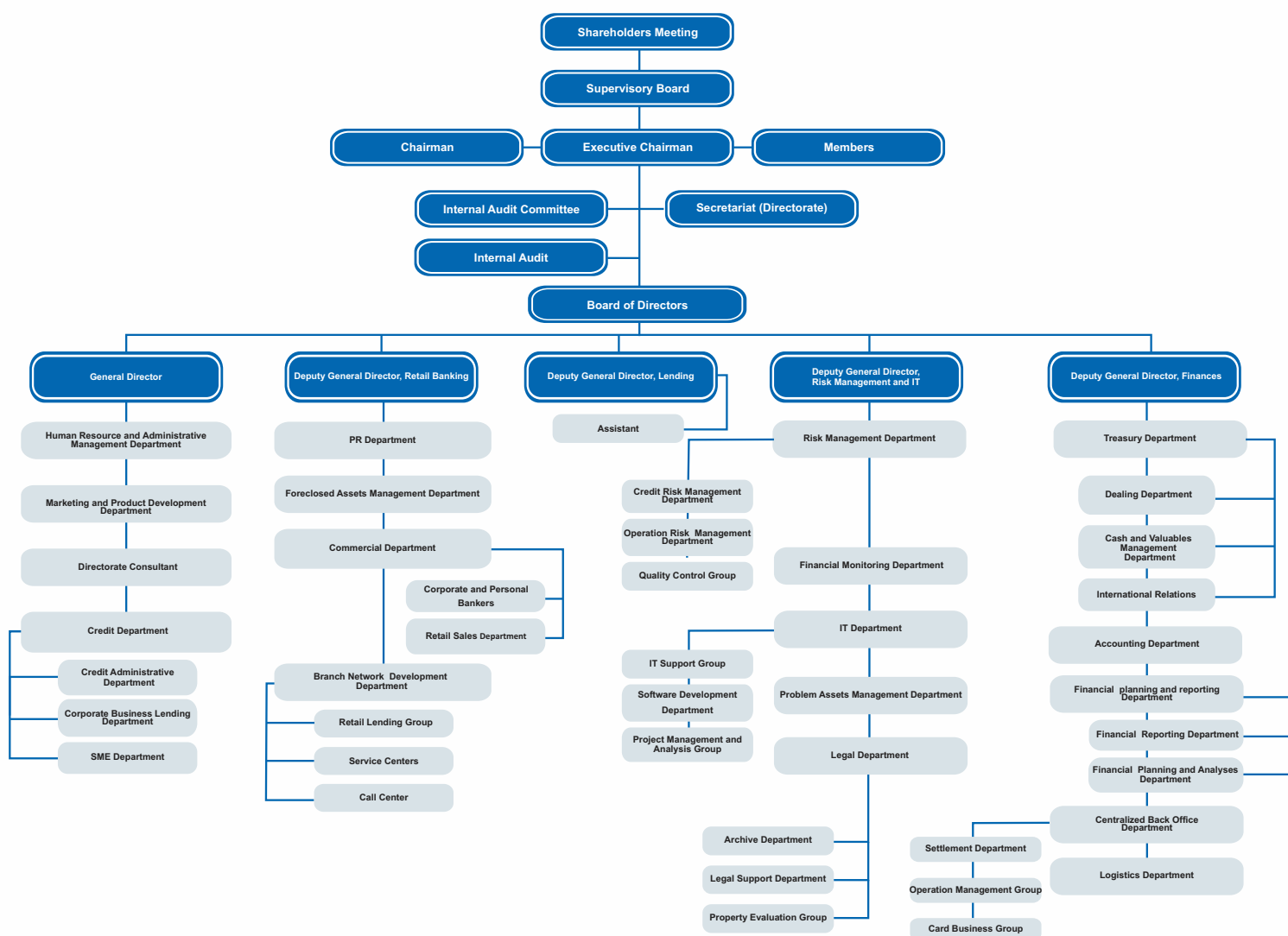
CORPORATE GOVERNANCE AND RISK MANAGEMENT

Corporate Governance and Risk Management

Corporate Management

Organization Structure

Corporate Governance

Composition of boards and Committees

BB is committed to implement the highest standards of corporate governance that are in accordance with international best practices. The corporate governance principals are regulated by corporate governance policy of BB, which is designed to guarantee transparency, ensure due operation of risk management and internal control systems, protect the interests of shareholders justly and effectively, ensure approval and implementation of the development strategy. For the stable functioning of the Bank, the powers are strictly divided among the supervisory, executive and control bodies of the Bank.

The General Meeting of Shareholders is the supreme governing body of the Bank, which takes decisions on the most important issues. General Meeting of Shareholders elects members of the Supervisory Board. Rules for recruiting Supervisory Board members are regulated by law of Georgia, Bank's Charter and Policy of Supervisory Board.

Supervisory Board

The Supervisory Board has been operating in BB since 1996. Supervisory Board provides general supervision of the Bank's activities, makes decisions on strategic directions of the Bank, supervises activities of the executive bodies and is responsible and accountable to the General Meeting of Shareholders.

The Supervisory Board consists of five members. The Supervisory Board is headed by Chairman of the Board, who is elected by the Board from its members with the simple majority of votes for two years. There is one Executive Chairman of the Board, who is also elected by the Board from its members with the simple majority of votes for two years. Bank's shareholders have right to nominate candidates for Supervisory Board membership.

Members of the Supervisory Board are: Zurab Tsikhistavi – Chairman of Supervisory Board, Zhang Jun – Executive Chairman of Supervisory Board, Sabina Dziurman, Zhou Ning and Mi Zaiqi.

The Meetings of the Supervisory Board are held at least four times per year. The agenda of the Supervisory Board is prepared and submitted to the members of the Supervisory Board a week prior to the Supervisory Board Meeting by a secretary of the Supervisory Board. The Special Meeting of the Supervisory Board shall be invited once a year for evaluating the activities of the Board, its committees and members, Achievement of the goals set by the Bank, Assessment of the management Board, the Bank's internal regulations and policies, etc..

Audit Committee

Pursuant to the Law of Georgia on Activities of Commercial Banks, each bank in Georgia shall have an audit committee. BB's audit committee is composed of three members. The composition of the audit committee is defined by the Supervisory Board for a four-year term.

Audit committee ensures performance of the supervisory functions by the Supervisory Board and provides objective information to the Board on the following:

- Reliability and completeness of Bank's financials;
- Effectiveness of Internal Audit Service;
- External Audit Service;
- Reliability and effectiveness of internal control systems and risk management.

Management Board

The Management Board carries out the activities related to the daily functions of the Bank. The composition of the Management Board shall be defined by the Supervisory Board. Members of the Directorate are appointed for a four-year term. Election of the same person on the position of the member of the Board of Directors is unlimited. On the position of the General Director the same person may be appointed only twice.

Directorate of BB is composed of five members. One of them is General Director who manages the activity of the Board.

The meetings of the Directorate are held once a month or more frequently under the decision of the Directorate. The meeting of Directorate is headed by General Director, who supervises the preparation of the minute and confirms it with the signature.

Personnel and professional development

2013 was interesting for all employers in general and in particular for representatives of HR Departments. Labor law was changed and within it was required to provide numerous reforms. It was necessary to thoroughly change the labor contracts, internal regulations and employees guide documents. As a result of productive and incessant work at present we have a completely new system, corresponding to the new legislation.

Traditionally was carried out continuous process of recruiting of new personnel. New Service Centers of Kutaisi and Vazisubani were staffed with the best personnel.

In total 80 new employees have joined BB in 2013.

We constantly take care to keep the status of the bank with the best level of service available in the market, and for the main core of the personnel, representatives of customer service, are constantly held trainings to improve service standards. This year 110 employees were retrained.

Personnel and professional development

Apart from the service sector increased attention was paid to the staff development issue in the field of audit and finance.

We have organized seminars on international level on the topics:

„Trade Finance for Credit Professionals”
 „Transfer Pricing”
 "ICAAP“

Training were provided by representatives of American consulting company „Bankworld Inc.“ and by “EBRD”.

Bank has financed academic education for the number representatives of middle management, that composes one of the significant part of our compensation packages (social benefits).

Bank has always supported popularization of healthy life style for the personnel. For years we have financed football and other sports tournaments.

Personnel and professional development

In 2013, for the first time, was held basketball tournament. In order to increase team motivation was held great sporty and entertainment event. Exciting competitions in bowling and billiards were carried out.

2013 was completed by New Year Corporate party, carried out in a quite new format. As usual a lot of prizes have been played within the Party, by unprecedented choice, were named nominees of 2013. This year 5 employees of BB were awarded the title of honorary employee and valuable gifts.

The evening were accompanied by the marvelous musical background and positive and superior spirit of staff.

Risk Management

One of the most important conditions to ensure functionality of BB is successful management of assets, liabilities and equity given changing macroeconomic environment, and adherence to the Georgian legislation and norms of the NBG as well as best Corporate Governance principles.

The goal of risk management framework is to create a stable and reliable banking institution, given volatility of financial markets, uncertainty of macro-economic situation. In that respect the function of Risk Management receives paramount importance.

The Risk management function is organized from top management down to departments and finally on operational divisions level. BB Risk Management Principles covers main types of risks, assigns responsibility to the management for specific risks and sets the requirements for internal control frameworks.

Supervisory Board as a top governing body of the Bank sets the general approach and principles to risk management by approving individual risk strategies, setting risk appetite and risk control framework, the Bank's risk profile, the adequacy and effectiveness of the Bank's risk management framework etc.

Management Board is responsible to conduct daily business so as to ensure the adequate control of risks, existence of risk management systems, structures the business to reflect the risks, ensures adequate segregation of duties, ensures adequate procedures in place, defines operational responsibilities of subordinate staff.

Individual policies for Credit, Operational and ALM policies enables the Bank to measure, aggregate and report risks for internal and regulatory purposes. Internal bank's methodologies and manuals provide processes and measurements for credit decision granting, pricing, approval to portfolio management and capital adequacy processes.

Risk Management is a fundamental part of BB business activity and an essential component of its planning process. To keep risk management at the centre of the executive agenda, it is embedded in the everyday management of the business.

BB ensures that it has the functional capacity to manage the risk in new and existing businesses. At a strategic level, our risk management objectives are focused on to define the Bank's strategy, optimize risk/return decisions by taking them as closely as possible to the business, ensure that business growth plans are properly supported by effective risk infrastructure, manage risk profile to ensure that financial soundness remain possible under a range of adverse business conditions.

Fundamental to the delivery of BB risk management objectives are a series of risk methodologies that allow it to measure, model, price, stress, aggregate, report and mitigate the risks that arise from its activities. Many of the most important processes relate to the internal ratings and scoring used in granting credit for both, Retail and Corporate/SME business lines. The key components of the risk management process are the internal control systems and processes:

Risk Management

Credit Risk

Credit risk is the risk of incurring the loss arising from the non-fulfillment of the financial or/and contractual obligations by a borrower or/and contracting party. The credit risk is related directly to the crediting operations as well as to the financing, investing and trade activities of the Bank. Credit risk is obviously the most important type of risk for banks and bank supervisory authorities. BB uses the following steps to measure and manage credit risk:

Establishment of an appropriate credit risk management environment - In BB this is achieved through written Credit Policy and Credit Manual related to target markets, portfolio mix, price and non-price terms, the structure of limits, approval authorities and exception processing and reporting.

Operating under a sound credit-granting process - In BB this involves the consideration of a number of elements in credit granting. Depending on the type of credit exposure and the nature of the credit relationship to date, these include variety of factors such as the purpose of the credit and sources of repayment, the current risk profile of the borrower or counter party and collateral and its sensitivity to economic and market developments, and the borrower's repayment history and current capacity to repay, given historical financial trends and future cash flow projections.

Maintenance of appropriate administration, measurement and monitoring processes - This involves regular monitoring of a number of key items related to the condition of individual borrowers. These items include the current financial condition of the borrower or counter party; compliance with existing covenants collateral coverage relative to the obligor's current condition and contractual payment delinquencies. Also it involves the monitoring of levels of credits in the credit portfolio to specific types of borrowers to avoid concentrations of risks.

Market Risk

The most likely sources of market risk for BB are interest rate risk and foreign exchange risk. Interest rate risk may arise from a mismatch between assets and liabilities related to a difference in the maturity of these balance sheet items. The interest rate risk policies define the management standards and acceptable limits within which risks to net income over a 12-month horizon.

Obtaining financing abroad poses mismatch in respect to currency. Offering loans in foreign currency to match funding vehicle, or seek to use hedging vehicles like currency swaps and forwards can be viewed as most used methods of hedging Forex risk. To ensure FX exposure remains well under regulatory thresholds, and is prudently managed, we have established internal FX exposure limits, which are lower than that required by the NBG. These controls provide a significant buffer between our exposure tolerances and those of our regulators. Exceptions are regularly monitored and approved on appropriate authority level.

BB uses the following steps to measure and manage market risk:

Senior management's oversight of market risk. This is to ensure that the bank's policies and procedures, including ALM Policy, for managing interest risk on both a long-term and day-to-day basis are adequate and that clear lines of authority and responsibility for managing and controlling this risk are maintained. Effective oversight of market risk requires that Treasury department maintains appropriate limits on risk taking, adequate systems and standards for measuring risk, standards for valuing position and measuring performance, a comprehensive interest rate risk reporting and management review process, as well as effective internal controls.

Market risk management policies and procedures. BB's Asset and Liability Management Policy provides identification and definition of particular elements for limiting and controlling market risk.

Risk Management

- **Process of risk measurement, monitoring and control.** This process is indicated by the type of approach currently in use in BB to calculate market risk capital for various categories. Currently BB measures capital using risk based adequacy ratio using international risk weighting of assets as well as risk weighing of assets as specified by NBS.

Operational Risk

In BB, measurement and management of operational risk is done as a distinct risk category. Operational risk is defined as the risk of financial loss occurring from inadequate internal policies, system and control failures, human error, fraud or management failure and natural disasters. BB uses the following steps to measure and manage operational risk:

- **Developing an appropriate operational risk management environment.** This may be addressed especially through the management and internal reporting of operational risk as a distinct risk category related to the bank's safety and soundness. Currently, basic indicator approach to Operational risk measurement is applied in Georgia.

- **Risk mapping.** BB's Operational Risk policy provides a comprehensive framework for operational risk identification, measurement and management. The policy lay down the principles for how operational risk is to be identified, assessed, monitored, and controlled or mitigated.

- **Operational risk identification, assessment, monitoring and mitigation.** It involves a system of checks to identify strengths and weaknesses of the operational risk environment; provision of sufficient operational risk environment is ensured by effective and comprehensive internal audit by operationally independent, appropriately trained and competent staff.

- **Contingency and business continuity plans in place.** BB is currently working on developing and implementing business continuity plans to ensure their ability to operate as going concerns and minimize losses in the event of severe business disruption.

PROJECTS AND SOCIAL RESPONSIBILITY

Projects and Social Responsibility

BB hosted photo exhibition of Levan Makharadze

Photo exhibition of famous Georgian photographer Levan Makharadze called "Italy-Cinema" was opened in the exhibition hall of BB on 12 February. Photos were taken by Levan Makharadze during his trip in Italy.

The list of visitors included the Bank personnel as well as invited guests and journalists.

BB took part in the charity event of "Iavnana" Foundation

On 2013 2 March, "Iavnana" Charity Foundation held a TV marathon at the Tbilisi Concert Hall to commemorate 75 anniversary of Sopiko Chiaureli, the outstanding actress and one of the first "Iavnana" supporters.

Georgian movie and theater stars as well as Sopiko Chiaureli's friends attended the event. The audience viewed her film scenes, extracts from her diary as well as listened to her favorite music.

A great deal of donation was made during the concert. BB also made a contribution to the event. As a result of cooperation with Iavnana Foundation, it has become a tradition for BB to take part in charity events. It is worth noting that "Friend BB" has been existing in the bank for 4 years, which has been providing monthly allowance to poor families with the help of Iavnana Foundation.

BB sponsored quiz-show "What? Where? When?"

BB has become general sponsor of one of the most popular quiz-show "What? Where? When?" during the season 2013. As a sponsor of audience for the whole year, BB nominates prizes. Each winner of the audience will be awarded with 500 GEL. If the audience becomes the winner of the season, BB will award the best participant with 3000 GEL.

Projects and Social Responsibility

Georgian Felt Exhibition opened in BB

Georgian felt exhibition opened in the exhibition hall of BB on 20 April. Felt products are created by children of Tsilkani and Galavani orphanage houses.

Embassy of the United States provided a grant for the project which started in small family type homes of Tsilkani and Galavani Villages in June 2012. It aimed to teach beneficiaries to create felt works.

The project also contributed to the children's therapeutic process: Creating felt products is a development tool. While working on wool, orphans observe the details, develop imaginative and creative thinking and make decisions that will help them to solve problems and to overcome obstacles in the future.

Georgian Felt Ltd participated in this project. Its handicraftsmen taught orphans working on felts.

BB acquired presented felt works for children's motivation and charitable purposes.

BB financed Georgian wine-making companies

Under the privileged agrocredit program, BB has issued the loans with the amount of 10 million GEL. The Bank is involved in the 2nd, 3rd, 5th components of the project.

It is noteworthy that loan related to wine-making business are intensively issued.

BB's clients are one of the largest and successful wine-making companies in Georgia, which have long partnership relations with the Bank.

BB finances restoration of historical church

One of the most significant projects of BB's charity events in 2013 is restoration of the Church of Holy Virgin built in the 18th century in the village Bukriani, in Signagi region. After the restoration of the Church, divine service will be restored.

BB will actively participate in financing similar projects in the future.

Projects and Social Responsibility

BB sponsored the Festival of Tea and Honey

On 2013 6th of October on Tbilisi celebrating day on Chardin Street was organized traditional Festival of Tea and Honey.

The main goal of the festival is promotion and increasing in efficiency of Tea and Honey production sphere, implementation of bilateral regional Projects, support of local middle and small-scale tea and honey production enterprises, as well as popularization of natural products in society and among consumers, market development.

The different types of presentations being held during Festival: black, green and herbal medicinal teas and honey products presentations - tasting, besides were provided presented products competitions.

In numeral events took part representatives of Georgian Parliament and Government, representatives of International and Trade Organizations accredited in Georgia, different fields Experts, Tbilisi citizens and guests of capital.

Since 2009 BB has annually sponsored above-mentioned festival.

BB sponsored "Ilias University's" Scientific picnic

The "Ilias University's" Scientific Picnic was held on 5th of October on Tbilisi celebrating day nearby at Gorgasali Alley. The event co-organizers were City Administration and BB. The target of scientific picnic is to present different sciences in an entertainment and attractive manner.

Within the Project frames was carried out remote control robots competition, prepared by students. Robots competition included velocity racing, maneuverability and endurance.

The groups win the first four places have been granted with the following prizes:

I st place – visit to Europe to see the Techno-Park.

II nd place – educational trip to Batumi.

III rd and IV th places – Educational-Leisure trip to Bakuriani.

Cooperation between BB and "Ilias University" lasts for several years. BB has established active relations with different partner Universities, as the main priority of its social responsibilities is supporting of education sphere and has implemented such useful projects as: financing of students program, granted students with Bank's personal scholarships, sponsoring of different kinds students' conferences etc.

FINANCIAL RESULTS

Financial Results

BB's operating results

The bank has made a solid progress in achieving key objectives of strategic development plan in 2013. To maximize portfolio and achieve 100% of assets growth were the targets set for the year. The challenge was to retain rapid growth in loan portfolio and assets throughout the whole year which was a key milestone in achieving the targets. The bank's position is considered to be strong in capital and funding base, corporate structure and growth capacity, strong prerequisites to support substantial growth and extension of business in strategic areas.

The entrance of strategic investor in 2012 has moved the bank into another channel of development, whose intention is to support development of strong financial institution, strengthen and promote its sustainable growth.

Following the acquisition of 90% stakes in BB by Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co. Ltd in 2012, additional capital injection in the amount of 45 million USD was made by the Bank's new major shareholder. The first injection was made at the end of 2012 for 15 million USD followed by additional 30 million USD in the mid of the year. Thus the shareholders laid solid foundation to ensure future development with strengthened capitalization and capacity. As a result the regulatory capital ratio has risen from below 12.9% in early 2012 to 32% at the end of 2013.

The year 2013 proved to be challenging, uncertainties in political and economic situation, tensions due to the changes in the government and political controversies, these and other factors effecting the economy which showed moderate growth 3.2% and banking industry growth was relatively low throughout the whole year (average 3% quarterly), with some recovery in the last quarter 9%. Though the end of the year proved to be more active and the sector growth reached 20%, still the sector activity was limited. The loans extended by the sector during the year were mainly concentrated on retail, with moderate growth in business financing. Some businesses continued to decline and activities were subdued, the banking industry was induced to concentrate more on retail.

Starting from middle of 2011, lending growth rate is persistently declining along with reducing growth of GDP. The decline is more notable in corporate loans. The retail portfolio growth decreased but with lower pace and displays some growing tendency starting from the middle of 2013. The uncertainties and low investment activities (which was caused by the Governments low spending and delays in financing of investment projects, lack of investments) during the whole 2012 and 2013 were main reasons holding the businesses. In QIV_2013 some more activity was observed and the portfolio increased by 11%. Interest rates continued to decline, reflecting low demand and high liquidity within the sector. Low inflation and monetary policy was also supporting the reduction of market rates.

The QIV_2013 was much more active due to increased government spending, increased demand and stabilization of political situation. In 2013 economic growth was partially compensated by increased foreign trade, export of goods and services and tourism. Second half of the year was supported by increased capital and social spending initiated by the Government. Increased demand stimulated increased credit activity of banking sector which was much significant in last quarter than throughout the whole year. In total the growth of GDP reached 7.4% over QIV_2012 year result. Year 2014 should prove to be more positive and is expected the GDP growth to reach 5%.

The yearly growth of the bank's assets in 2013 reached +95% (GEL 392 million) over 2012 year results (GEL 201 million), in absolute terms the increase is for GEL 190 million, where 50% of this growth falls on loan portfolio (GEL 95 million) and 33% falls on held for sale securities (GEL 65 million). Such growth was supported by increased capital (GEL 54 million) and strong deposit inflow reaching 99% increase over 2012 balances (additional GEL 115 million).

During the year average quarterly growth rate for the loan portfolio was 20-25%. The growth was achieved in Corporate and SME sectors, business sector loans doubled since last year showing 116% growth and retail loan portfolio increased by 62% where lending in mortgage loans where more significant +95% (additional GEL 19 million).

Financial Results

With corporate loans shares increasing so fast, the concentration issues are of much importance. The bank sets upper limits for top borrowers groups' exposure, single borrower limits, etc to secure increase of concentration risk in portfolio. Top borrowers group exposure to total portfolio as at end of the year equaled to 34% and amounted to GEL 65 million. There are 5 groups of large borrowers whose gross exposure is more than 5% of regulatory capital (the limit is regulated by NBG) and the gross exposure equals to GEL 33 million. The gross limit for large borrowers is 200% of regulatory capital. Currently this ratio stands at 30%, average exposure of borrowers is GEL 7 million. At the end of 2012 same ratio was 28%.

Portfolio quality

The bank sets the portfolio quality measurements. The provisioning rate as at yearend equaled to 2.6% under IFRS, which is lower than NBG rate 3.3%. One indicator which we use to control the portfolio quality is the share of overdue loans (more than 30 days) and restructured loans, plus written off loan for the period in gross portfolio. As at end of December 2013 such loans composed 3.4% of portfolio, and total NPLs composed 2% of gross portfolio. As per IFRS the NPLs coverage ratio is 120%. The portfolio reserve is significantly lower than in previous years. Significant NPLs exposures were removed from the portfolio either through recoveries, or through foreclosures. The portfolio is well collateralized: above 90% of portfolio is secured by deposit and significant part with real estate. These and other factors caused that the portfolio does not require significant impairment charges.

Customer funding and liquidity

In 2013 deposits from customers reached GEL 231 million and compared to previous year results almost doubled (up from GEL 116 million). Customer deposits compose about 85% to total liabilities as of end of 2013, 78% as of end 2012. The concentration of top 10 clients' exposure equals to 43%, top 20 to 55%. It is significant to retain low volatility of deposits.

Currently 20% of our total deposit portfolio is concentrated in sectors which are characterized by stability and less volatility, such as Universities, Government Controlled companies, insurance companies. The retail clients' deposits compose 25% of portfolio and 40% out of these funds are placed on time deposits. The time deposits compose 35% of deposit portfolio, other funds are concentrated on current and demand deposits. But still the bank is funded mostly by customers short term deposits, mainly concentrated in on-demand deposits although these deposits have proved to be stable. For liquidity management the bank sets liquidity management framework based on internal and external regulations. To manage the volatility of funds on demand, the bank is using its internal measurements: quick liquidity ratio which sets minimum level of liquidity required for on-demand liabilities and is calculated on 30 days VAR analysis on 1.5 year period. The ratio is reviewed in every six months by ALCO. Currently the bank has over liquidity – 70%, which is caused by the sharp inflow of deposits and injection of capital. The required minimum liquidity is 30%, based on the calculations referred above and minimum requirement of NBG, which one of this two will be greater.

Equity

At the end of 2013, the Group's total equity amounted to GEL 121 million. That is 31% of total bank assets (2012: GEL 54 million; 27%). During the year, the bank's equity increased by 123% due to capital injection and income generated during the year. The share capital increased up to GEL 16 million and share premium, the excess of contributions received over the nominal value of shares issued, amounted GEL 74 million. The whole investment was made by the new shareholder who has increased its share in capital up to 92.98%, Mr. Zurab Tsikhistavi acquired additional shares and his share in capital amounted 5.17%, accordingly EBRD had 1.85% at the year-end. As at year end BB position in banking sector in terms of capital improved from 9th to 7th.

Financial Results

Consolidated Balance sheet (in thousand gel)	2013 Audited	2012 Audited	Yearly change%
Cash	18,201	12,985	40%
Deposits with Banks	63,110	32,826	92%
Available-for-sale Financial Assets	93,575	28,872	224%
Gross Loans	193,638	98,733	96%
Corporate Loans	81,521	24,196	237%
SME Loans	53,140	38,059	40%
Retail Loans	58,977	36,478	62%
Mortgage Loans	39,495	20,278	95%
Consumer Loans	14,223	11,046	29%
Card Loans	5,259	5,154	2%
Less: Loan Loss Reserves	(5,099)	(4,200)	21%
NET LOANS	188,539	94,533	99%
Property and Equipment	16,593	15,081	10%
Other assets	11,385	16,415	-31%
TOTAL ASSETS	391,403	200,712	95%
Deposits and balances from banks	25	5,318	-100%
Current Accounts and Deposits from Customers	231,364	116,063	99%
Current Deposits	99,872	41,192	142%
Demand Deposits	51,550	30,188	71%
Time Deposits	79,942	44,683	79%
Borrowed Funds	30,189	19,867	52%
Subordinated loan	3,165	2,976	6%
Other liabilities	5,862	2,339	151%
TOTAL LIABILITIES	270,605	146,563	85%
Share Capital	89,908	36,375	147%
Other reserves	3,668	2,853	29%
Retained earnings	27,222	14,671	86%
Non-controlling interest	-	250	-100%
TOTAL SHAREHOLDERS' EQUITY	120,798	54,149	123%
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY	391,403	200,712	95%

Income Statement

The bank generated GEL 13.4 million of net profit, almost four times more over 2012 year-end result, where bank's net profit amounted to GEL 3.7 million. Profit before taxes amounted GEL 14.1 million exceeding the year 2012 income by 321%. The main driver of income is net interest income which composes 80% of total revenues. Revenues are supported by still solid margins and improved scale of efficiencies.

With loan portfolio growth up to GEL 193 million the interest income increased by 60%, versus last period decrease -1.9% in 2012. Annual NIM stands at 7.6% which is much the same as in 2012. NIM is affected by decrease in loan portfolio yield down to 16.1% which shows decrease by 2.67 ppt comparing to year 2012 18.8%, which is acceptable with the market's rates persistently going down.

Financial Results

On liabilities side deposits yield decreased by 1.26 ppt comparing to year 2012 from 5.4% to 4.1%, significant rate cuts on deposit occurred in the second half of the year. The gross interest yield (interest paid on average interest-earning asset for the period) is still benefited due to increased share of Average Interest Earning Assets in Total Assets from 65% to 77%.

The operating income from the banking operations is given as net interest income and other income from operations including commissions, FX transaction, etc.

Net Operating Income is well supported by decreased Overhead cost 50% though in total the operating expenses were increased by 28%, it was mainly due to increased staff costs and advertising and marketing expenses. Other income is benefited by disposing repossessed assets with gain which for the year amounted GEL 3.5 million.

Consolidated Income Statement (in thousand gel)

	2013 Audited	2012 Audited	YOY change%
Interest Income	26,850	16,864	59%
Interest Expense	-8,397	-7,716	9%
Net Interest Income	18,453	9,148	102%
Other NonInterest Income	8,454	4,551	86%
Total Operating Income	26,907	13,699	96%
Personnel Expenses	-6,764	-5,547	22%
Marketing Expenses	-621	-190	227%
Other General Administrative Expenses	-4,064	-3,704	10%
Total Operating Expenses	-11,449	-9,441	21%
NET OPERATING INCOME	15,458	4,258	263%
Impairment Losses on loans	-1,284	-890	44%
Profit/(Loss) before Taxes	14,174	3,368	321%
Income Tax Expense/(Benefit)	-1,623	27	NMF
PROFIT	12,551	3,395	270%
Other Comprehensive Income, Net of Tax	815	265	NMF
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME	13,366	3,660	265%
ROAE	11.1%	6.8%	
ROAA	3.4%	1.8%	
OH Ratio	51.0%	73.3%	

Fitch has upgraded JSC BB's Long-term Issuer Default Rating (IDR) to 'B' from 'B-', the Outlook Stable. The upgrade reflects the sound growth in the bank's financials, on capital side supported strongly by the Shareholders.

After capital injection of 30 million USD the bank shows sufficiently rapid growth in its assets and loan portfolio, the biggest in the sector for the period, and solid earnings. Still the bank's limited franchise is challenging and it should be tasted against its ability of gaining sufficient market share, without sacrificing the quality of assets.

CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS AND INDEPENDENT AUDITORS REPORT

“ბაზისბანკის ჯგუფი”

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო
სტანდარტები
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2013 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში	1
მოგების ან ზარალის და სხვა მთლიანი შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიში	2
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში	3
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნები

1	შესავალი.....	5
2	ბანკის სამუშაო გარემო.....	5
3	აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა.....	5
4	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მოსაზრებები აღრიცხვის პროცედურების გამოყენებაში.....	19
5	ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების დამტკიცება.....	20
6	ახალი სააღრიცხვო განცხადებები.....	22
7	ფული და ფულადი ეკვივალენტები.....	25
8	სავალდებულო მინიმალური რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	26
9	სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები.....	26
10	კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები.....	26
11	სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფინანსური ქაღალდები	32
12	საინვესტიციო ქონება.....	32
13	შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობები და არამატერიალური აქტივები.....	33
14	სხვა ფინანსური აქტივები	34
15	სხვა აქტივები.....	34
16	სხვა ბანკებიდან ნასესხები სახსრები.....	35
17	კლიენტთა ანგარიშები.....	35
18	სხვა ნასესხები სახსრები	36
19	სხვა ფინანსური ვალდებულებები	36
20	სხვა ვალდებულებები	37
21	სუბორდინირებული ვალი.....	37
22	სააქციო კაპიტალი	37
23	საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი.....	38
24	საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი	38
25	სხვა საოპერაციო შემოსავალი	39
26	ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო შემოსავალი	39
27	საშემოსავლო გადასახადები.....	40
28	ფინანსური რისკების მართვა	42
29	კაპიტალის მართვა	53
30	გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ვალდებულებები.....	54
31	ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჩათვლა	57
32	წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები.....	58
33	ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	59
34	ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზოგადოებრივი კატეგორიის მიხედვით	62
35	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	63

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს “ბაზისბანკის” აქციონერებს და მენეჯმენტს

ჩვენ შევამოწმეთ სს “ბაზისბანკისა” და მისი შვილობილი საწამოების თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები, რომლებიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშს, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, აგრეთვე მნიშვნელოვანი საბუღალტრო პროცედურების მოკლე მიმოხილვასა და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშებზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია აღნიშნული ფინანსური ანგარიშების “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” თანახმად მოამზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენაზე და იმ შიდა კონტროლის პროცედურებზე, რომლებიც მენეჯმენტის აზრით დაკავშირებულია ისეთი ნაერთი ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენასთან, რომლებიც არ შეიცავს თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს;

აუდიტორების პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობა ჩვენს მიერვე ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გავაკეთოთ დასკვნა აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე. აუდიტი ჩატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ამ სტანდარტებით მოითხოვება, რომ დავიცვათ შესაბამისი ეთიკური მოთხოვნები და აუდიტი დავეგეგმოთ და ჩატაროთ იმის შესახებ დასაბუთებული რწმუნების მოსაპოვებლად, შეიცავს თუ არა ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები რაიმე სახის არსებით უზუსტობას.

აუდიტი გულისხმობს ისეთი პროცედურების განხორციელებას, რომელთა მიზანია აუდიტური მტკიცებულების მოპოვება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში ასახული თანხებისა და მონაცემების შესახებ. პროცედურების შერჩევა დამოკიდებულია აუდიტორის შესხედულებაზე, მათ შორის აუდიტორის მიერ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში თაღლითობისა თუ შეცდომის გამო არსებული მნიშვნელოვანი უზუსტობების რისკების შეფასებაზე. ხსენებული რისკების შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის მექანიზმებს, რომლებიც დაკავშირებულია სუბიექტის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიანად წარმოდგენასთან, არსებულ პირობებში სათანადო აუდიტის პროცედურების შემუშავების მიზნით და არა სუბიექტის შიდა კონტროლის პროცედურების ეფექტურობაზე მოსაზრებისა თუ დასკვნის გაკეთების მიზნით. აუდიტი აგრეთვე გულისხმობს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპებისა და ბუღალტრული გაანგარიშებების სისწორის შეფასებას, აგრეთვე მთლიანობაში წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების სისწორის შეფასებას.

ჩვენი აზრით, ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტი საკმარის და სათანადო საფუძველს გვაძლევს დასკვნის გასაკეთებლად.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, ზემოთ აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები სამართლიანად ასახავს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სს “ბაზისბანკისა” და მისი შვილობილი საწამოების საერთო ფინანსურ მდგომარეობას 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი ფინანსური საქმიანობის საერთო შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, “ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების” შესაბამისად.

“ფრანსოთერპაუსკუერსი ცენტრალური აზია და კავკასია ბი.ვი. საქართველოს ფილიალი”

2014 წლის 31 მარტი
საქართველო, თბილისი

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში

ათას ლარში	შენიშვნა	31.12.2013	31.12.2012	1.01.2012
აქტივები				
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	7	59,506	32,603	24,855
საფაღდებულო მინიშნული რეზერვები		21,805	12,943	9,569
საქართველოს ეროვნულ ბანკში	8	-	-	-
სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები	9	-	265	357
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	10	188,539	94,533	72,266
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი		93,575	28,872	20,071
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	11	-	-	-
საინვესტიციო ქონება	12	1,802	1,055	1,295
არამატერიალური აქტივები	13	668	199	231
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები	13	15,925	14,882	15,370
სხვა ფინანსური აქტივები	14	435	406	1,289
სხვა აქტივები	15	9,148	14,954	13,001
მთლიანი აქტივები		391,403	200,712	158,304
ვალდებულებები				
სხვა ბანკების ანაბრები	16	25	5,318	10,855
კლიენტთა ანგარიშები	17	231,364	116,063	98,211
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური		30,189	19,867	17,659
ინსტიტუტებიდან ნახსხვები სახსრები	18	-	-	-
მიმდინარე საშემოსავლო გადასახადის		1,281	-	-
ვალდებულება		-	-	-
გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის		1,506	1,025	1,005
ვალდებულება	27	-	-	-
ვალდებულებებისა და ჯარიმების რეზერვები	30	22	167	266
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	19	1,789	284	1,521
სხვა ვალდებულებები	20	1,264	863	190
სუბორდინირებული სესხი	21	3,165	2,976	2,959
მთლიანი ვალდებულებები		270,605	146,563	132,666
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	22	15,941	9,079	5,912
აქციაზე პრემია	22	73,967	27,296	5,612
გაუნაწილებელი მოგება		27,222	14,671	11,276
შენობა-ნაგებობების გადაფასების რეზერვი		2,638	2,361	2,361
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფასიანი		1,030	492	227
ქაღალდების გადაფასების რეზერვი		-	-	-
ბანკის მფლობელების კუთვნილი წმინდა		120,798	53,899	25,388
აქტივები				
არასაკონტროლო წილი			250	250
მთლიანი კაპიტალი		120,798	54,149	25,638
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		391,403	200,712	158,304

გამოსაქვეყნებლად დამოწმებულია და დირექტორატის სახელით ხელმოწერილია 2014 წლის 31 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე
ფინანსების დარგში

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

მოგების ან ზარალის და სხვა მთლიანი შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიში

ათას ლარში	შენიშვნა	2013	2012
საპროცენტო შემოსავალი	23	26,850	16,864
საპროცენტო ხარჯი	23	(8,397)	(7,716)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		18,453	9,148
სესხის გაუფასურების რეზერვი		(1,284)	(890)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის გამოკლების შემდეგ		17,169	8,258
საკომისიო შემოსავალი	24	2,733	2,774
საკომისიო ხარჯი	24	(1,605)	(1,520)
ზარალი ფინანსური წარმოებულებიდან მიღებული მოგების გამოკლებით		(937)	-
მოგება უცხოური ვალუტით ვაჭრობიდან მიღებული ზარალის გამოკლებით		2,383	1,791
უცხოულ ვალუტაში გადაყვანის მოგება ზარალის გამოკლებით / (ზარალი მოგების გამოკლებით)		1,299	(32)
საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებით შექმნილი რეზერვის გათავისუფლება, წმინდა	30	144	98
სხვა საოპერაციო ხარჯები	25	4,661	985
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	26	(11,673)	(8,986)
მოგება გადასახადის გადახდამდე		14,174	3,368
საშემოსავლო გადასახადი (ხარჯი)/კრედიტი	27	(1,623)	27
წლის მოგება		12,551	3,395
სხვა მთლიანი შემოსავალი:			
<i>პუნქტები, რომლებიც შემდგომში შეიძლება მოგებაში ან ზარალში იყოს აღებული:</i>			
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ინვესტიციები:			
- მოგება წლის განმავლობაში დამდგარი ზარალის გამოკლებით	11	693	361
- მოგება განკარგვისას ან გაუფასურებისას მოგებაში ან ზარალში აღებული ზარალის გამოკლებით		(60)	(49)
პირდაპირ სხვა მთლიან შემოსავალში ასახული საშემოსავლო გადასახადი	27	(95)	(47)
<i>პუნქტები, რომლებიც მოგებაში ან ზარალში არ იქნება აღებული:</i>			
შენობა-ნაგებობებისა და მოწყობილობების გადაფასება	13	326	-
პირდაპირ სხვა მთლიან შემოსავალში ასახული საშემოსავლო გადასახადი	27	(49)	-
წლის სხვა მთლიანი შემოსავალი		815	265
სულ წლის მთლიანი შემოსავალი		13,366	3,660
მოგება, რომელიც მიეკუთვნება:			
- ბანკის მფლობელებს		12,551	3,395
- არასაკონტროლო აქციების მფლობელებს		-	-
წლის მოგება		12,551	3,395
სულ მთლიანი შემოსავალი, რომელიც მიეკუთვნება:			
- ბანკის მფლობელებს		815	265
- არასაკონტროლო აქციების მფლობელებს		-	-
სულ წლის მთლიანი შემოსავალი		13,366	3,660

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”
კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში

	შენიშვნა	ბანკის მფლობელთათვის კუთვნილი						არასაკონტროლო წილი	მთლიანი კაპიტალი
		საწესდებო კაპიტალი	აქციაზე პრემია	სხვა ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი	შენიშნული ნაგებობების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ		
<i>ათას ლარში</i>									
ბალანსი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		5,912	5,612	227	2,361	11,276	25,388	250	25,638
წლის მოგება		-	-	-	-	3,395	3,395	-	3,395
სხვა მთლიანი შემოსავალი		-	-	265	-	-	265	-	265
2012 წლის მთლიანი შემოსავალი სულ		-	-	265	-	3,395	3,660	-	3,660
აქციების ემისია	22	3,167	21,684	-	-	-	24,851	-	24,851
ბალანსი 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		9,079	27,296	492	2,361	14,671	53,899	250	54,149
წლის მოგება		-	-	-	-	12,551	12,551	-	12,551
სხვა მთლიანი შემოსავალი		-	-	538	277	-	815	-	815
2013 წლის მთლიანი შემოსავალი სულ		-	-	538	277	12,551	13,366	-	13,366
აქციების ემისია	22	6,862	46,671	-	-	-	53,533	-	53,533
შვილობილი საწარმოების განკარგვა		-	-	-	-	-	-	(250)	(250)
ბალანსი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		15,941	73,967	1,030	2,638	27,222	120,798	-	120,798

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში – 2013 წლის 31 დეკემბერი

ათას ლარში	შენიშვნა	2013	2012
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული საპროცენტო სარგებელი		24,937	13,998
გადახდილი საპროცენტო სარგებელი		(7,924)	(7,290)
მიღებული საკომისიო		2,421	3,334
გადახდილი საკომისიო		(746)	(1,718)
ფინანსური წარმოებულებიდან მიღებული შემოსავალი		11	-
უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული სავაჭრო ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავალი		2,383	1,791
სხვა მიღებული საოპერაციო შემოსავალი		99	1,602
გადახდილი პერსონალის ხარჯები		(6,158)	(5,547)
გადახდილი ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები		(3,192)	(2,582)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებში და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		11,831	3,588
<i>წმინდა ზრდა/(კლება):</i>			
- სხვა ბანკებიდან მისაღებ სახსრებში		(7,570)	(2,921)
- კლიენტებზე გაცემული სესხებსა და ავანსებში		(90,902)	(23,629)
- სხვა ფინანსურ აქტივებში		(147)	-
- სხვა აქტივებში		348	(81)
<i>წმინდა ზრდა/(კლება):</i>			
- სხვა ბანკებისთვის გადასახდელ სახსრებში		(5,381)	(5,510)
- კლიენტთა ანგარიშებში		109,124	17,003
- სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში		(158)	-
- სხვა ვალდებულებებში		(157)	(607)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული (საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		16,988	(12,157)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა	11	(123,502)	(33,205)
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების განკარგვიდან და გამოსყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	11	61,520	25,662
შენიშნულ-ნაგებობებისა და მოწყობილობების შეძენა		(1,677)	(332)
შენიშნულ-ნაგებობებისა და მოწყობილობების განკარგვიდან მიღებული შემოსავალი	12		-
საინვესტიციო ქონების შეძენა/განკარგვა		(939)	-
გამოსყიდვის უფლებადკარგული დატვირთული ქონების განკარგვიდან მიღებული შემოსავალი		11,450	230
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(539)	-
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(53,675)	(7,645)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან			
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი		18,611	15,009
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(9,625)	(12,779)
სუბორდინირებული სესხის დაფარვა		-	(143)
ჩვეულებრივი აქციების ემისია	22	53,533	24,851
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		62,519	26,938
სავალუტო კურსის ცვლილებების ზეგავლენა ფულზე და ფულად ეკვივალენტებზე		1,071	612
ფულის და ფულადი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		26,903	7,748
ფული და ფულადი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		32,603	24,855
წმინდა ფული და ფულადი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	59,506	32,603

სს “ბაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

1 შესავალი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მომზადდა ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად 2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის სს “ბაზისბანკისა” და მისი შვილობილი საწარმოებისთვის (შემდგომში – “ჯგუფი”).

ბანკი დაფუძნდა 1993 წელს და რეგისტრირებულია საქართველოში. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული გამოშვებული აქციებით, და შექმნილია საქართველოს მარეგულირებელი წესების შესაბამისად. 2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის აქციების უმრავლესობის მფლობელი იყო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd. სხენებული კომპანია საქმიანობას ახორციელებს საბითუმო ვაჭრობის, საერთაშორისო ვაჭრობის, მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის დაკვლის, მატერიალურ-ტექნიკური მარაგების ტრანსპორტირების, მშენებლობის, სასტუმოროებისა და ტურიზმის სფეროებში. ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი პირია ერთი ფიზიკური პირი – ბ-ნი მი ენჰუა.

2013 და 2012 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის აქციონერები იყვნენ:

აქციონერები	31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წილები %	
	2013	2012
Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd	92.980%	93.488%
ბ-ნი ზურაბ ციხისთავი	5.166%	3.256%
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (“ერგბ”)	1.854%	3.256%

ძირითადი საქმიანობა: ბანკის ძირითადი საქმიანობაა თანხების ანაბარზე აღება და კლიენტთა ანგარიშების წარმოება, სესხების გაცემა კორპორატიულ, მცირე და საშუალო ბიზნესის და საცალო კლიენტებზე, გარანტიების გაცემა, საკასო და ანგარიშსწორების ოპერაციების წარმოება, ფასიან ქაღალდებთან და უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების წარმოება.

ბანკი საქართველოს ეროვნული ბანკის (“ნბ”) მიერ გაცემული გენერალური საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე საქმიანობას ახორციელებს 1993 წლიდან.

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს 17 (2012 წელს: 17) სერვის ცენტრი და ჰყავს 281 თანამშრომელი (2012 წელს: 257).

შვილობილი საწარმოები: წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს შემდეგ ძირითად შვილობილ საწარმოებს:

სახელწოდება	რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა	წილი % 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
			2013	2012
შპს “ბაზისის აქტივების მართვა”	საქართველო	აქტივების მართვა	-	100%
შპს “ბაზისის აქტივების მართვა - ქობულეთი”	საქართველო	აქტივების მართვა	-	100%
შპს “ბაზისის აქტივების მართვა - პოლდინგი”	საქართველო	აქტივების მართვა	100%	100%
შპს “ამხანაგობა პალადი იმპერიალი”	საქართველო	მშენებლობა	-	75%

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი: ბანკის რეგისტრირებული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი №1.

ანგარიშების ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები წარმოდგენილია ქართულ ლარში (“ლარი”), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 ჯგუფის სამუშაო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფს საქმიანობა უხდება საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებსაც განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავაც ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება განსხვავებულ ინტერპრეტაციას და ხშირად შეცვლას, რაც სხვა სამართლებრივ და საგადასახადო სირთულეებთან ერთად დაბრკოლებას უქმნის საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშება ასახავს ჯგუფის საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნეს გარემოს გავლენის მენეჯმენტისეულ შეფასებას. მომავალი ბიზნეს გარემო შესაძლოა განსხვავდებოდეს მენეჯმენტისეული შეფასებისგან.

2 ჯგუფის სამუშაო გარემო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობამ სესხის გაუფასურების რეზერვები განსაზღვრა მოქმედი აღრიცხვის სტანდარტებით გათვალისწინებული “მიყენებული ზარალის” მეთოდის გამოყენებით. ამ სტანდარტებით მოითხოვება წარსული მოვლენებიდან გამომდინარე გაუფასურების ზარალის აღიარება და იკრძალება მოვლენებიდან, მათ შორის, ეკონომიკურ გარემოში მომავალი ცვლილებებიდან სავარაუდოდ გამომდინარე გაუფასურების ზარალის აღიარება მიუხედავად იმისა, რამდენად სავარაუდოა ამგვარი მომავალი მოვლენები. ფინანსური აქტივების გაუფასურებით გამოწვეული საბოლოო ზარალი შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს რეზერვების მიმდინარე მოცულობისგან. იხილეთ მე-4 განმარტებითი შენიშვნა.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების (“ფასს”) შესაბამისად ისტორიული ღირებულებების პრინციპით, რომელიც იცვლება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და შენობა-ნაგებობების, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისა და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში აღებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ეს პოლიტიკა და პროცედურები თანმიმდევრულადაა გამოყენებული წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შედგენისას, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხ. მე-5 განმარტებითი შენიშვნა).

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შეიღობილი საწარმოები ის ინვესტირებული საწარმოებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს იმიტომ, რომ ჯგუფს (i) აქვს ხსენებული საწარმოების იმ სათანადო საქმიანობის წარმართვის უფლებამოსილება, რომელიც გააღწიას ახდენს მათ უკუგებაზე, (ii) აქვს ხსენებულ ინვესტირებულ საწარმოებში მონაწილეობიდან ცვალებადი უკუგების მიღების უფლება, და (iii) აქვს უნარი ინვესტირებულ საწარმოებზე თავისი უფლებამოსილება განხორციელოს ინვესტირების უკუგების მოცულობაზე ზემოქმედების მიზნით. არსებითი უფლებების, მათ შორის, არსებითი პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობა და მნიშვნელობა მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ ესა თუ ის უფლება არსებითი იყოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს პრაქტიკული უნარი ეს უფლება გამოიყენოს მაშინ, როცა მიიღება გადაწყვეტილება ინვესტირებული საწარმოს შესაბამისი საქმიანობის წარმართვაზე. ჯგუფს ინვესტირებულ საწარმოზე უფლება შეიძლება ჰქონდეს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ის ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლებების უმრავლესობას არ ფლობს. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლებების რაოდენობას ხმის უფლებების სხვა მფლობელთა რაოდენობასთან და განაწილებასთან მიმართებით და ამ გზით აღგენს, მას ინვესტირებულ საწარმოზე დე-ფაქტო უფლება ხომ არ აქვს. სხვა ინვესტირების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია ინვესტირებული საწარმოს საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებასთან ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ჯგუფს ხელს არ უშლის ინვესტირებული საწარმოს კონტროლში. შეიღობილი საწარმოები კონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის ჯგუფზე გადასვლის დღიდან, ხოლო დეკონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის შეწყვეტის დღიდან.

აღრიცხვის შეძენის მეთოდი გამოიყენება შეიღობილი საწარმოების შეძენის აღრიცხვის მიზნით. ერთობლივ საქმიანობაში შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები იანგარიშება შეძენის დღეს არსებული მათი სამართლიანი ღირებულებით მიუხედავად რაიმე არასაკონტროლო წილის მოცულობისა.

ჯგუფი იმ არასაკონტროლო წილს, რომელიც წარმოადგენს მიმდინარე წილს და ლიკვიდაციის შემთხვევაში მის მფლობელს ანიჭებს წმინდა აქტივებში პროპორციულ წილს ყოველი ტრანზაქციის შემთხვევაში, განსაზღვრავს შეძენილი საწარმოს წმინდა აქტივებში არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილით.

შეძენილ საწარმოში გადახდილი ფასი იანგარიშება თავიანთი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის, გაუთვალისწინებელი გარიგებებიდან გამომდინარე აქტივებისა თუ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ ამ ფასში არ შედის შეძენასთან დაკავშირებული ხარჯები, მაგ., საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების ხარჯები.

კომპანიათშორისი გარიგებები, ჯგუფის კომპანიებს შორის ტრანზაქციების ბალანსები და არარეალიზებული შემოსავალი გამოირიცხება; ასევე გამოირიცხება არარეალიზებული ზარალი, თუ ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შეიღობილი საწარმო იყენებს აღრიცხვის ერთგვაროვან პროცედურებს, რომლებიც შესაბამისობაშია ჯგუფის პროცედურებთან.

არასაკონტროლო წილი წმინდა მოგებისა და შეიღობილი საწარმოს კაპიტალის ის ნაწილია, რომელიც მიეკუთვნება იმ წილებს, რომლებსაც ბანკი პირდაპირ თუ არაპირდაპირ არ ფლობს. არასაკონტროლო წილი ჯგუფის კაპიტალის ცალკე შემადგენელი ნაწილია.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

შეიღობილი საწარმოების განკარგვა. როცა ამა თუ იმ სუბიექტზე ჯგუფის კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა წყდება, ამ სუბიექტში დარჩენილი წილი გადაფასდება და დაიყვანება მის მის სამართლიან ღირებულებამდე, ხოლო სდაბალანსო ღირებულებაში მომხდარი ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში. სამართლიანი ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება დარჩენილი წილის, როგორც ფინანსური აქტივის შემდგომში აღრიცხვის მიზნით. გარდა ამისა, ამ სუბიექტთან დაკავშირებით სხვა მთლიან შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აღირიცხება ისე, თითქოს ჯგუფმა უშუალოდ განკარგა შესაბამისი აქტივები თუ ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ სხვა მთლიან შემოსავალში მანამდე აღიარებული თანხები აიღება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი ტერმინები. მათი კლასიფიკაციიდან გამომდინარე, ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით, თვითღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან რომელიც გადახდილია ვალდებულების დასაფარად გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა მოქმედ ბაზარზე არსებული ფასი. მოქმედი ბაზარი ისეთი ბაზარია, რომელზეც აქტივებთან ან ვალდებულებებთან დაკავშირებული გარიგებები იმ სიხშირითა და მოცულობით ხორციელდება, რომლებიც საკმარისია ფასის შესახებ ინფორმაციის უზუყვეტი წესით მისაღებად.

მოქმედ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება იანგარიშება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კვლირებული ფასისა და სუბიექტის მფლობელობაში არსებული რაოდენობის ნამრავლი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის შთანთქმისთვის და ერთი გარიგების ფარგლებში ამ პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების მიცემამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კვლირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც ბაზარზე სავაჭროდ არ არის განთავსებული, იანგარიშება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რომელიმე ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა ხანგრძლივი პოზიციის (მ. შ. აქტივის) გაყიდიდან (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (მ. შ. ვალდებულების) დასაფარად (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში. (ა) წესი გამოიყენება პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივების მიმართ, თუ “ჯგუფი”: (i) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ამ ჯგუფის მართვას ახორციელებს კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ან კონკრეტული კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის მიმართ სუბიექტის წმინდა მგრძნობიარობის საფუძველზე სუბიექტის რისკების მართვის ან საინვესტიციო პოლიტიკის დოკუმენტის შესაბამისად; (ბ) ის ამ საფუძველზე სუბიექტის საკანძო ხელმძღვანელებს აძლევს ინფორმაციას აქტივებისა და ვალდებულებების ამ ჯგუფის შესახებ; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის, მოცემული ფინანსური აქტივებიდან და ფინანსური ვალდებულებებიდან გამომდინარე კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ სუბიექტის მგრძნობიარობის ხანგრძლივობა, არსებითად იცვება.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, რომელთან დაკავშირებითაც არ მოიპოვება ინფორმაცია გარე საბაზრო ფასის შესახებ, გამოიყენება ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელი ან ბოლოდროინდელი კომერციული გარიგებების მოდელი ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში არსებული შემდეგი დონეებით: (i) პირველი დონე მოიცავს მოქმედ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე ქვლირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს; (ii) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც თვალისწინებს მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით პირდაპირ (ანუ, ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (iii) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ ამ შემთხვევაში შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს). ითვლება, რომ სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლა მოხდა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. იხილეთ 33-ე განმარტებითი შენიშვნა.

ღირებულება არის გადახდილი ფულის ან ფულადი ეკვივალენტების თანხა ან შეძენის დროს აქტივის შესაძენად გაცემული სხვა ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება და მოიცავს *საოპერაციო ხარჯებს*. თვითღირებულებით გაანგარიშება გამოიყენება მხოლოდ იმ წილობრივ ინსტრუმენტებში განხორციელებულ ინვესტიციების მიმართ, რომელთაც არ აქვთ კვლირებული საბაზრო ფასი და რომელთა სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ გაანგარიშება შეუძლებელია. იხილეთ მე-11 განმარტებითი შენიშვნა.

საოპერაციო ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. საოპერაციო ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ გაყიდვების აგენტების სახით), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. საოპერაციო ხარჯი არ მოიცავს სავალ პრემიებს ან დისკაუნტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ნებისმიერი ძირითადი გადახდის თანხები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალთან დაკავშირებული ჩამოწრა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკაუნტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, აღიარებისას გადავადებული საკომისოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი).

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ამცირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულად შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვალებებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. არაწარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებისა და საოპერაციო ხარჯების ჯამით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტში სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო გარიგებების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრების მჩვენებლებს.

ფინანსური აქტივების ყველა ის შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც მოითხოვება მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში (“რეგულარული” ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები), აღირიცხება გარიგების დღეს, რომელიც ის დღეა, რომელზეც ბანკი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ორგანიზაცია გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. ბანკი ფინანსური აქტივის აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა: (ა) აქტივები გადახდილია ან უფლებები აღნიშნული აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე სხვაგვარად ამოწურა ან (ბ) ბანკმა გადასცა უფლებები ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე ან გააფორმა კვალიფიციური გადაცემის ხელშეკრულება და ამასთან ერთად (i) განახორციელა აქტივების საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და ჯილდოს გადაცემა ან (ii) საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და ჯილდო არც გადაეცემა, არც შეუნარჩუნებია, მაგრამ კონტროლი არ შეუნარჩუნებია. კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს გაყიდვაზე შეზღუდვების დაკისრების გარეშე არადაკავშირებულ მესამე მხარისთვის აქტივის მთლიანად მიყიდვის პრაქტიკული უნარი.

ფული და ფულადი ეკვივალენტები. ფული და ფულადი ეკვივალენტები ის პუნქტებია, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულადი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკთაშორის განთავსებულ მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომელთა გატანაც დეპონირებიდან სამ თვეზე მეტი ხმის განმავლობაში არ შეიძლება, არ მიეკუთვნება ფულს და ფულად ეკვივალენტებს. ფული და ფულადი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშში წარმოდგენილი გადახდილი თანხები ან შემოსულობები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ განხორციელებული ფულისა და ფულადი ეკვივალენტების ჩარიცხვა-გადარიცხვებს, მათ შორის, ჯგუფის კონტრაგენტების ჯგუფში არსებულ ანგარიშებიდან გადარიცხულ ან ამ ანგარიშებზე ჩარიცხულ თანხებს, მაგ., სესხის პროცენტის შემოსავლებს ან სესხის ძირს, რომლის ინკასირება ხდება კლიენტის მიმდინარე ანგარიშის ხარჯზე, ან კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე ჩარიცხულ გადახდილ პროცენტებს ან სესხის განაცემებს, რაც კლიენტის პერსპექტივიდან ფულსა და ფულად ეკვივალენტებს წარმოადგენს.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი. საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს პროცენტულ და უპროცენტო სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის და ამიტომ ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისთვის არ მიიჩნევა ფულისა და ფულადი ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები. სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები აღირიცხება, როცა ჯგუფი ფულს კონტრაგენტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს ფიქსირებულ ან განსაზღვრულ დღეებში მისაღები არაკოტირებული არადერივატიული დებიტორული დავალიანების გაყიდვის განზრახვის გარეშე. სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როდესაც ბანკი გასცემს საავანსო თანხას არაკოტირებული კლიენტისგან არადერივატიული დებიტორული დავალიანების შესყიდვის ან წარმოქმნის მიზნით, რომელიც გადასახდელია დადგენილ ან განსაზღვრულ ვადებში და არ აქვს დებიტორული დავალიანების გაყიდვის განზრახვა. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში იმ წელთან დაკავშირებით, რომელშიც წარმოიქმნება იმ ერთი ან მეტი შემთხვევის შედეგად (“ზარალის შემთხვევები”), რომლებიც მოხდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარუდო მომავალი ფულადი ნაკადების იმ ოდენობაზე ან დროზე, რომლის საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. თუ ჯგუფი განსაზღვრავს, რომ არ არსებობს არანაირი ობიექტური საფუძველი იმისა, რომ მოხდა გაუფასურება (მნიშვნელოვანი ან უმნიშვნელო) ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივზე, ის აქტივს მიაკუთვნებს მსგავსი საკრედიტო რისკ-მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფს და გაუფასურების თვალსაზრისით ერთობლივად აფასებს მათ.

ძირითადი ფაქტორები, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფი განსაზღვრავს, არის თუ არა ფინანსური აქტივი გაუფასურებული, არის მისი ვადაგადაცილების სტატუსი და შესაბამისი უზრუნველყოფის რეალიზებადობა, თუ ასეთი არსებობს. ქვემოთ მითითებული სხვა ძირითადი კრიტერიუმები ასევე გამოიყენება იმის განსაზღვრისთვის, არსებობს თუ არა ობიექტური საფუძველი იმისა, რომ მოხდა გაუფასურების ზარალი:

- შესატანი დაგვიანებულია და დაგვიანებული გადახდა არ არის უკავშირდებული ანგარიშსწორების სისტემებით გამოწვეულ დაგვიანებასთან;
- მსესხებელი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, რაც დასტურდება მსესხებელის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ჯგუფის მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან;
- მსესხებელი განიხილავს გაკოტრებას ან ფინანსურ რეორგანიზაციას;
- არსებობს უარყოფითი ცვლილება მსესხებლის გადახდის სტატუსში იმ ზოგადად მთელი ქვეყნის თუ ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების შედეგად, რომლებიც გავლენას ახდენენ მსესხებელზე; ან
- უზრუნველყოფის ღირებულება მნიშვნელოვნად მცირდება ბაზრის გაუარესებული მდგომარეობის შედეგად.

გაუფასურების ერთობლივად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია მსგავსი საკრედიტო რისკ-მახასიათებლების საფუძველზე. ეს მახასიათებლები აღნიშნული აქტივების ჯგუფების მომავალი ფულადი სახსრების მოძრაობის შეფასებას ასახავს იმით, რომ აჩვენებს დებიტორთა უნარს ყველა ვადადამგარი თანხის დაფარვა განახორციელონ შესაფასებელი აქტივების სახელშეკრულებო პირობების შესაბამისად.

მომავალი ფულადი ნაკადები იმ ფინანსურ აქტივებში, რომელთა გაუფასურებაზე შეფასებაც ერთობლივად ხორციელდება, იანგარიშება ამ აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობის გათვალისწინებით და ზარალის წარსული შემთხვევების შედეგად თანხების ვადაგადაცილების სისშირის საკითხში და ვადაგადაცილებული დავალიანებების წარმატებით ამოღებაში ხელმძღვანელობის გამოცდილების საფუძველზე. წარსულის გამოცდილება კორექტირდება მიმდინარე დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე იმ არსებული პირობების შედეგების ასახვის მიზნით, რომლებმაც გავლენა არ მოახდინა გასულ პერიოდებზე და წარსული პირობების იმ შედეგების გამოსარიცხად, რომლებიც ამჟამად არ არსებობს.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით ფლობილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობები გადაიხედება ან სხვაგვარად შეიცვლება მსესხებლის ან ემიტენტის ფინანსური სირთულეების გამო, გაუფასურება შეფასდება პირობების შეცვლაზე გამოყენებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

გაუფასურების ზარალის აღიარება ყოველთვის ხორციელდება რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით აქტივის საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (რომლებშიც არ შედის მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგები, რომლებიც არ დამდგარა) მიმდინარე ღირებულებამე ჩამოწერით, რომელიც დისკონტირებულია აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის საანგარიშო მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება ასახავს დასაკუთრებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებს, მინუს უზრუნველყოფის მიღებისა და გაყიდვის ხარჯები, მიუხედავად იმისა დასაკუთრება მოსალოდნელია თუ არა.

თუ რომელიმე მომდევნო პერიოდში გაუფასურების ზარალის თანხა შემცირდა და შემცირება ობიექტურად დაკავშირებულია იმ შემთხვევასთან, რომელიც მოხდა გაუფასურების აღიარების შემდეგ (როგორიცაა გაუმჯობესება დებიტორის საკრედიტო რეიტინგში), მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუქმდება რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის საფუძველზე. ამოუღებელი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამის გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მიეკუთვნება სხვა შემოსავალს, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის გათვალისწინებით.

ამოუღებელი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამის გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მიეკუთვნება სხვა შემოსავალს, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის საფუძველზე.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ვადაგადაცილებული სესხების გაკეთების მიზნით ჯგუფის მიერ მიღებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს. აღნიშული აქტივები თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით და მიეკუთვნება შენობა-ნაგებობებსა და მოწყობილობებს, სხვა ფინანსურ აქტივებს, საინვესტიციო ქონებას ან სხვა აქტივებში არსებულ მატერიალურ-ტექნიკურ მარაგებს, მათი ხასიათისა და ამ აქტივების შემდგომ ამოღებასთან დაკავშირებით ჯგუფის განხრახვის გათვალისწინებით, ხოლო შემდეგ მათი ღირებულება განმეორებით იანგარიშება და აღირიცხება ამ კატეგორიების აქტივების აღრიცხვის წესების შესაბამისად. დასაკუთრებული აქტივების მარაგები აღირიცხება ან თვითღირებულებით ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით – იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ჯგუფი კისრულობს კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებას, მათ შორის აკრედიტებს და ფინანსურ გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები წარმოადგენს გადახდების განხორციელების გამოუხმობ გარანტიას იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტს არ შეუძლია შეასრულოს თავისი ვალდებულებები მესამე მხარეებთან დაკავშირებით, და ატარებს იმავე საკრედიტო რისკს, როგორსაც სესხები. სესხის გაცემასთან დაკავშირებული ფინანსური გარანტიები და ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული საკომისიოების თანხებით. ეს თანხა ამორტიზირებულია სწორხაზოვანი მეთოდით ვალდებულების მოქმედების ვადის პერიოდში, გარდა სესხის წარმოშობის ისეთი ვალდებულებებისა, როცა შესაძლებელია, რომ ჯგუფი გააფორმოს სპეციალური დაკრედიტების ხელშეკრულება და არ ვარაუდობს გაყიდოს სესხი წაროქმნის შემდეგ; ასეთი სესხის ვალდებულების საკომისიო გადავადდება და სესხის საბალანსო ღირებულებაში შეიტანება თავდაპირველი აღიარებისას. თითოეული საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ, ვალდებულებები გამოითვლება, როგორც შემდეგი ორიდან უფრო მაღალი თანხა (i) თავდაპირველი აღიარებისას თანხის ნარჩენი დარჩენილი არამორტიზირებული ნაშთი და (ii) თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულების დასაფარად აუცილებელი ხარჯის საუკეთესო შეფასება.

ხელშეკრულების შესრულების გარანტიები. ხელშეკრულების შესრულების გარანტიები ის ხელშეკრულებებია, რომლებიც ითვალისწინებს კომპენსაციის გადახდას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ამა თუ იმ სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ამგვარი კონტრაქტებით საკრედიტო რისკი არ გადადის. ხელშეკრულების შესრულების გარანტიების თავდაპირველი აღიარება ხდება მათი სამართლიანი ღირებულებით, რაც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული საკომისიოების თანხით. ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში ეს თანხა ამორტიზირდება სწორხაზოვანი მეთოდით. ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ხელშეკრულების შესრულების გარანტიები (ხელშეკრულებები) გადაფასდება შემდეგი ორიდან უფრო მაღალი ღირებულებით: (i) თავდაპირველი აღიარებისას თანხის ამორტიზირებული ბალანსი და (ii) იმ ხარჯის საუკეთესო გაანგარიშება, რაც აუცილებელია ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ხელშეკრულების (გარანტიის) დასაფარად და არც დისკონტირდება მიმდინარე ღირებულებამდე. როცა ხელშეკრულების მიხედვით ჯგუფს აქვს უფლება ხელშეკრულების შესრულების გარანტიების დაფარვის მიზნით გადახდილი თანხების ამოსაღებად მიმართოს კლიენტს, ასეთი თანხები აღიარებული იქნება სესხებად და დებიტორულ დავალიანებებად გარანტიის ბენეფიციარისთვის ზარალის კომპენსაციის გადარიცხვისთანავე.

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. ამ კატეგორიას მიეკუთვნება ის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა ფლობასაც ჯგუფი განუხაზღვრელი ვადით აპირებს და რომლებიც შეიძლება გაყიდოს ლიკვიდობის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად ან საპროცენტო განაკვეთში, სავალუტო კურსში ან აქციების კურსში მომხდარ ცვლილებებზე რეაგირების მიზნით.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ღირებულებები გასაყიდ წილობრივ ინსტრუმენტზე აღიარებულია იმ წლის მოგების ან ზარალის გათვალისწინებით, როდესაც დადგინდა ჯგუფის უფლება გადახდების მიღებაზე და შესაძლებელია, რომ ღირებულებების ამოღება მოხდეს. სამართლიან ღირებულებაში ცვლილების ყველა სხვა ელემენტის აღიარება ხორციელდება სხვა მთლიანი შემოსავლის პუნქტში, ინვესტიციის აღიარების გაუქმებამდე ან ინვესტიციის გაუფასურებამდე, რა დროსაც კრებისითი მოგება ან ზარალი სხვა მთლიანი შემოსავლის პუნქტიდან მოცემული წლის შემოსავალში ან ზარალში გადაიტანება. გაუფასურების ზარალი აღირიცხება იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, რომელშიც ის დადგა სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან მეტი შემთხვევის შედეგად (“ზარალის შემთხვევები”). წილობრივი ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი დაცემა მის ღირებულებაზე ქვემოთ იმის მაჩვენებელია, რომ წილობრივი ფასიანი ქაღალდი გაუფასურდა. კუმულაციური გაუფასურების ზარალი – გაანგარიშებული, როგორც სხვაობა შეძენის ფასსა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, მინუს მოგებაში ან ზარალში მანამდე აღიარებულ აქტივების ნებისმიერი გაუფასურების ზარალი – გადაიტანება სხვა მთლიანი მოგებიდან და მოცემული წლის შემოსავალში ან ზარალში აიღება. წილობრივი ფასიანი ქაღალდების გაუფასურების ზარალი არ რევერსირდება და ნებისმიერი შემდგომი მოგება აღიარებულია სხვა მთლიან მოგებაში. თუ მომდევნო პერიოდში იმ სავალ ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება, რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც გასაყიდად ხელმისაწვდომი, იზრდება და ეს ზრდა ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურების შემოსავალში ან ზარალში აღიარების შემდეგ მომხდარ შემთხვევას, გაუფასურების ზარალი რევერსირდება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ის ქონება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების გასაზრდელად ან ორივე მიზნით და რომელიც დაკავებული არ არის ჯგუფის მიერ. საინვესტიციო ქონებაში შედის მომავალში საინვესტიციო ქონების სახით გამოყენების მიზნით მშენებარე აქტივები.

საინვესტიციო ქონება აისახება თვითღირებულებით, საჭიროების შემთხვევაში აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის რეზერვის გამოკლებით. თუ არსებობს რაიმე ნიშანი იმისა, რომ საინვესტიციო ქონება შეიძლება გაუფასურდეს, ჯგუფი დაიანგარიშებს ამოღებად ღირებულებას შემდეგი ორიდან უფრო მაღალი ღირებულების სახით: გამოყენების ღირებულება, და სამართლიანი ღირებულება სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით. საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება მის ამოღებად ღირებულებამდე წლის მოგებაში ან ზარალში გატარებით. წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალის შებრუნება (რევერსირება) ხდება იმ შემთხვევაში, თუ მოცემული აქტივის ამოღებადი ღირებულების გაანგარიშებისას გამოყენებულ მონაცემებში შემდგომში ცვლილება მოხდა.

მიღებული საიჯარო შემოსავალი აისახება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლის პუნქტში.

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები მითითებულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც ასახულია გადაფასებული ღირებულებებით ისე, როგორც ეს ქვემოთაა მითითებული.

შენობა-ნაგებობები ექვემდებარება გადაფასებას იმისათვის, რომ საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ აღემატებოდეს იმას, რომელიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით იქნებოდა მიღებული. გადაფასებით გამოწვეული საბალანსო ღირებულების ზრდა აღირიცხება სხვა მთლიან შემოსავალში და ზრდის გადაფასებიდან მიღებულ ნამეტს კაპიტალში. შემცირება, რომელიც ანეიტრალურს იმავე აქტივის წინა ზრდას, აღიარებულია სხვა მთლიან შემოსავალში და ამცირებს კაპიტალის გადაფასებით გამოწვეულ მანამდე აღიარებულ ნამეტს; ყველა სხვა შემცირება დაერიცხება წლის მოგებას ან ზარალს. კაპიტალში შეტანილი შენობა-ნაგებობებისა და მოწყობილობების გადაფასების რეზერვი გადადის პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში ან აკუმულირებულ დეფიციტში აქტივის გასვლისას ან განკარგვისას გადაფასებით მიღებული ნამეტის რეალიზაციისას.

მცირე რემონტის და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები აღირიცხება მათი გაწვევისას. შენობა-ნაგებობების ძირითადი ნაწილების და მოწყობილობის კომპონენტების შეცვლის ღირებულება კაპიტალიზდება და ამოცვლილი ნაწილი გავა.

თითოეული საანგარიშო პერიოდის ვოლოდ ხელმძღვანელობა აფასებს, ხო მარ არსებობს შენობა-ნაგებობებისა და მოწყობილობების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. თუ ასეთი ნიშანი არსებობს, ხელმძღვანელობა გაიანგარიშებს ამოსაღებ თანხას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორიდან უფრო მაღალი ღირებულება: აქტივის სამართლიანი ღირებულება სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, და აქტივის გამოყენების ღირებულება. საბალანსო ღირებულება მცირდება ამოღებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება წლის მოგებაში ან ზარალში იმ პირობით, თუ ის აღემატება წინა გადაფასებით გამოწვეულ ნაზარდს კაპიტალში. წინა წლებში აღიარებული აქტივის გაუფასურების ზარალის შებრუნება (რევერსირება) ხდება იმ შემთხვევაში, თუ მოცემული აქტივის ამოღებადი ღირებულების გაანგარიშებისას გამოყენებულ მონაცემებში შემდგომში ცვლილება მოხდა.

განკარგვებით მიღებული მოგება და ზარალი, რომელიც განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით, აღიარებულია მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში (სხვა საოპერაციო შემოსავალში ან ხარჯში).

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ამორტიზაცია. მიწას და დაუსრულებელ მშენებლობას ამორტიზაცია არ ერიცხება. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობების სხვა საგნებზე ამორტიზაცია გამოითვლება სწორხაზოვანი მეთოდის გამოყენებით, საანგარიშო სასარგებლო გამოყენების ვადებში მათ ნარჩენ ღირებულებაზე მათი ღირებულების განაწილებით:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
შენობა-ნაგებობები	50
საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობები	5
იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესებები	1 to 7
ავტომაქსანები	5
სხვა	10

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის ის საანგარიშო თანხა, რომელსაც ჯგუფი ახლა მიიღებდა აქტივის რეალიზაციიდან რეალიზაციის საანგარიშო ხარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე ხანდაზმული იქნებოდა და იმ მდგომარეობაში იქნებოდა, რომელიც მოსალოდნელია მისი სასარგებლო გამოყენების ვადის ბოლოს. აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო გამოყენების ვადა ექვემდებარება გადახედვას და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალური აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და უმთავრესად მოიცავს კაპიტალიზირებულ კომპიუტერული პროგრამებს და *ლიცენზიებს*. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენაზე და სასარგებლო მდგომარეობაში მოყვანაზე გაწეული ხარჯების საფუძველზე. კომპიუტერულ პროგრამებთან დაკავშირებული სხვა ყველა ხარჯი, მაგალითად მათი ტექნიკური მომსახურება, აღირიცხება ამგვარი ხარჯების გადებისას. კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამებს ამორტიზაცია ერიცხება სწორხაზოვან საფუძველზე მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადაში, რომელიც 10 წელს შეადგენს.

საოპერაციო იჯარები. როდესაც ჯგუფი არის მოიჯარე იჯარაში, რომელიც არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკისა და სარგებლის მეიჯარიდან ჯგუფისთვის გადაცემას, მთლიანი გადახდილი საიჯარო თანხები აღირიცხება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში (საიჯარო ხარჯი) სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში.

სხვა ხელშეკრულებებში შეტანილი იჯარები გამოცალკევებულია, თუ (ა) გარიგების შესრულება დამოკიდებულია კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე და (ბ) გარიგება ითვალისწინებს აქტივით სარგებლობის უფლების გადაცემას.

საოპერაციო იჯარის ფარგლებში აქტივის იჯარით გაცემისას, საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე მისაღები მისაღები თანხების აღიარება ხდება საიჯარო შემოსავლის სახით, სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში.

სხვა ბანკებიდან ნასესხები სახსრები. სხვა ბანკებიდან ნასესხები სახსრები აღირიცხება, როდესაც ფული ან სხვა აქტივები ჯგუფს წინასწარ გადაეცემა კონტრაგენტი კრედიტორების მიერ. არაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის თავის საკუთარ ვალს, ვალდებულება საბალანსო ანგარიშებიდან ამოიღება და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და გადახდილ ანაზღაურებას შორის შეიტანება მოგებაში ან ზარალში, რომელიც წარმოიქმნა ვალის მანამდე გადახდისგან.

კლიენტთა ანგარიშები. კლიენტთა ანგარიშები მოიცავს ფიზიკური პირების, სახელმწიფო ან კორპორაციული კლიენტების მიმართ არსებულ არაწარმოებულ ვალდებულებებს და აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სუბორდინირებული ვალი. სუბორდინირებული ვალი მოიცავს გრძელვადიან არაწარმოებულ ფინანსურ დავალიანებას და აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. სუბორდინირებული ვალის დაფარვა ხდება ლიკვიდაციისას ყველა კრედიტორის მოთხოვნის დაკმაყოფილების შემდეგ და შეტანილია ბანკის მე-2 რიგის კაპიტალში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მათ შორის, სავალუტო კონტრაქტები, საპროცენტო განაკვეთის ფიქსირებული, ფორვარდული განაკვეთის ხელშეკრულებები, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის სვოპები, და სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის ოფციონები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით.

გარდა ამისა, ჯგუფი კონტრაგენტ ბანკებთან ახორციელებს ანაბრების ჩათვლას ვალუტის გადასახურდავებლად. ამგვარი ანაბრები, თუმცა სამართლებრივად განცალკევებულია, ჯამდება და ერთ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტად (ვალუტის გაცვლა) აღირიცხება წმინდა ღირებულებით, სადაც (i) ანაბრები ფორმდება იმავე დროს და ერთმანეთის გათვალისწინებით, (ii) მათი კონტრაგენტი ერთი და იგივე მხარეა; (iii) ისინი დაკავშირებულია ერთსა და იმავე რისკთან და (iv) ამ ოპერაციების ფორმულირებას არ აქვს ისეთი აშკარა მიზანი, რომელიც ერთი ოპერაციის ფარგლებშიც კერ მიიღწეოდეს.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხება აქტივებად, როდესაც სამართლიანი ღირებულება დადებითია, ხოლო ვალდებულებად, როდესაც სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ცვლილებები წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში აისახება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში (მოგება მინუს ზარალი დერივატივებზე). ჯგუფი არ იყენებს პეჯის აღრიცხვას.

საშემოსავლო გადასახადები. საშემოსავლო გადასახადები ფინანსურ ანგარიშებში ასახულია საანგარიშო პერიოდის დასრულებისთვის მიღებული კანონმდებლობის შესაბამისად. საშემოსავლო გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადებს და აღიარებულია მოცემული წლის მოგება-ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, თუ აღიარებულია სხვა მთლიან შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან ის დაკავშირებულია ასევე აღიარებულ ტრანზაქციებთან, იმავე ან სხვადასხვა პერიოდში, სხვა მთლიან შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი არის თანხა, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოებისთვის ან რომლის დაბრუნება მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოებიდან დასაბეგრ მოგებასთან ან ზარალთან დაკავშირებით მიმდინარე ან წინა პერიოდებისთვის. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეფუძნება გაანგარიშებებს, თუ ფინანსური ანგარიშები ნებადართულია შესაბამისი საგადასახადო დეკლარაციების წარდგენამდე. საშემოსავლო გადასახადების გარდა სხვა გადასახადები აღირიცხება ადმინისტრაციული და სხვა საქსპლუატაციო ხარჯებში.

გადავადებული საშემოსავლო გადასახადი წარმოდგენილია საბალანსო ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანასთან და დროებით სხვაობებთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიქმნება აქტივებისა და პასივების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის, ფინანსური ანგარიშების მიზნებისათვის. თავდაპირველი აღიარების გამონაკლისის შესაბამისად, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება ტრანზაქციაში (რომელიც არ არის შერწყმა) აქტივებისა და პასივების თავდაპირველ აღიარებიდან გამომდინარე დროებით სხვაობებთან დაკავშირებით, თუ ტრანზაქცია თავდაპირველად აღიარებისას, გავლენას არ მოახდენს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ბალანსები გაანგარიშდება საანგარიშო პერიოდში ან შემდგომში მიღებული იმ საგადასახადო განაკვეთებით მიხედვით, რომლებიც გამოიყენება იმ პერიოდთან მიმართებით, როდესაც დროებითი სხვაობები რევერსირდება ან გამოიყენება საგადასახადო ზარალის გადატანა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები დაქვითვად დროებით სხვაობებთან და გადატანილ საგადასახადო ზარალთან მიმართებაში აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ იქნება მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომლებიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოქვითვების განხორციელება.

გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის აღიარება არ ხდება შეძენილ შემდგომ გაუნაწილებელ მოგებაზე და შეიძლება საწარმოთა რეზერვებში შეძენის შემდგომ სხვა მოძრაობებზე, თუ ჯგუფი აკონტროლებს შეიძლებული საწარმოს დივიდენდების პოლიტიკას და სავარაუდოა, რომ ამგვარი სხვაობა უახლოეს მომავალში არ შეიცვლება დივიდენდებით ან სხვაგვარად.

ვალდებულებებისა და ჯარიმების რეზერვები. ვალდებულებებისა და ჯარიმების რეზერვები წარმოადგენს განუსაზღვრელი დროისა და მოცულობის არაფინანსურ ვალდებულებებს. მათი დარიცხვა ხდება, როცა წარსული მოვლენების შედეგად ჯგუფს აქვს მიმდინარე კანონიერი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, სავარაუდოა, რომ ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება იქნება საჭირო ამ ვალდებულების დასაფარად, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების თანხის სარწმუნოდ გაანგარიშება.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საწესდებო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები განეკუთვნება კაპიტალს. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები ასახულია კაპიტალში, გადასახადების გარეშე, როგორც გამოქვითვა შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მიღებული ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ნამეტი აღირიცხება კაპიტალში აქციის პრემიის სახით.

დივიდენდები. დივიდენდების კაპიტალში აღიარება ხორციელდება იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი გამოცხადდა. საანგარიშო პერიოდის შემდეგ და ფინანსური ანგარიშების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდი აისახება შემდგომი მოვლენების განმარტებით შენიშვნაში. ბანკის კანონით გათვალისწინებულია ღირცხვის ანგარიშები არის მოგების განაწილებისა და სხვა ასიგნებების საფუძველი.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება. ყველა სავალ ინსტრუმენტის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეს მეთოდი საპროცენტო შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილის სახით გადაავადებს კონტრაქტის მხარეებს შორის მიღებულ ან გადახდილ ყველა მოსაკრებელს, რომლებიც არის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, საოპერაციო ხარჯის და ყველა სხვა პრემიის ან ფასდაკლების განუყოფელი ნაწილი.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი საკომისიოები მოიცავს პირის მიერ გადახდილ ან მიღებულ კრედიტის ორგანიზების საკომისიოს, ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შექმნასთან ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან დაკავშირებით, მაგალითად, საკომისიო კრედიტუნარიანობის შეფასებისთვის, უზრუნველყოფის ან გარანტიების აღრიცხვისა და შეფასებისთვის, ინსტრუმენტის პირობების შეთანხმებისთვის და გარიგების დოკუმენტების დამუშავებისთვის. სესხის ორგანიზებისთვის ბანკის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით მიღებული ვალდებულების საკომისიო არის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილი, თუ შესაძლებელია, რომ ჯგუფმა გააფორმოს სპეციალური დაკრეტების ხელშეკრულება და არ აპირებს შედეგობრივი სესხის წარმოქმნიდან მოკლე ხანში გაყიდვას. ჯგუფი სესხის გაცემის ვალდებულებებს არ აღრიცხავს ფინანსურ ვალდებულებებში სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში.

თუ საჭკო გახდება სესხების და სხვა სავალ ინსტრუმენტების ამოღება, ისინი ჩამოიწერება მოსალოდნელი ფულადი სახსრების მოძრაობის მიმდინარე ღირებულებამდე და ამის შემდეგ საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მიმდინარე ღირებულების დისკაუნტის აქტივების იმ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით განხორციელებისთვის, რომელიც გამოყენებული იყო გაუფასურების ზარალის გამოსათვლელად.

ყველა სხვა მოსაკრებლის, საკომისიოს და სხვა შემოსავლის და ხარჯის მუხლი აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, კონკრეტული ტრანზაქციის დასრულების მითითებით, რომელზეც დარიცხვა ხორციელდება ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების საფუძველზე, მთლიანი გასაწევი მომსახურების პროპორციულად. სესხის სინდიცირების საკომისიოები შემოსავალში აიღება სინდიცირების დასრულებისას და ჯგუფი თავისთან არ იყოვებს სესხის პაკეტის რაიმე ნაწილს, ან ნაწილს დაიტოვებს იმავე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, როგორითაც სხვა მონაწილეებისთვის.

მესამე მხარის სასარგებლოდ გარიგებაზე (მაგალითად, სესხების, აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შეძენის, ან საქმიანობის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ) მოლაპარაკებიდან ან მოლაპარაკებაში მონაწილეობიდან გამომდინარე საკომისიოები, და რომელთა მიღებაც ხდება ძირითადი გარიგების გაფორმებისას, აისახება გარიგების დასრულებისას. ფორტფელისა და სხვა მენეჯმენტის კონსულტაციისა და მომსახურების საკომისიოები ეფუძნება მომსახურების შესახებ შესაბამის ხელშეკრულებებს, ჩვეულებრივ დროის პროპორციულად. აქტივების მართვის საკომისიოები, რომლებიც დაკავშირებულია საინვესტიციო ფონდებთან, აისახება თანაბარზომიერად მომსახურების გაწევის პერიოდის განმავლობაში. იგივე პრინციპი გამოიყენება სიმდიდრის მართვის, ფინანსური დაგეგმვისა და შენახვის მომსახურების შემთხვევაშიც, რადგან ამგვარი მომსახურების გაწევა დროის ერცელი პერიოდში ხორციელდება.

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტაში გადაანგარიშება. ჯგუფში შემავალი თითოეული სუბიექტის საოპერაციო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც აღნიშნული საწარმო ახორციელებს საქმიანობას. ბანკისა და მისი შვილობილი საწარმოების საოპერაციო ვალუტა და ჯგუფის საანგარიშო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ლარი.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თითოეული სუბიექტის საოპერაციო ვალუტაში გადაიყვანება შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის დასრულებისას არსებული სებ-ის ოფიციალური სავალუტო კურსის მიხედვით. ფულადი აქტივების და ვალდებულებების კონვერტაციის და ტრანზაქციების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი საკურსო მოგება და საკურსო ზარალი საოპერაციო ვალუტაში წლის ბოლოს არსებული სებ-ის ოფიციალური სავალუტო კურსის მიხედვით აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში (როგორც საკურსო მოგებას მინუს საკურსო ზარალი). კონვერტაცია წლის ბოლოს არსებული კურსის მიხედვით არ გამოიყენება ისტორიული ღირებულებით წარმოდგენილ არაფულად პუნქტებთან დაკავშირებით.

სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი პუნქტების, მათ შორის, სააქციო ინვესტიციების, გადაყვანა ხორციელდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღეს არსებული სავალუტო კურსების გამოყენებით.

სავალუტო კურსის ცვლილების გაგვლენა სამართლიან ღირებულებით წარმოდგენილ არაფულად პუნქტებზე აღირიცხება როგორც სამართლიანი ღირებულების მოგების ან ზარალის ნაწილი.

ჯგუფის სუბიექტებს შორის სესხები და ამ სესხებთან დაკავშირებული საკურსო მოგება ან ზარალი აღმოიფხვრება კონსოლიდაციისას.

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული გაცვლითი კურსი, რომელიც გამოყენებულ იქნა უცხოური ვალუტის ბალანსების გადაყვანისთვის იყო: 1 აშშდ = 1.7363 ლარი (2012 წელს: 1 აშშდ = 1.6567 ლარი); 1 ევრო = 2.3891 ლარი (2012: 1 ევრო = 2.1825 ლარი).

ჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ჩაითვლება და წმინდა თანხა აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად განხორციელებადი უფლება აღიარებული თანხების ჩათვლაზე, და გამიზნულია დარეგულირდეს ნეტო საფუძველზე ან ერთდროულად მოხდეს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა.

პერსონალის შენახვის ხარჯები და პერსონალთან დაკავშირებული შენატანები. ხელფასები, გასამრჯელოები, გადახდილი ყოველწლიური შვებულების და ავადმყოფობის გამო შვებულების, ბონუსები და არაფულადი დახმარებები დარიცხულია იმ წელს, როდესაც შესაბამის მომსახურებებს უზრუნველყოფენ ჯგუფის თანამშრომლები.

სს “ზაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები ანგარიშის წარმოდგენაში და შეცდომების გასწორება. საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისი ციფრები დაკორექტირდა (ა) მიმდინარე წლის თანხებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად ან (ბ) წინა პერიოდის შეცდომების გასწორების მიზნით. ანგარიშგებისა და შეცდომების გასწორების მიზნით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში კლასიფიკაციების შეცვლით გამოწვეული ცვლილებები 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ თანხებში შემდეგია:

ათას ლარში	თავდაპირველად წამოღებული	კლასიფიკ. შეცვლა	შეცდომის გასწორება	2012 წლის 31 დეკემბ. მდგომ. შეცვლილი კლასიფიკაციით
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	12,985	19,618	-	32,603
სებ-იდან მისაღები სახსრები	18,301	(18,301)	-	-
სებ-ში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	12,943	-	12,943
სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები	14,525	(14,260)	-	265
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	94,525	8	-	94,533
სხვა ფინანსური აქტივები	-	406	-	406
სხვა აქტივები	10,400	5,698	(1,144)	14,954
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი არამიმდინარე აქტივები	5,973	(5,973)	-	-
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები	20,668	-	(801)	19,867
ვალდებულებებისა და ჯარიმების რეზერვები	-	167	-	167
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	284	-	284
სხვა ვალდებულებები	1,175	(312)	-	863
სუბორდინირებული ვალი	3,319	-	(343)	2,976

ანგარიშგებისა და შეცდომების გასწორების მიზნით 2012 წლის მოგება-ზარალისა და სხვა მთლიანი შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშში კლასიფიკაციების შეცვლით გამოწვეული ცვლილებები შემდეგია:

ათას ლარში	თავდაპირველად წამოღებული	კლასიფიკ. შეცვლა	შეცდომის გასწორება	2012 წლისთვის შეცვლილი კლასიფიკაციით
საპროცენტო შემოსავალი	15,032	(10)	1,842	16,864
საპროცენტო ხარჯი	(7,619)	(97)	-	(7,716)
სესხის გაუფასურების რეზერვი	-	(890)	-	(890)
საკომისიო შემოსავალი	3,335	-	(561)	2,774
საკომისიო ხარჯი	(1,718)	198	-	(1,520)
წმინდა საკურსო შემოსავალი	1,759	(1,759)	-	-
უცხოური ვალუტით ვაჭრობის მოგება მინუს ზარალი	-	1,791	-	1,791
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის მოგება მინუს ზარალი	-	(32)	-	(32)
კრედიტებთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	-	98	-	98
გაუფასურების ზარალი	(71)	71	-	-
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,592	674	(1,281)	985
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(3,395)	(5,591)	-	(8,986)
პერსონალის ხარჯები	(5,547)	5,547	-	-

ანგარიშგებისა და შეცდომების გასწორების მიზნით 2012 წლის ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში კლასიფიკაციების შეცვლით გამოწვეული ცვლილებები შემდეგია:

ათას ლარში	თავდაპირველად წამოღებული	კლასიფიკ. შეცვლა	შეცდომის გასწორება	2012 წლისთვის შეცვლილი კლასიფიკაციით
ფული და ფულადი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	21,854	3,001	-	24,855
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული	(18,600)	6,613	(170)	(12,157)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფული	(7,202)	(443)	-	(7,645)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფული	26,940	(172)	170	26,938
სავალუტო კურსის ცვლილების ზემოქმედება ფულზე და ფულად ეკვივალენტებზე	612	-	-	612
ფული და ფულადი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	23,604	8,999	-	32,603

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ანგარიშგებისა და შეცდომების გასწორების მიზნით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში კლასიფიკაციების შეცვლით გამოწვეული ცვლილებები 2012 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით არსებულ თანხებში შემდეგია:

ათას ლარში	თავდაპირველად წამოღებული	კლასიფიკ. შეცვლა	შეცდომის გასწორება	2012 წლის 1-ლი იანვ. მდგომ. შეცვლილი კლასიფიკაციით
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	11,747	13,108	-	24,855
სებ-იდან მისაღები სახსრები	13,128	(13,128)	-	-
სებ-ში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	9,569	-	9,569
სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები	9,906	(9,549)	-	357
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	72,264	2	-	72,266
სხვა ფინანსური აქტივები	-	1,289	-	1,289
სხვა აქტივები	13,388	927	(1314)	13,001
სარეალიზაციოდ განკუთვნილი არამიმდინარე აქტივები	1,952	(1,952)	-	-
სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი თანხები	5,353	5,502	-	10,855
გამოსყიდვის ხელშეკრულებებით გადასახდელი თანხები	5,502	(5,502)	-	-
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები	18,470	-	(811)	17,659
ვალდებულებებისა და ჯარიმების რეზერვები	-	266	-	266
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	1,521	-	1,521
სხვა ვალდებულებები	1,711	(1,521)	-	190
სუბორდინირებული ვალი	3,462	-	(503)	2,959

ანგარიშგებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები გამოწვეულია შემდეგი მიზეზებით:

- 2013 წელს ბანკმა შეცვალა ფულისა და ფულადი ეკვივალენტების აღრიცხვის პოლიტიკა და ახლა ფულსა და ფულადი ეკვივალენტებში შედის სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები, რომელთა საწყისი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. პოლიტიკაში აღნიშნული ცვლილების შეტანის შედეგად, სხვა ბანკებში განთავსებული სახსრები 14,260 ათასი (2011: 9,548 ათასი) ლარის ოდენობით, რომელთა საწყისი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია, მიეკუთვნა ფულსა და ფულად ეკვივალენტებს.
- სებ-იდან მისაღები სახსრები 5,358 ათასი ლარის (2011: 3,559 ათასი ლარი) ოდენობით შეტანილ იქნა ფულში და ფულად ეკვივალენტებში ფულისა და ფულადი ეკვივალენტების უკეთ წარმოსადგენად.
- სებ-ში განთავსებული სავალდებულო სახსრები 12,943 ათასი (2011: 9,569 ათასი) ლარის ოდენობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში წარმოდგენილი იყო ცალკე პუნქტად, რადგან ამ სახსრების ხელმისაწვდომობა შეზღუდულია.
- სარეალიზაციოდ განკუთვნილ არამიმდინარე აქტივებად წარმოდგენილ გამოსყიდვის უფლებადკარგულ დატვირთულ ქონებას 5,973 ათასი (2011: 1,952 ათასი) ლარის ოდენობით შეეცვალა კლასიფიკაცია და აღრიცხვის პოლიტიკაში შეტანილი ცვლილების შედეგად ახლა ის მიეკუთვნება სხვა აქტივებს.
- 2012 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით გამოსყიდვის ხელშეკრულებებით გადასახდელი თანხები 5,502 ათასი ლარის ოდენობით ახლა აისახება სხვა ბანკებისთვის გადასახდელ თანხებში სხვა ბანკებისთვის გადასახდელ თანხების უკეთესად ანგარიშგების მიზნით.
- წმინდა საკურსო შემოსავალი 1,759 ათასი ლარის ოდენობით წარმოდგენილია ორი დამოუკიდებელი პუნქტით: უცხოური ვალუტით ვაჭრობის მოგება მინუს ზარალი 1,791 ათასი ლარის ოდენობით და უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის მოგება მინუს ზარალი 32 ათასი ლარის ოდენობით.
- პერსონალის ხარჯები 5,547 ათასი ლარის ოდენობით, რომლებიც ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში ადრე დამოუკიდებელ პუნქტად იყო წარმოდგენილი, ახლა შეტანილია ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.
- სესხის გაუფასურების ზარალი 890 ათასი ლარის ოდენობით, რომლებიც ადრე გაუფასურების ზარალში იყო შეტანილი, ახლა ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში დამოუკიდებელ პუნქტადაა წარმოდგენილი.
- სხვა აქტივების გაუფასურებია ზარალის ამოღება 730 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც ადრე გაუფასურების ზარალში იყო შეტანილი, ახლა წარმოდგენილია სხვა საოპერაციო შემოსავალში.
- სხვა ფინანსური აქტივები 406 ათასი (2011: 1,289 ათასი) ლარის ოდენობით, რომლებიც ადრე სხვა აქტივებში იყო შეტანილი, ახლა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში სხვა ფინანსური აქტივების დამოუკიდებელ პუნქტადაა წარმოდგენილი.
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები 284 ათასი (2011: 1,521 ათასი) ლარის ოდენობით, რომლებიც ადრე სხვა ვალდებულებებში იყო შეტანილი, ახლა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში სხვა ფინანსური ვალდებულებების დამოუკიდებელ პუნქტადაა წარმოდგენილი.

სს “ზაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

3 აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პროცედურების მიმოხილვა (გაგრძელება)

გასწორდა შემდეგი შეცდომები:

- სესხის ორგანიზების გადახდილი საკომისიოების არაამორტიზირებული ბალანსი 343 ათასი ლარის ოდენობით (2011: 503 ათასი ლარი), რომლებიც ადრე სხვა ატივებში იყო შეტანილი, ახლა წარმოდგენილია სუბორდინირებულ ვალად, რადგან ბასს 39-ის თანახმად ისინი ამორტიზირებული ღირებულების ნაწილია.
 - სესხის ორგანიზების გადახდილი საკომისიოების არაამორტიზირებული ბალანსი 801 ათასი ლარის ოდენობით (2011: 811 ათასი ლარი), რომლებიც ადრე სხვა ატივებში იყო შეტანილი, ახლა წარმოდგენილია ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხებ სახსრებად, რადგან ბასს 39-ის თანახმად ისინი ამორტიზირებული ღირებულების ნაწილია.
- სესხების წინსწრებით დაფარვის ჯარიმა 255 ათასი ლარის ოდენობით და სესხების გადაგადაცემების ჯარიმები 1,026 ათასი ლარის ოდენობით, რომლებიც ადრე სხვა საოპერაციო შემოსავალში იყო შეტანილი, ახლა აღებულია საპროცენტო შემოსავალში. სესხების გაცემის საკომისიოები 561 ათასი ლარის ოდენობით, რომლებიც ადრე საკომისიო შემოსავალში იყო შეტანილი, ახლა აღებულია საპროცენტო შემოსავალში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის წარმოდგენა ლიკვიდობის მიხედვით. ჯგუფს არა აქვს მკაფიოდ განსაზღვრული საოპერაციო ციკლი და, აქედან გამომდინარე, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მიმდინარე და არამიმდინარე აქტივებსა და ვალდებულებებს ცალკე-ცალკე არ ასახავს. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია ანგარიშების პერიოდებიდან 12 თვემდე ან 12 თვის შემდეგ მოსალოდნელ ამოსაღებ ან დასაფარ თანხებს.

ათას ლარში	2013 წლის 31 დეკემბერი			2012 წლის 31 დეკემბერი		
	მოსალოდნელი ამოსაღები ან გასაქვითი თანხები			მოსალოდნელი ამოსაღები ან გასაქვითი თანხები		
	ანგარიშების პერიოდებიდან 12 თვის ვადაში	ანგარიშების პერიოდებიდან 12 თვის შემდეგ	სულ	ანგარიშების პერიოდებიდან 12 თვის შემდეგ	ანგარიშების პერიოდებიდან 12 თვის ვადაში	სულ
აქტივები						
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	59,506	-	59,506	32,603	-	32,603
სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრები	21,805	-	21,805	12,943	-	12,943
სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები	-	-	-	265	-	265
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	63,639	124,900	188,539	35,256	59,277	94,533
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	93,512	63	93,575	28,809	63	28,872
საინვესტიციო ქონება	-	1,802	1,802	-	1,055	1,055
არამატერიალური აქტივები	-	668	668	-	199	199
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები	-	15,925	15,925	-	14,882	14,882
სხვა ფინანსური აქტივები	435	-	435	406	-	406
სხვა აქტივები	1,886	7,262	9,148	6,811	8,143	14,954
სულ აქტივები	240,783	150,620	391,403	117,093	83,619	200,712
ვალდებულებები						
ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები და თანხები	25	-	25	5,318	-	5,318
კლიენტთა ანგარიშები	223,078	8,286	231,364	111,627	4,436	116,063
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები	21,088	9,101	30,189	9,731	10,136	19,867
საშემოსავლო გადასახადის მიმდინარე ვალდებულება	1,281	-	1,281	-	-	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	-	1,506	1,506	-	1,025	1,025
ვალდებულებებისა და ჯარიმების რეზერვები	22	-	22	167	-	167
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,789	-	1,789	284	-	284
სხვა ვალდებულებები	1,264	-	1,264	863	-	863
სუბორდინირებული ვალი	-	3,165	3,165	-	2,976	2,976
სულ ვალდებულებები	248,547	22,058	270,605	127,990	18,573	146,563

გამოქვეყნების შემდეგ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში ცვლილებების შეტანა. ბანკის აქციონერებს და მენეჯმენტს აქვს გამოქვეყნების შემდეგ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში შეტანილი ცვლილებების შეტანის უფლება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პროგნოზები და შეფასებები აღრიცხვის პროცედურების გამოყენებაში

ჯგუფი იყენებს პროგნოზებს და დაშვებებს, რომელიც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების თანხებზე. პროგნოზებისა და შეფასებების ანალიზი ტარდება მუდმივად და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც გონივრულია არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა ასევე იყენებს შეფასებებს (იმათ გარდა, რომლებიც მოიცავენ პროგნოზებს) აღრიცხვის პროცედურების გამოყენებაში. ის შეფასებები, რომელთაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და ის პროგნოზები, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს მომავალი ფინანსური წლის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი შესწორება, მოიცავს:

გაუფასურების ზარალი სესხებზე და ავანსებზე. ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს საკრედიტო პორტფელს გაუფასურების დარიცხვის მიზნით. იმის გადასაწყვეტად, გაუფასურების ზარალი მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში უნდა აღირიცხოს თუ არა, ჯგუფი აკეთებს შეფასებას, არსებობს თუ არა დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებს რომ არსებობს გაზომვადი შემცირება საკრედიტო პორტფელიდან მისაღებ საანგარიშო მომავალ ფულადი სახსრების მოძრაობაში, სანამ შესაძლებელი იქნება შემცირების დადგენა აღნიშნულ პორტფელში შემავალ ცალკეულ სესხში. აღნიშნული მტკიცებულება შეიძლება მოიცავდეს დაკვირვებად მონაცემებს, რომლებიც მიუთითებს, რომ ჯგუფში შემავალი მსესხებლების გადახდის მდგომარეობაში მოხდა უარყოფითი ცვლილება, ან ეროვნული ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობებს, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფში შემავალი აქტივების გადაუხდელობას. მომავალი ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზირებისას ხელმძღვანელობა იყენებს პროგნოზებებს, რომლებიც ეფუძნება საკრედიტო რისკის დამახასიათებელი ნიშნების მქონე, პორტფელში შემავალი აქტივების მსგავსი, აქტივების ისტორიული ზარალის გამოცდილებას და გაუფასურების ობიექტურ მტკიცებულებას. მომავალი ფულადი სახსრების მოძრაობის თანხის და დროის პროგნოზისთვის გამოყენებული მეთოდოლოგია და დაშვებები რეგულარულად განიხილება საანგარიშო ზარალსა და ფაქტობრივი ზარალს შორის არსებული სხვაობების შემცირების მიზნით.

საანგარიშო ზარალთან შედარებით ფაქტობრივი ზარალის 10%-იანი ზრდა ან კლება შესაბამისად გამოიწვევდა სესხის გაუფასურების ზარალში ზრდას ან კლებას 510 ათასი ლარის ოდენობით (2012 წელს: 420 ათასი ლარი). ცალკეული მნიშვნელოვანი სესხების გაუფასურების ზარალები ეფუძნება ცალკეული სესხის სამომავლო დისკონტირებული ფულადი ნაკადების პროგნოზებს, დაფარვებისა და სესხების უზრუნველყოფის სახით ჩადებული აქტივების რეალიზაციის გათვალისწინებით. ფაქტობრივ ზარალში 10%-იანი ზრდა ან კლება ცალკეული მნიშვნელოვანი სესხიდან დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების პროგნოზებთან შედარებით, რომლებიც შეიძლება დადგეს ფულადი ნაკადების თანხებში და ვადებში დამდგარი სხვაობებით, შესაბამისად გამოიწვევდა სესხის გაუფასურების ზარალში ზრდას ან კლებას 256 ათასი ლარის ოდენობით (2012 წელს: 185 ათასი ლარი).

დაკავშირებულ მხარესთან გარიგებების თავდაპირველი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში, ბანკი გარიგებებს აფორმებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ბასს 39-ით მოითხოვება, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მოხდეს სამართლიანი ღირებულებით. შეფასება გამოიყენება იმის დასადგენად, გარიგებების ფასები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებითაა შეფასებული თუ არა, სადაც ამგვარი გარიგებებისთვის მოქმედი ბაზარი არ არსებობს. შეფასების საფუძველია დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი სახის გარიგებების ფასი და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი. დაკავშირებული მხარეების ბალანსების პირობები წარმოდგენილია 35-ე განმარტებით შენიშვნაში.

საკუთარი სარგებლობის შენობა-ნაგებობების შეფასება. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის შენობა-ნაგებობები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით დამოუკიდებელი შემფასებლის – შპს “საქართველოს შემფასებელი კომპანიის” დასკვნების საფუძველზე. შენობა-ნაგებობები სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისას, განისაზღვრა სამი საბაზრო შედარების ობიექტი. რადგან შედარების ობიექტები გარკვეულწილად განსხვავდებოდა შეფასებული ქონებისგან, შედარების ობიექტის კოტირებული ფასები კიდევ დაკორექტირდა მათი ადგილმდებარეობის, პირობის, ზომის, მისადგომობის, სიძველის, და გამყიდველებთან მოლაპარაკებების შედეგად მოსალოდნელი ფასდაკლებების გათვალისწინებით. ერთ კვადრატულ მეტრზე ამ მეთოდით განსაზღვრული შედარებითი ფასები შემდეგ მრავლდება შეფასებული ქონების ფართზე და მიიღება შენობა-ნაგებობის შეფასებული ღირებულება.

5 ახალი და შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების დამტკიცება

ქვემოთ წარმოდგენილი ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ჯგუფისთვის 2013 წლის 1-ლი იანვრიდან ამოქმედდა:

ფასს 10, ნაერთი ფინანსური ანგარიშები (გამოქვეყნებულია 2011 წლის მაისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის), ცვლის ბასს 27-ით (“ნაერთი და ცალკეული ფინანსური ანგარიშები” და SIC-12 “კონსოლიდაცია – სპეციალური დანიშნულების სუბიექტები”) გათვალისწინებულ კონტროლთან და კონსოლიდაციასთან დაკავშირებულ ყველა სახელმძღვანელო მითითებას. ფასს 10-ით იცვლება კონტროლის განსაზღვრება ისე, რომ იგივე კრიტერიუმში ვრცელდება ყველა სუბიექტზე კონტროლის განსაზღვრის მიზნით. ამ განსაზღვრებას თან ახლავს პრაქტიკაში გამოყენების ვრცელი ინსტრუქცია. ამ სტანდარტს რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფასს 11, ერთობლივი გარიგებები (გამოქვეყნებულია 2011 წლის მაისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის) ცვლის ბასს 31-ს “წილები ერთობლივ საწარმოებში” და SIC-13 “ერთობლივი კონტროლის ქვეშ მყოფი სუბიექტები – ინვესტირების მიერ განხორციელებული არაფულადი შენატანები”. დეფინიციების ცვლილებების შედეგად, ერთობლივი გარიგებების სახეები ორამდე შემცირდა: ერთობლივი ოპერაციები და ერთობლივი საწარმოები. ერთობლივი კონტროლის ქვეშ მყოფი სუბიექტების პროპორციული კონსოლიდაციის არწევანის არსებული პოლიტიკა გაუქმდა. კაპიტალში მონაწილეობის მიხედვით აღრიცხვა აუცილებელია ერთობლივ საწარმოებში მონაწილეობისთვის. ამ სტანდარტს რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფასს 12, სხვა სუბიექტებში წილის დეკლარირება (გამოქვეყნებულია 2011 წლის მაისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის) გამოიყენება იმ სუბიექტების მიმართ, რომლებიც ფლობენ წილს შეიღობილ კომპანიაში, ერთობლივ გარიგებაში, ასოცირებულ კომპანიაში ან არაკონსოლიდირებულ სუბიექტში. ამ სტანდარტით იცვლება ბასს 28-ით (“ინვესტიციები ასოცირებულ კომპანიაში”) ამჟამად გათვალისწინებული დეკლარირების მითხვენები. ბასს 12-ით სუბიექტებს მოეთხოვებათ თავიანთი ფინანსურ ანგარიშში ასახონ ისეთი ინფორმაცია, რომელიც ფინანსური ანგარიშის მკითხველს ეხმარება შეიღობილ კომპანიაში, ერთობლივ გარიგებებში, ასოცირებულ კომპანიაში ან არაკონსოლიდირებულ სუბიექტებში არსებული სუბიექტის წილების სასიათის, რისკებისა და ფინანსური შედეგების შეფასებაში. ამ მიზნით ახალი სტანდარტით მოითხოვება ინფორმაციის წარმოდგენა სხვადასხვა სფეროსთან დაკავშირებით, მათ შორის: ის მნიშვნელოვანი შეფასებები და დაშვებები, რომელთა საფუძველზეც განისაზღვრა სუბიექტი სხვა სუბიექტებში არსებულ თავის წილებს დამოუკიდებლად აკონტროლებს, ერთობლივად აკონტროლებს თუ მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მათზე (წილებზე), ჯგუფის საქმიანობაში და ფულად ნაკადებში არასაკონტროლო წილების შესახებ ვრცელი ინფორმაცია, შემაჯამებელი ფინანსური ინფორმაცია მნიშვნელოვანი არასაკონტროლო წილების მქონე შეიღობილი კომპანიების შესახებ, და დეტალური ინფორმაცია არაკონსოლიდირებულ სუბიექტებში არსებული წილების შესახებ. ამ სტანდარტს რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფასს 13, სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება (გამოქვეყნებულია 2011 წლის მაისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის) მიზნად ისახავს თანმიმდევრულობის გაუმჯობესებას და სირთულის გამარტივებას სამართლიანი ღირებულების მცნების შესწორებული დეფინიციის წარმოდგენით, და ფასს-ში სამართლიანი ღირებულების და დეკლარირების მოთხოვნების ერთიანი წყაროს გამოყენებას. ამ სტანდარტის შედეგად წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში წარმოდგენილია დამატებითი მონაცემები. იხილეთ 33-ე განმარტებითი შენიშვნა.

ბასს 27, დამოუკიდებელი ფინანსური ანგარიშები (გამოქვეყნებულია 2011 წლის მაისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის) შეიცვალა და ახლა მისი მიზანია აღრიცხვისა და ნაგარიშების მოთხოვნების დადგენა შეიღობილ კომპანიაში, ერთობლივ საწარმოებში და ასოცირებულ კომპანიაში ინვესტირებასთან დაკავშირებით სუბიექტის მიერ დამოუკიდებელი ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას. კონტროლთან და ნაერთ ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებული სახელმძღვანელო მითითება შეიცვალა ფასს 10-ით “ნაერთი ფინანსური ანგარიშები”. ამ სტანდარტს რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

ბასს 28, ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში (გამოქვეყნებულია 2011 წლის მაისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 28-ში შეტანილი ეს ცვლილება გამომდინარეობს ერთობლივ საწარმოებზე სტანდარტების საბჭოს პროექტიდან. პროექტის განხილვისას საბჭომ კაპიტალში მონაწილეობის მეთოდით ერთობლივ საწარმოებთან დაკავშირებული აღრიცხვის ბასს 28-ში შეტანა გადაწყვიტა იმიტომ, რომ ეს მეთოდი გამოიყენება როგორც ერთობლივი, ასევე ასოცირებული საწარმოების მიმართ. ამ გამოწვევის გარდა ყველა სხვა სახელმძღვანელო მითითება უცვლელი დარჩა. ამ სტანდარტს რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

5 ახალი და შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების დამტკიცება (გაგრძელება)

ცვლილებები ბასს 1-ში, ფინანსური ანგარიშების წარმოდგენა (გამოქვეყნებულია 2011 წლის ივნისში და ძალაში შედის 2012 წლის 1-ლი ივლისით და მას შემდეგ დაწესებული წლიური პერიოდებისთვის). აღნიშნული ცვლილებებით იცვლება სხვა ერთიან შემოსავალში წარმოდგენილი პუნქტები. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით სუბიექტებმა სხვა ერთიან შემოსავალში წარმოდგენილი პუნქტები ორ ჯგუფად უნდა დაყოს იმის მიხედვით მომავალში შესაძლებელია თუ არა მათი კლასიფიკაციის შეცვლა მოგებაში ან ზარალში აღება. ბასს 1-ით გამოყენებული სახელწოდება შეიცვალა შემდეგი სახელწოდებით: “მოგების ან ზარალის ანგარიში და სხვა ერთიანი შემოსავალი”. შეცვლილი სტანდარტის შედეგად შეიცვალა ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები, მაგრამ მას გავლენა არ ჰქონია ტრანზაქციებისა და ბალანსების გაანგარიშებაზე.

ცვლილებები ბასს 19-ში, თანამშრომელთა შეღავათები (გამოქვეყნებულია 2011 წლის ივნისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწესებული წლიური პერიოდებისთვის). აღნიშნული ცვლილებით მნიშვნელოვნად იცვლება განსაზღვრული საპენსიო შეღავათის ხარჯი და გათავისუფლების შეღავათების აღიარება და გაანგარიშება, აგრეთვე თანამშრომელთა ყველა შეღავათის ანგარიშგება. აღნიშნული სტანდარტით მოითხოვება წმინდა განსაზღვრული შეღავათის ვალდებულებებში (აქტივში) მომხდარი ცვლილებების აღიარება ამგვარი ცვლილებების დადგომისას, შემდეგი სახით: (i) მომსახურების ხარჯი და წმინდა წილი მოგებაში ან ზარალში; და (ii) გადაანგარიშები სხვა მთლიან შემოსავალში. ჯგუფი ამ გაანგარიშებების აკუმულირებულ თანხას ასახავს კაპიტალში გაუნაწილებელი მოგების პუნქტში. ამ შეცვლილ სტანდარტს რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

ანგარიშგება – ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეგულირება – ცვლილებები ბასს 7-ში, (გამოქვეყნებულია 2011 წლის დეკემბერში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწესებული წლიური პერიოდებისთვის). აღნიშნული ცვლილების მიხედვით მოითხოვება იმ მონაცემების წარმოდგენა, რომლებიც სუბიექტის ფინანსური ანგარიშების მომხმარებელს დაეხმარება ურთიერთნათვლის გარიგებების, მათ შორის ჩათვლის უფლებების შედეგის ან პოტენციური შედეგის შეფასებაში. ამ სტანდარტის შედეგად წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში წარმოდგენილია დამატებითი მონაცემები. იხილეთ 31-ე განმარტებითი შენიშვნა.

ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების გაუმჯობესებები (გამოქვეყნებულია 2012 წლის მაისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით დაწესებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს გაუმჯობესებები მოიცავს ხუთ სტანდარტში შესატან ცვლილებებს. ბასს 1 შეიცვალა: (i) იმის განმარტების მიზნით, რომ ის სუბიექტი, რომელიც ამზადებს თავის ფინანსურ ანგარიშებს ფასს-ის მიხედვით, უფლებამოსილია ან განმეორებით გამოიყენოს ფასს 1 ან რეტროსპექტულად გამოიყენოს ყველა ფასს სტანდარტი ისე, თითქოს მას არასოდეს შეეწყვიტოს მათი გამოყენება, და (ii) ფასს 23-ის (“საკრედიტო ხარჯები”) პირველად გამოყენებულების მიერ რეტროსპექტულად გამოყენების ვალდებულებიდან გათავისუფლების დასაბამებლად. ბასს 1 შეიცვალა იმის განმარტების მიზნით, რომ განმარტებითი შენიშვნები საჭირო არ არის წინა პერიოდის დასაწყისში მესამე საბალანსო უწყისის დასასაბუთებლად, როცა ის წარმოდგენილია იმიტომ, რომ მასზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია რეტროსპექტულმა განმეორებითმა ანგარიშგებამ, აღრიცხვის პროცედურებში მომხდარმა ცვლილებებმა ან ანგარიშგების მიზნით განხორციელებულმა რეკლასიფიკაციებმა. განმარტებითი შენიშვნები საჭირო იქნება იმ შემთხვევაში, თუ სუბიექტი ნებაყოფილობით წარმოადგენს დამატებით შედარებით ანგარიშებს. ბასს 16 შეიცვალა იმის განმარტების მიზნით, რომ ექსპლუატაციაში არსებული მოწყობილობა, რომელიც ერთზე მეტი პერიოდის განმავლობაში გამოიყენება, მიეკუთვნება შენობა-ნაგებობებს და მოწყობილობებს და არა სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებს. ბასს 32 შეიცვალა იმის განმარტების მიზნით, რომ მესაკუთრეებს შორის განხორციელებული განაწილებების განსაზღვრული საგადასახადო შედეგები მოგება ზარალის ანგარიშში უნდა აისახოს ისე, როგორც ეს ყოველთვის მოითხოვებოდა ბასს 12-ით. ბასს 34 შეიცვალა მისი მოთხოვნების ფასს 8-ის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. მომავალში ბასს 34 მოითხოვს საოპერაციო სეგმენტთან მიმართებით მთლიანი აქტივებისა და ვალდებულებების ნაწილის ანგარიშგებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს ინფორმაცია რეგულარულად მიეწოდება საოპერაციო გადაწყვეტილების მთავარ მიმღებ პირს და უკანასკნელი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების წარმოდგენის შემდეგ ან ნაწილებში მოხდა მნიშვნელოვანი ცვლილება. ჯგუფს არ წარმოუდგენია განმარტებითი შენიშვნები ბასს 1-ში შეტანილი ცვლილების შედეგად შესაძარი პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილ მესამე საბალანსო უწყისზე.

გარდამავალი სახელმძღვანელო ცვლილებები ფასს 10-ში, ფასს 11-ში და ფასს 12-ში (გამოქვეყნებულია 2012 წლის ივნისში და ძალაში შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით დაწესებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებით განმარტებულია ფასს 10-ის (“კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები”) გარდამავალი სახელმძღვანელო მითითება. ფასს 10-ის მიმღებმა სუბიექტებმა კონტროლი უნდა შეაფასონ იმ წლიური პერიოდის ბოლოს, რომელშიც მოხდა ფასს 10-ის მიღება, და თუ ფასს 10-ის შესაბამისად გამოტანილი დასკვნა კონსულიდაციის თაობაზე განსხვავდება ბასს 27-ისგან ან SIC 12-ისგან, უშუალო წინა შესაძარი პერიოდის (ანუ 2012 წელი კალენდარული წლის ბოლოს იმ სუბიექტისთვის, რომელიც ფასს 10-ის 2013 წელს მიიღებს) ანგარიში ხელახლა მომზადდება, თუ ეს პრაქტიკულად შეუძლებელი არ არის. გარდა ამისა, ეს ცვლილებები ითვალისწინებს დამატებით გარდამავალ საშუალებათა მექანიზმს ფასს 10-ში, ფასს 11-ში (“ერთობლივი გარიგებები”) და ფასს 12-ში (სხვა სუბიექტებში არსებული წილების დეკლარირება) და ტოვებს მხოლოდ იმ მოთხოვნას, რომ კორექტირებული შედარებითი ინფორმაცია წარმოდგენილი იყოს მხოლოდ უშუალო წინა შესაძარ პერიოდთან დაკავშირებით. გარდა ამისა, ამ ცვლილებებით გაუქმდება ფასს-ის პირველად გამოყენებამდე არსებულ პერიოდებზე არაკონსოლიდირებულ სუბიექტებთან დაკავშირებით ანგარიშგებებისთვის შედარებითი ინფორმაციის წარმოდგენის მოთხოვნა. ამ შეცვლილ სტანდარტს რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე გარდა იმისა, რომ მოიხსნა ფინანსური ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნებში განსაზღვრული შედარებითი ინფორმაციის წარმოდგენის ვალდებულება.

5 ახალი და შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების დამტკიცება (გაგრძელება)

სხვა შესწორებული სტანდარტები და განმარტებები: ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ინტერპრეტაციის კომისიის (ფასსიკ) მე-20 განმარტება: “გადახსნის ხარჯები ღია მოპოვების წარმოების ეტაპზე” ითვალისწინებს სამთო-მოპოვებელ მრეწველობაში გადახსნის სამუშაოებიდან გამომდინარე სარგებლის აღრიცხვის დროსა და მეთოდს. ამ განმარტებას რაიმე გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

ცვლილებები ფასს 1-ში – “ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების პირველად მიღება – სამთავრობო სესხები” (გამოქვეყნებულია 2012 წლის მარტში და ძალაში შედის შედის 2013 წლის 1-ლი იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს ცვლილებები, რომლებიც ეხება მთავრობისგან საბაზროზე დაბალ საპროცენტო განაკვეთში მიღებულ სესხებს, ფასს-ის პირველად მიმღებ სუბიექტებს ანიჭებს შედგავს – ათავისუფლებს ფასს-ის სრული რესტროსპექტული გამოყენების მოთხოვნისგან გარდამავალ პერიოდში ამ სესხების აღრიცხვისას. ეს ცვლილება ჯგუფს არ ეხება.

6 აღრიცხვის ახალი განცხადებები

გამოქვეყნდა სხვადასხვა ახალი სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, რომლებიც სავალდებულოდ გასათვალისწინებელია 2014 წლის 1 იანვარს ან შემდგომში დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომლებიც ბანკს ჯერ არ მიუღია.

ფასს 9, ფინანსური ინსტრუმენტები: კლასიფიკაცია და გაანგარიშება. 2009 წლის ნოემბერში გამოქვეყნებული და 2010 წლის ოქტომბერში, 2011 წლის დეკემბერში და 2013 წლის ნოემბერში გადაამუშავებული სტანდარტების ძირითადი მახასიათებლები შემდეგია:

- ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია უნდა განხორციელდეს ორ საანგარიშო კატეგორიად: ფინანსური აქტივები, რომელთა შემდგომში გაანგარიშებაც სამართლიანი ღირებულებით უნდა განხორციელდეს, და ფინანსური აქტივები, რომელთა შემდგომში გაანგარიშებაც ამორტიზებული ღირებულებით უნდა განხორციელდეს. გადაწყვეტილების მიღება უნდა მოხდეს თავდაპირველი აღიარებისას. ეს კლასიფიკაცია დამოკიდებულია სუბიექტის ფინანსური ინსტრუმენტების მართვის ეკონომიკურ მოდელზე და მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.
- ამორტიზებული ღირებულებით ინსტრუმენტის შემდგომში გაანგარიშება ხორციელდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის არის სავალდებულო ინსტრუმენტი და სრულდება შემდეგი ორივე პირობა: (i) სუბიექტის ეკონომიკური მოდელის მიზანია აქტივის ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და (ii) აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და საპროცენტო სარგებლის დასაფარად გადახდილ თანხებს (ანუ, მას მხოლოდ “სესხის ძირითადი ნიშან-თვისებები” აქვს). ყველა სხვა სავალდებულო ინსტრუმენტის გაანგარიშება უნდა განხორციელდეს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში.
- ყველა წილობრივი ინსტრუმენტის შემდგომში გაანგარიშება უნდა განხორციელდეს სამართლიანი ღირებულებით. გასაყვადად განკუთვნილი წილობრივი ინსტრუმენტების გაანგარიშება ხორციელდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში. ყველა სხვა წილობრივი ინსტრუმენტის შემთხვევაში, თავდაპირველი აღიარებისას მიიღება გამოუხმობადი გადაწყვეტილება სამართლიანი ღირებულებით ხელახალი გაანგარიშების შედეგად მიღებული არარეალიზებული და რეალიზებული მოგების ან ზარალის სხვა მთლიან შემოსავალში და არა მოგებაში ან ზარალში აღიარების მიზნით. დაუშვებელია სამართლიანი ღირებულებით ხელახალი გაანგარიშების შედეგად მიღებული მოგების ან ზარალის მოგებაში ან ზარალში განმეორებით აღება. ამგვარი გადაწყვეტილება შეიძლება მიღებული იყოს ყოველი ცალკეული ინსტრუმენტის შემთხვევაში. დივიდენდები შემოსავალში ან ზარალში იღებენ, თუ ისინი წარმოადგენს საინვესტიციო უკუგებას.
- ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან და გაანგარიშებასთან დაკავშირებით ბასს 39-ის მოთხოვნების უმრავლესობა უცვლელად იქნა გადატანილი ფასს 9-ში. ძირითადი ცვლილება იმაში მდგომარეობს, რომ სუბიექტს მოეთხოვება სხვა ერთიან შემოსავალში წარმოადგინოს მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღებული ფინანსური ვალდებულებების საკუთარი საკრედიტო რისკის ცვლილებების შედეგები.
- პეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები შეიცვალა იმისათვის, რომ აღრიცხვა უფრო მჭიდროდ იყოს შეთანწყობილი რისკების მართვასთან. ამ სტანდარტით სუბიექტებს ეძლევათ უფლება აღრიცხვა აწარმოონ შემდეგი ორი მეთოდიდან ერთ-ერთით: ფასს 9-ის პეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნების გამოყენება და ბასს 39-ის გამოყენება ყველა პეჯის მიმართ, რადგან ამ ეტაპზე ეს სტანდარტი არ ითვალისწინებს მაკრო პეჯირების აღრიცხვას.

თუმცა 2013 წლის ნოემბერში ფასს 9-ში შევიდა ცვლილებები, რომლებითაც ამ სტანდარტის სავალდებულო ამოქმედების ვადა ამოღებულ იქნა. ჯგუფი არ აპირებს ფასს 9-ის არსებული ვერსიის მიღებას.

“ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჩათვლა” – ცვლილებები ბასს 32-ში (გამოქვეყნებულია 2011 წლის დეკემბერში და ძალაში შედის შედის 2014 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებით გამოყენების ინსტრუქცია დაემატა ბასს 32-ს ჩათვლის ზოგიერთი კრიტერიუმის გამოყენებისას გამოვლენილი შეუსაბამოების დარეგულირების მიზნით. ეს მოიცავს ფრაზის – “ამჟამად აქვს ჩათვლის კანონიერად აღსრულებადი უფლება” – მნიშვნელობის განმარტებას და იმას, რომ ბრუტო ანგარიშსწორების ზოგი სისტემა შეიძლება წმინდა ანგარიშსწორებად ჩაითვალოს. ჯგუფი განიხილავს ამ ცვლილების შედეგებს და იმას, თუ რა ზემოქმედებას მოახდენს ეს ცვლილება ბანკზე.

6 აღრიცხვის ახალი განცხადებები (გაგრძელება)

“ცვლილებები ფასს 10-ში, ფასს 12-ში და ბასს 27-ში – საინვესტიციო სუბიექტები” (გამოქვეყნებულია 2012 წლის 31 ოქტომბერს და ძალაში შედის 2014 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებით დადგენილია ცნება “საინვესტიციო სუბიექტის” განმარტება. საინვესტიციო სუბიექტი არის სუბიექტი, რომელიც

(i) ინვესტირებისგან იღებს სახსრებს მათთვის ინვესტიციების მართვის მომსახურების გაწევის მიზნით; (ii) ინვესტირების წინაშე კისრულობს ვალდებულებას, რომ მისი საქმიანობის მიზანია სახსრების ინვესტირება მხოლოდ კაპიტალის ზრდის ან საინვესტიციო შემოსავლის მიღების მიზნით, და (iii) მისი ინვესტიციების გაანგარიშებას და შეფასებას ახორციელებს სამართლიანი ღირებულებით. საინვესტიციო სუბიექტის ვალდებულებაა მისი შეიღობილი საწარმოების აღრიცხვა აწარმოოს სამართლიანი ღირებულებით და შედეგები ასახოს მოგებაში ან ზარალში, და განახორციელოს მხოლოდ იმ შეიღობილი საწარმოების კონსოლიდაცია, რომლებიც ახორციელებენ ამ სუბიექტის საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებულ მომსახურებას. ფასს 12 შეიცვალა და ამ ცვლილებით სავალდებულო გახდა ახალი მონაცემების ანგარიშგება, მათ შორის, იმ მნიშვნელოვანი შეფასებებისა, რომლებიც გამოყენებული იყო იმის დასადგენად, ესა თუ ის სუბიექტი იყო თუ არა საინვესტიციო სუბიექტი, აგრეთვე არაკონსოლიდირებული შეიღობილი საწარმოსთვის სამომავლოდ გასაწევი თუ უკვე გაცემული ფინანსური თუ სხვა სახის დახმარებისა. ჯგუფის აზრით, ეს ცვლილება გავლენას არ იქონიებს მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფასი 21 – “გადასახადები” (გამოქვეყნებულია 2013 წლის 20 მაისს და ძალაში შედის 2014 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ინტერპრეტაციით განიმარტა საშემოსავლო გადასახადის გარდა სხვა გადასახადის გადახდის ვალდებულების აღრიცხვის წესი. მაგალტელი მოვლენა, რომელიც წარმოშობს ვალდებულებას (პასივს), არის კანონმდებლობით განსაზღვრული მოვლენა, რომელიც ამ გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოშობს. ის ფაქტი, რომ სუბიექტი ეკონომიკურად იძულებულია საქმიანობა გააგრძელოს მომავალ პერიოდში ან ფინანსური ანგარიშები მოამზადოს მოქმედი საწარმოს დაშვებით, არ წარმოშობს რაიმე ვალდებულებას. აღიარების იგივე პრინციპები გამოიყენება შუალედურ და წლიურ ფინანსურ ანგარიშებშიც. ამ ინტერპრეტაციის გამოყენება საქმის საფაქტრო სქემებიდან გამომდინარე ვალდებულებების (პასივების) მიმართ ფაქტობრივია. ჯგუფის აზრით, ეს ცვლილება გავლენას არ იქონიებს მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ცვლილებები ბასს 36-ში – “ამოღებადი თანხის ანგარიშგება არაფინანსური აქტივების შემთხვევაში” (გამოქვეყნებულია 2013 წლის მაისში და ძალაში შედის 2014 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის; უფრო ადრე გამოყენება ნებადართულია იმ შემთხვევაში, თუ ფასს 13 გამოიყენება იმავე აღრიცხვისა და შედარების პერიოდში). ამ ცვლილებებით ამოღებულია ამოღებადი თანხის ანგარიშგების მოთხოვნა, როცა ფულადი სახსრების გამომწვევებელი ერთეული (CGU) მიიცავს გუდვილს ან განუსაზღვრელი სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს, მაგრამ გაუფასურებას ადგილი არ ჰქონია. ჯგუფის აზრით, ეს ცვლილება გავლენას არ იქონიებს მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ცვლილებები ბასს 39-ში – “წარმოებულების განახლება და პეჯირების აღრიცხვის გაგრძელება” (გამოქვეყნებულია 2013 წლის ნოემბერში და ძალაში შედის 2014 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებით ნებადართულია პეჯირების აღრიცხვის გაგრძელება იმ შემთხვევაში, როცა წარმოებული, რომელიც განსაზღვრულია, როგორც პეჯირების ინსტრუმენტი, განახლდება (ანუ მხარეები თანხმდებიან თავდაპირველი კონტრაგენტი ჩაანაცვლონ ახალი კონტრაგენტით) კანონის ან მარეგულირებელი წესების გამო მთავარ კონტრაგენტთან ანგარიშსწორების დასასრულებლად, თუ სრულდება კონკრეტული მოთხოვნები. ჯგუფის აზრით ეს ცვლილება გავლენას არ იქონიებს მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ცვლილებები ბასს 19-ში – “განსაზღვრული საპენსიო სქემები: თანამშრომელთა შენატანები” (გამოქვეყნებულია 2013 წლის ივნისში და ძალაში შედის 2014 წლის 1-ლი იანვრით და მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). აღნიშნული ცვლილების მიხედვით, ორგანიზაციებს ენიჭებათ უფლება თანამშრომელთა შენატანები შრომის ღირებულების შემცირებად აღიარონ იმ პერიოდში, როცა შესაბამისი თანამშრომლის შრომა შესრულდა, ნაცვლად ამ შენატანების შრომის პერიოდებისთვის მიკუთვნებისა იმ შემთხვევაში, თუ თანამშრომლის შენატანების თანხა დამოკიდებული არ არის შრომის წლების რაოდენობაზე. ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ამ სტანდარტს რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდეს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფასს-ის 2012 წლის გაუმჯობესებები (გამოქვეყნებულია 2012 წლის დეკემბერში და ძალაში შედის 2014 წლის 1-ლი იანვრით ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს გაუმჯობესებები მოიცავს შეიღ სტანდარტში შესატან ცვლილებებს.

ფასს 2 შეიცვალა “აქციაზე უფლების მიღების პირობის” ტერმინის განმარტებისა და “განსაზღვრული მანუვრების მიღწევის პირობის” და “შრომის პირობის” ტერმინების ცალკე-ცალკე განმარტების მიზნით. ეს ცვლილება გამოიყენება წილობრივი ინსტრუმენტების საფუძველზე თანხების გადახდის ოპერაციების მიმართ, რომელთათვისაც გაცემის დღეა 2014 წლის 1-ლი იანვრის ან შემდგომი თარიღი.

ფასს 3 შეიცვალა იმის განმარტების მიზნით, რომ (1) შეპირობებული ანაზღაურების გადახდის ვალდებულება, რომელიც შეესაბამება ფინანსური ინსტრუმენტის განსაზღვრებას, კლასიფიცირდება ფინანსურ ვალდებულებად (პასივად) ან კაპიტალად, ბასს 32-ში მოცემული განმარტებების საფუძველზე, და (2) არაკაპიტალის სახით ყველა შეპირობებული ანაზღაურება, როგორც ფინანსური, ისევე არაფინანსური, იანგარიშება სამართლიანი ღირებულებით ყოველი ანგარიშგების დღე, სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში აღიარებით. ფასს 3-ის ცვლილებები გამოიყენება იმ შერწყმებისთვის (გაერთიანებებისთვის), რომლებშიც შეძენის თარიღია 2014 წლის 1-ლი იანვრის ან შემდგომი თარიღი.

6 აღრიცხვის ახალი განცხადებები (გაგრძელება)

ფასს 8 შეიცვალა და მოითხოვება: (1) საოპერაციო სეგმენტების გაერთიანებისას მენუჯმენტის მიერ განხორციელებული შეფასებების ანგარიშგება, მათ შორის, იმ სეგმენტების აღწერა, რომლებიც გაერთიანდა და იმ ეკონომიკური ინდიკატორების აღწერა, რომლებიც შეფასდა იმის განსაზღვრისას, რომ გაერთიანებულს სეგმენტებს მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები აქვს, და (2) სეგმენტის აქტივების სუბიექტის აქტივებთან შეჯერება სეგმენტის აქტივების ანგარიშგებისას.

ფასს 13-ზე დასკვნების საფუძველი შეიცვალა და განიმარტა, რომ ფასს 13-ის გამოქვეყნებისას ბასს 39-იდან განსაზღვრული პუნქტების ამოღება არ მომხდარა მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებების და კრედიტორული დავალიანებების ანგარიშ-ფაქტურის თანხად გაანგარიშების შესაძლებლობის გასაუქმებლად იმ შემთხვევაში, როცა დისკონტირების გავლენა უმნიშვნელოა.

ბასს 16 და ბასს 38 შეიცვალა და განიმარტა ის, თუ როგორ აინგარიშება მთლიანი საბალანსო ღირებულება და ნაერთი ცვეთა სუბიექტის მიერ გადაფასების მოდელის გამოყენებისას.

ბასს 24 შეიცვალა და მას დაკავშირებული მხარის სახით დაემატა ის სუბიექტი, რომელიც ანგარიშგება სუბიექტს ან ანგარიშგება სუბიექტის სათაო კომპანიას (“მმართველ სუბიექტს”) უწევს საკვანძო ხელმძღვანელთა მომსახურებას. გარდა ამისა, ცვლილებით სავალდებულო გახდა გაწეული მომსახურებისთვის მმართველი სუბიექტის მიერ ანგარიშგება სუბიექტზე დარიცხული თანხების დეკლარირება.

ამ ეტაპზე ჯგუფი განიხილავს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ის 2013 წლის გაუმჯობესებები (გამოქვეყნებულია 2013 წლის დეკემბერში და ძალაში შედის შედის 2014 წლის 1-ლი იანვრის ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს გაუმჯობესებები მოიცავს ოთხ სტანდარტში შესატან ცვლილებებს.

ფასს 1-ზე დასკვნების საფუძველი შეიცვალა და განიმარტა, რომ როცა ამა თუ იმ სტანდარტის ახალი ვერსია ჯერ სავალდებულო არ არის, მაგრამ ხელმისაწვდომია ადრეულ ეტაპზე მისაღებად, პირველად მიმღები უფლებამოსილია გამოიყენოს ან ძველი ან ახალი ვერსია იმ პირობით, რომ იგივე სტანდარტი გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში.

ფასს 3 შეიცვალა და განიმარტა, რომ ის არ ეხება ფასს 11-ის მიხედვით ერთობლივი საწარმოების შექმნის აღრიცხვას. ამ ცვლილებით ასევე განიმარტა, რომ საგნის გამონაკლისი გამოიყენება მხოლოდ უშუალოდ ერთობლივი საწარმოს ფინანსურ აღრიცხვებში.

ფასს 13 შეიცვალა და განიმარტა, რომ ფასს 13-ით გათვალისწინებული ფორტფელის გამონაკლისი, რომლითაც სუბიექტს აქვს უფლება წმინდა მეთოდით გაიანგარიშოს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულება, გამოიყენება ყველა იმ ხელშეკრულების (მათ შორის, არაფინანსური პუნქტების ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ ხელშეკრულებების) მიმართ, რომლებიც განეკუთვნება ბასს 39-ის ან ფასს 9-ის საგანს.

ბასს 40 შეიცვალა და განიმარტა, რომ ბასს 40 და ფასს 3 ურთიერთგამომრიცხავი არ არის. ბასს 40-ში მოცემული ინსტრუქცია მომზადებულებს ეხმარება ერთმანეთისგან განარჩიონ საინვესტიციო ქონება და მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონება. გარდა ამისა, მომზადებულებმა უნდა იხელმძღვანელონ ფასს 3-ში მოცემული მითითებით იმის განსაზღვრად, საინვესტიციო ქონების შეძენა არის თუ არა შერწყმა (გაერთიანება).

ამ ეტაპზე ჯგუფი განიხილავს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 14, მარეგულირებელი გადავადების ანგარიშები (გამოქვეყნებულია 2014 წლის იანვარში და ძალაში შედის შედის 2016 წლის 1-ლი იანვრის ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 14-ით პირველად მიმღებებს ეძლევათ უფლება ფასს-ის მირებისას გააგრძელონ ტარიფების რეგულირებასთან დაკავშირებული თანხების აღიარება მათი მანამდელი ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველზე სტანდარტების (GAAP) მოთხოვნების მიხედვით. ამასთან, იმ სუბიექტებთან შესადარისობის გასაუმჯობესებლად, რომლებიც უკვე იყენებენ ფასს-ს და ამგვარი თანხების აღიარებას არ ახორციელებენ, ამ სტანდარტით მოითხოვება ის, რომ ტარიფების რეგულირებით გამოწვეული სხვაობა სხვა პუნქტებისგან განცალკევებით უნდა იყოს წარმოდგენილი. იმ სუბიექტს, რომელიც ფინანსურ ანგარიშებს უკვე ფასს-ის მიხედვით ამზადებს, არ აქვს ამ სტანდარტის გამოყენების უფლება.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღწერილი, ეს ახალი სტანდარტები და განმარტებები მნიშვნელოვან გავლენას არ არ იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

7 ფული და ფულადი ეკვივალენტები

ათას ლარში	2013	2012
ხელზე არსებული ფული	18,201	12,985
სებ-ში განთავსებული ფული (გარდა სავალდებულო რეზერვებისა)	5,854	5,359
საკორესპოდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	11,446	5,256
სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები სამ თვეზე ნაკლები საწყისი დაფარვის ვადით	24,005	9,003
სულ ფული და ფულადი ეკვივალენტები	59,506	32,603

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულისა და ფულადი ეკვივალენტების საკრედიტო ხარისხი Fitch-ის რეიტინგის მიხედვით შეიძლება შემდეგი სახით შეჯამდეს:

ათას ლარში	სებ-ში განთავსებული ფული (გარდა სავალდებულო რეზერვებისა)	საკორესპოდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი დეპოზიტები	სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები	სულ
არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული				
- საქართველოს ეროვნული ბანკი	5,854	-	-	5,854
- A-დან A+-მდე რეიტინგის	-	8,481	-	8,481
- A-ზე დაბალი რეიტინგის	-	2,416	19,005	21,421
- რეიტინგის არმქონე	-	549	5,000	5,549
სულ ფული და ფულადი ეკვივალენტები გარდა ხელზე არსებული ფულისა	5,854	11,446	24,005	41,305

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არაკლასიფიცირებული ბალანსები წარმოადგენს 2 ქართულ ბანკში განთავსებულ ფულად სახსრებს მთლიანობაში 5,098 ათასი ლარის ოდენობით და 5 არა-ეუთოს ბანკში განთავსებულ ფულად სახსრებს მთლიანობაში 451 ათასი ლარის ოდენობით (2012: 2 ქართულ ბანკში განთავსებულ ფულად სახსრებს მთლიანობაში 87 ათასი ლარის ოდენობით და 2 არა-ეუთოს ბანკში განთავსებულ ფულად სახსრებს მთლიანობაში 84 ათასი ლარის ოდენობით).

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულისა და ფულადი ეკვივალენტების საკრედიტო ხარისხი Fitch-ის რეიტინგის მიხედვით შემდეგია:

ათას ლარში	სებ-ში განთავსებული ფული (გარდა სავალდებულო რეზერვებისა)	საკორესპოდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი დეპოზიტები	სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები	სულ
არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული				
- საქართველოს ეროვნული ბანკი	5,359	-	-	5,359
- A-დან A+-მდე რეიტინგის	-	4,513	-	4,513
- A-ზე დაბალი რეიტინგის	-	572	9,003	9,575
- რეიტინგის არმქონე	-	171	-	171
სულ ფული და ფულადი ეკვივალენტები გარდა ხელზე არსებული ფულისა	5,359	5,256	9,003	19,618

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ ჰყავდა კონტრაგენტი ბაკები (2012: არცერთი), რომელთა საერთო ფული და ფულადი ეკვივალენტების ნაშთები მთლიანი კაპიტალის 10%-ზე მეტი იქნებოდა.

ფული და ფულადი ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე განმარტებით შენიშვნაში. დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ბალანსების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია 35-ე განმარტებით შენიშვნაში.

სებ-ში განთავსებული ფულის (გარდა სავალდებულო რეზერვებისა) ბალანსები წარმოადგენს სებ-ში განთავსებული ფულის იმ ბალანსებს, რომლებიც დაკავშირებულია ანგარიშსწორების საქმიანობასთან და ხელმისაწვდომი იყო წლის ბოლოს.

სს “გაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

8 საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული სავალდებულო ფულის ბალანსები

საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული სავალდებულო ფულის ბალანსები წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რესიდენტ ფინანსურ ინსტიტუტებს მოეთხოვება სებ-ში პროცენტის სავალდებულო რეზერვის განთავსება, რომლის ხელმისაწვდომობაც შეზღუდულია და რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების მოცულობაზე.

2013 წელს Fitch Ratings-მა დაადასტურა, რომ საქართველოს მთავრობის მოკლევადიანი სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი იყო “B”, ხოლო გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი – “BB-“.

9 სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები

ათას ლარში	2013	2012
სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები სამ თვეზე მეტი საწყისი დავარვის ვადით	-	265
სულ სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები	-	265

სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები მოიცავს სამ თვეზე მეტი საწყისი დავარვის ვადის მქონე დეპოზიტებს, რომლებიც უზრუნველყოფილი არ არის და 2012 წლის ბოლოს არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული.

10 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ათას ლარში	2013	2012
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	134,661	62,255
სამომხმარებლო სესხები	14,223	11,046
იპოთეკური სესხები	39,495	20,278
საკრედიტო ბარათები	5,259	5,154
მინუს: სესხის გაუფასურების რეზერვი	(5,099)	(4,200)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	188,539	94,533

2013 წლის განმავლობაში სესხის გაუფასურების რეზერვში მომხდარი ცვლილებები შემდეგია:

ათას ლარში	იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2013 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	2,797	394	800	209	4,200
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი უიმედო თანხები	(687)	(54)	(18)	(101)	(860)
სესხის გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში *	1,263	12	384	100	1,759
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,373	352	1,166	208	5,099

*2013 წლის განმავლობაში სესხის გაუფასურების რეზერვი განსხვავდება ამავე წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში დეკლარირებული თანხისგან მანამდე უიმედო სესხის სახით ჩამოწერილი 475 ათასი ლარის ამოღების გამო. ამოღებული თანხა დაემატა უშუალოდ ამავე წლის მოგება-ზარალის ანგარიშის რეზერვების პუნქტს.

სს “გაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

10 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2012 წლის განმავლობაში სესხის გაუფასურების რეზერვში მომხდარი ცვლილებები შემდეგია:

ათას ლარში	იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2012 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	2,421	393	417	249	3,480
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი უიმედო თანხები	(278)	(61)	(143)	(194)	(676)
სესხის გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში *	654	62	526	154	1,396
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,797	394	800	209	4,200

*2012 წლის განმავლობაში სესხის გაუფასურების რეზერვი განსხვავდება ამავე წლის მოგება-ზარალის ანგარიშში დეკლარირებული თანხისგან, მანამდე უიმედო სესხის სახით ჩამოწერილი 506 ათასი ლარის ამოღების გამო.

ეკონომიკური სექტორის მიხედვით რისკების კონცენტრაციები სამომხმარებლო სესხის პორტფელში შემდეგია:

ათას ლარში	2013		2012	
	თანხა	%	თანხა	%
ვაჭრობა	39,294	20%	17,312	18%
მომსახურება	26,309	14%	10,922	11%
სასტუმროები და რესტორნები	11,490	6%	5,130	5%
უძრავი ქონების მართვა	9,068	5%	4,003	4%
სოფლის მეურნეობა	6,852	4%	1,112	1%
ფიზიკური პირები	58,977	29%	36,478	37%
მშენებლობა	8,929	5%	5,287	5%
წარმოება	12,227	6%	8,694	9%
ფინანსური ინსტიტუტები	3,708	2%	1,654	2%
სხვა	16,784	9%	8,141	8%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაუფასურებამდე)	193,638	100%	98,733	100%

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ ჰყავდა მსესხებელთა ჯგუფები (2012: არცერთი ჯგუფი), რომელთა საერთო თანხა ჯგუფის მთლიანი კაპიტალის 10%-ზე მეტი იქნებოდა.

სს “გაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

10 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული უზრუნველყოფის შესახებ ინფორმაცია შემდეგია:

ათას ლარში	იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
არაუზრუნველყოფილი სესხები	7,352	5,848	262	5,247	18,709
<i>სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია:</i>					
- ფულადი დეპოზიტებით	6,487	727	-	-	7,214
- უძრავი ქონებით	113,939	7,116	39,205	4	160,264
- ტრანსპორტით და მოწყობილობებით	3,497	529	28	-	4,054
- სხვა აქტივებით	3,386	3	-	8	3,397
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	134,661	14,223	39,495	5,259	193,638

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული უზრუნველყოფის შესახებ ინფორმაცია შემდეგია:

ათას ლარში	იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
არაუზრუნველყოფილი სესხები	3,092	4,579	469	5,127	13,267
<i>სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია:</i>					
- ფულადი დეპოზიტებით	3,207	535	-	-	3,742
- უძრავი ქონებით	51,288	5,355	19,786	22	76,451
- ტრანსპორტით და მოწყობილობებით	2,387	575	23	5	2,990
- სხვა აქტივებით	2,281	2	-	-	2,283
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	62,255	11,046	20,278	5,154	98,733

სესხების საბალანსო ღირებულება განაწილდა მიღებული უზრუნველყოფის სახის საფუძველზე შემდეგი თანმიმდევრობით: ფულადი დეპოზიტები, უძრავი ქონება, ტრანსპორტი და მოწყობილობები, სხვა მარაგები. სხვა აქტივებში შეიძლება შედიოდეს ფასიანი ქაღალდები და მარაგები. მესამე მხარის გარანტიები, რომლებიც მიღებულია 7,457 ათასი ლარის ოდენობით (2012: 6,586 ათასი ლარი), ზემოთ წარმოდგენილ ცხრილში შეტანილი არ არის.

ზემოთ წარმოდგენილი მონაცემები ასახავს აღებული სესხის ან უზრუნველყოფის უმცირეს საბალანსო ღირებულებას. დანარჩენი ნაწილი წარმოდგენილია არაუზრუნველყოფილი რისკებით.

სს “გაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

10 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი:

ათას ლარში	იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული (ბრუტო)					
- მსხვილი მსესხებლები ორზე უფრო მეტი წლის საკრედიტო ისტორიით	28,423	-	-	-	28,423
- ახალი მსხვილი მსესხებლები	32,479	-	-	-	32,479
- საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხები	32,155	-	-	-	32,155
- მცირე ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხები	3,316	-	-	-	3,316
- 100 ათას ლარზე ზემოთ ფ/პ-ზე გაცემული სესხები	19,519	1,635	16,735	173	38,062
- 100 ათას ლარამდე ფ/პ-ზე გაცემული სესხები	4,303	10,781	20,529	4,873	40,486
სულ არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული	120,195	12,416	37,264	5,046	174,921
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული (ბრუტო)					
- 30-ზე ნაკლები დღით ვადაგადაცილებული	914	428	334	-	1,676
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	160	25	-	-	185
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	250	145	-	1	396
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	103	-	-	-	103
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	1,427	598	334	1	2,360
ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები (ბრუტო)					
- არავადაგადაცილებული	9,845	538	750	70	11,203
- 30-ზე ნაკლები დღით ვადაგადაცილებული	409	372	264	47	1,092
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	802	131	263	46	1,242
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,332	103	209	25	1,669
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	472	41	329	22	864
- 360-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული	179	24	82	2	287
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები (ბრუტო)	13,039	1,209	1,897	212	16,357
მინუს გაუფასურების ზარალი	(3,373)	(352)	(1,166)	(208)	(5,099)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	131,288	13,871	38,329	5,051	188,539

სს “გაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

10 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი:

ათას ლარში	იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული (ბრუტო)					
- მსხვილი მსესხებლები ორზე უფრო მეტი წლის საკრედიტო ისტორიით	11,617	-	-	-	11,617
- ახალი მსხვილი მსესხებლები	8,633	-	-	-	8,633
- საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხები	20,280	-	-	-	20,280
- მცირე ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხები	429	-	-	-	429
- 100 ათას ლარზე ზემოთ ფ/პ-ზე გაცემული სესხები	7,649	1,255	7,552	100	16,556
- 100 ათას ლარამდე ფ/პ-ზე გაცემული სესხები	3,684	8,193	10,473	4,882	27,232
სულ არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული	52,292	9,448	18,025	4,982	84,747
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული (ბრუტო)					
- 30-ზე ნაკლები დღით ვადაგადაცილებული	1,728	513	240	-	2,481
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	153	4	-	-	157
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	26	-	-	26
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	1,881	543	240	-	2,664
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული (ბრუტო)					
არავადაგადაცილებული	5,414	348	941	84	6,787
- 30-ზე ნაკლები დღით ვადაგადაცილებული	1,171	173	271	60	1,675
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	502	441	465	16	1,424
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	500	47	187	3	737
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	397	43	76	9	525
- 360-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული	98	3	73	-	174
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები (ბრუტო)	8,082	1,055	2,013	172	11,322
მინუს გაუფასურების ზარალი	(2,797)	(394)	(800)	(209)	(4,200)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	59,458	10,652	19,478	4,945	94,533

ზემოთ წარმოდგენილ ცხრილებში დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა საერთო საკრედიტო რისკი აღემატება 1 მილიონ აშშ დოლარს, მიეკუთვნება “მსხვილი მსესხებლების” კატეგორიას. მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა საერთო საკრედიტო რისკი 30 ათასი აშშ დოლარამდე მერყეობს, მიეკუთვნება “საშუალო ზომის მსესხებლების” კატეგორიას. დანარჩენი მსესხებლები მიეკუთვნებიან “მცირე ზომის მსესხებლების” კატეგორიას.

ჯგუფი იყენებდა ბასს 39-ით (“ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაანგარიშება”) გათვალისწინებულ პორტფელის დარეზერვების მეთოდს, და ქმნიდა პორტფელის რეზერვებს იმ გაუფასურების ზარალისთვის, რომელიც ჯგუფს მიაღება, მაგრამ ანგარიშგების პერიოდის ბოლომდე ინდივიდუალურ სესხთან დაკავშირებით კონკრეტულად არ დადგენილა. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს თითოეული სესხის “არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული” კატეგორიისთვის მიკუთვნებას მოცემული სესხის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულების მოპოვებამდე. ამ პოლიტიკისა და პორტფელის გაუფასურების მეთოდის მიხედვით, გაუფასურების რეზერვები შეიძლება აღემატებოდეს ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხების მთლიან ბრუტო მოცულობას.

სს “პაზისპანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

10 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ის ძირითადი ფაქტორები, რომლებსაც ჯგუფი განიხილავს იმის დასადგენად, არის თუ არა სესხი გაუფასურებული, არის სესხის გადაგადაცემის სტატუსი, მსესხებლის ფინანსური შედეგი და შესაბამისი უზრუნველყოფის (მისი არსებობისას) გაყიდვადობა. შედეგად, ჯგუფი ზემოთ წარმოადგენს იმ სესხების ვადიანობის ანალიზს, რომლებიც ინდივიდუალურად გაუფასურებულადაა მიჩნეული.

ვადიანობის გადაგადაცემის მიზნით, მაგრამ არაგაუფასურებულ სესხებში ძირითადად შედის ის უზრუნველყოფილი სესხები, რომელთა უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება საკმარისია სესხის ძირისა და პროცენტების დასაფარად. ვადიანობის გადაგადაცემის მიზნით, მაგრამ არაგაუფასურებულად დეკლარირებული თანხა წარმოადგენს ამგვარი სესხების (და არა მხოლოდ ვადიანობის გადაგადაცემის მიზნით ინდივიდუალური განვადების) ჯამს.

უზრუნველყოფის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია უზრუნველყოფის ღირებულებების ასახვით: (i) იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებთან დაკავშირებითაც უზრუნველყოფა და სხვა საკრედიტო გარანტიები უდრის ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას (“საკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები”) და (ii) იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებთან დაკავშირებითაც უზრუნველყოფა და სხვა საკრედიტო გარანტიები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე (“არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები”). 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით უზრუნველყოფის შედეგი შემდეგია:

ათას ლარში	საკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	122,668	419,162	11,993	7,828
სამომხმარებლო სესხები	8,263	34,150	5,960	111
იპოთეკური სესხები	38,985	110,526	510	285
საკრედიტო ბარათები	12	13	5,247	-
სულ	169,928	563,851	23,710	8,224

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით უზრუნველყოფის შედეგი შემდეგია:

ათას ლარში	საკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	54,607	197,657	7,648	4,492
სამომხმარებლო სესხები	6,156	24,593	4,890	307
იპოთეკური სესხები	19,586	57,566	692	293
საკრედიტო ბარათები	26	29	5,128	-
სულ	80,375	279,845	18,358	5,092

100 ათას ლარზე მეტი საბალანსო ღირებულების მქონე სესხების შემთხვევაში, ჯგუფი შეფასებების განახლებას ატარებს სულ ცოტა წელიწადში ერთხელ მაინც. თუ არსებობს იმის ვარაუდის საფუძველი, რომ სესხის საბალანსო ღირებულება შეიძლება აღემატებოდეს უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას, ხელმძღვანელობა გონივრულად ატარებს შესაბამისი უზრუნველყოფის შეფასებას.

იხილეთ განმარტებითი შენიშვნა 33-ე კლიენტებისთვის გაცემული თითოეული კლასის სესხებისა და ავანსების საანგარიშო სამართლიანი ღირებულება. კლიენტებისთვის სესხებისა და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარეების ბალანსებზე ინფორმაცია წარმოდგენილია 35-ე შენიშვნაში.

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

11 სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	2013	2012
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	31,294	10,379
საქართველოს მთავრობის სახაზინო თამასუქები	16,634	2,985
სეპ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	45,584	15,445
სულ სავალო ფასიანი ქაღალდები	93,512	28,809
კორპორატიული აქციები (არაკოტირებული)	63	63
სულ სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	93,575	28,872

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შენიშვნა	2013	2012
საბალანსო ღირებულება 1-ლი იანვრის მდგომარეობით		28,809	20,019
სამართლიანი ღირებულების მოგება მინუს ზარალი		693	361
მოგებას გამოკლებული ის ზარალი, რომელიც განკარგვისას ან გაუფასურებისას მოგებას ან ზარალს მიეკუთვნა		(60)	(49)
დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი	23	3,531	1,649
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		(1,443)	(714)
შესყიდვები		123,502	33,205
გამოსყიდვა ვადის დადგომისას		(61,520)	(25,662)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით		93,512	28,809

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს 63 ათასი (2012: 63 ათასი) ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე სააქციო ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც სავაჭრო ბირჟაზე დაშვებული არ არის. ამიტომ ისინი დეკლარირებულია თვითღირებულებით. ინვესტირებულ სუბიექტებს არ გამოუქვეყნებიათ ბოლოდროინდელი ფინანსური ინფორმაცია მათი ოპერაციების შესახებ, მათი აქციები კოტირებული არაა და ბოლოდროინდელი სავაჭრო ფასები საჯაროდ ხელმისაწვდომი არაა.

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე განმარტებით შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარეების სავალო სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 35-ე განმარტებით შენიშვნაში.

12 საინვესტიციო ქონება

ათას ლარში	შენიშვნა	2013	2012
საბალანსო ღირებულება 1-ლი იანვრის მდგომარეობით		1,055	1,295
დამატება		939	53
განკარგვა		(55)	(293)
გაუფასურება	26	(137)	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით		1,802	1,055

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება შეადგენდა 1,912 ათას ლარს (2012: 1,067 ათას ლარს). ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბანკის შიდა შემასებლების მიერ, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი კვალიფიკაცია. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისას განისაზღვრა სამი საბაზრო შედარების ობიექტი. რადგან შედარების ობიექტები გარკვეულწილად განსხვავდებოდა შეფასებული ქონებისგან, შედარების ობიექტის კოტირებული ფასები კიდევ დაკორექტირდა მათი აღვილმდებარეობის, პირობის, ზომის, მისაღებობის, სიძველის, და გამყიდველთან მოლაპარაკებების შედეგად მოსალოდნელი ფასდაკლებების გათვალისწინებით. ერთ კვადრატულ მეტრზე ამ მეთოდით განსაზღვრული შედარებითი ფასები შემდეგ მრავლდება შეფასებული ქონების ფართზე და მიიღება საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება.

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

13 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობები და სხვა არამატერიალური აქტივები

ათას ლარში	შენიშვნა	შენობა-ნაგებობები	საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობა	დაუსრულებელი მშენებლობა	სულ შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები	კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები	სულ
ღირებულება/შეფასება 2012 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით		14,343	5,417	-	19,760	435	20,195
აკუმულირებული ცვეთა		221	4,169	-	4,390	204	4,594
საბალანსო ღირებულება 2012 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით		14,122	1,248	-	15,370	231	15,601
დამატება		-	296	19	315	12	327
განკარგვა		-	(82)	-	(82)	(1)	(83)
სრულად ამორტიზებული მოწყობილობების აღდგენა		-	315	-	315	-	315
ცვეთა							
ცვეთის დარიცხვა	26	279	516	-	795	43	838
სრულად ამორტიზებული მოწყობილობების აღდგენა		-	315	-	315	-	315
განკარგვა		-	(74)	-	(74)	-	(74)
საბალანსო ღირებულება 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		13,843	1,020	19	14,882	199	15,081
ღირებულება/შეფასება 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		14,343	5,946	19	20,308	446	20,754
აკუმულირებული ცვეთა		500	4,926	-	5,426	247	5,673
საბალანსო ღირებულება 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		13,843	1,020	19	14,882	199	15,081
დამატება		-	1,401	288	1,689	540	2,229
გასხვისება		159	-	(159)	-	-	-
განკარგვა		-	(428)	-	(428)	-	(428)
გადაფასების ზარალი	26	(144)	-	-	(144)	-	(144)
გადაფასებისას აკუმულირებული ცვეთის შებრუნება		(781)	-	-	(781)	-	(781)
გადაფასება		326	-	-	326	-	326
ცვეთა							
დარიცხული ცვეთა	26	281	535	-	816	71	887
გადაფასებისას აკუმულირებული ცვეთის შებრუნება		(781)	-	-	(781)	-	(781)
განკარგვა		-	(416)	-	(416)	-	(416)
საბალანსო ღირებულება 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		13,903	1,874	148	15,925	668	16,593
ღირებულება/შეფასება 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		13,903	6,919	148	20,970	986	21,956
აკუმულირებული ცვეთა		-	5,045	-	5,045	318	5,363
საბალანსო ღირებულება 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		13,903	1,874	148	15,925	668	16,593

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

13 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობები და სხვა არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

დაუსრულებელი მშენებლობა ძირითადად შედგება ფილიალების შენობების მშენებლობისგან და გარემონტებისგან. დასრულებისთანავე ამგვარი აქტივები გადადის შენობა-ნაგებობებში და მოწყობილობებში.

შენობა-ნაგებობები გადაფასდა 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შეფასება ჩაატარა დამოუკიდებელმა შეფასებელმა – შპს “საქართველოს შეფასების კომპანია”, რომელსაც აქვს აღიარებული და სათანადო პროფესიული კვალიფიკაცია და რომლის შემფასებლებსაც აქვთ მსგავსი ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების ბოლოდროინდელი გამოცდილება. იხილეთ მე-4 განმარტებითი შენიშვნა.

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 10,794 ათასი ლარი (2012: 11,382 ათასი ლარი), ეს აქტივები რომ თვითღირებულებით და ცვეთის გამოკლებით ასახულიყო.

14 სხვა ფინანსური აქტივები

ათას ლარში	შენიშვნა	2013	2012
დებიტორული დავალიანებები საკრედიტო ბარათით მომსახურებიდან და ფულადი გადარიცხვებიდან		-	269
დებიტორული დავალიანებები დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან		414	-
სხვა დებიტორული დავალიანებები		145	137
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	26	(124)	-
სულ სხვა ფინანსური აქტივები		435	406

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეიქმნა დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან დებიტორული დავალიანებების რეზერვი 414 ათასი ლარის ოდენობით, რადგან მყიდველმა გადახდა ვერ შეძლო. იგივე ქონება ჩადებულია უზრუნველყოფაში ბანკის სასარგებლოდ. სხვა დებიტორული დავალიანებები მიმდინარეა და გაუფასურებული არაა.

იხილეთ 33-ე განმარტებითი შენიშვნა სხვა ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებით ასახვასთან დაკავშირებით.

15 სხვა აქტივები

ათას ლარში	2013	2012
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	7,719	13,516
გადახდილი დღგ	933	897
სასამართლო ხარჯები	251	306
წინასწარ გადახდილი მომსახურების ფასი	94	50
წინასწარ დაფარვები ძირითად აქტივებზე	57	69
გადახდილი დაკავებული გადასახადი	1	11
სხვა	93	105
სულ სხვა აქტივები	9,148	14,954

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ვადაგადაცილებული სესხების დაფარვის მიზნით ჯგუფის მიერ შეძენილი უძრავი ქონების აქტივებს. ჯგუფი ფიქრობს, რომ ამ აქტივებს ახლო მომავალში განკარგავს.

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

16 სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი სახსრები

ათას ლარში	2013	2012
საკორესპოდენტო ანგარიშები და სხვა ბანკების 1-დღიანი ანაბრები	25	15
სხვა ბანკების მოკლევადიანი ანაბრები	-	5,303
სულ სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი სახსრები	25	5,318

იხილეთ 33-ე განმარტებითი შენიშვნა სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი სახსრების სამართლიანი ღირებულებით ასახვასთან დაკავშირებით. სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი სახსრების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე განმარტებითი შენიშვნაში.

17 კლიენტთა ანგარიშები

ათას ლარში	2013	2012
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები		
- მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	17,281	7,740
- ვადიანი დეპოზიტები	18,689	165
სხვა იურიდიული პირები		
- მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	101,023	33,060
- ვადიანი დეპოზიტები	38,889	24,543
ფიზიკური პირები		
- მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	33,820	30,580
- ვადიანი დეპოზიტები	21,662	19,975
სულ კლიენტთა ანგარიშები	231,364	116,063

სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები მოიცავს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მოგებაზე ორიენტირებულ საწარმოებს.

კლიენტთა ანგარიშებში ეკონომიკური სექტორების მიხედვით კონცენტრაციები შემდეგია:

ათას ლარში	2013		2012	
	თანხა	%	თანხა	%
სახელმწიფო დეპოზიტები	9,221	4%	1,596	1%
მშენებლობა	74,398	32%	18,859	16%
ვაჭრობა	36,987	16%	19,456	17%
წარმოება	12,944	6%	4,582	4%
ენერგეტიკა	11,060	5%	2,063	2%
განათლება	9,465	4%	5,306	5%
ფინანსური ინსტიტუტები	9,199	4%	7,256	6%
ტრანსპორტი ან კავშირგაბმულობა	9,051	4%	2,325	2%
სოფლის მეურნეობა	711	0%	568	0%
სხვა	2,846	1%	3,497	3%
ფიზიკური პირები	55,482	24%	50,555	44%
სულ კლიენტთა ანგარიშები	231,364	100%	116,063	100%

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ჰყავდა 2 კლიენტი (2012: ერთი კლიენტი), რომელთა ბალანსები კაპიტალის 10% აღემატებოდა. ამ კლიენტების ჯამური ბალანსი შეადგენდა 48,342 ათას ლარს (2012: 10,315 ათას ლარი).

იხილეთ 33-ე განმარტებითი შენიშვნა თითოეული კლასის კლიენტთა ანგარიშის სამართლიან ღირებულებასთან დაკავშირებით. კლიენტთა ანგარიშების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე განმარტებითი შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარეების ბალანსებზე ინფორმაცია წარმოდგენილია 35-ე განმარტებითი შენიშვნაში.

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

18 სხვა ნასესხები სახსრები

ათას ლარში	2013	2012
სესხები “უორლდ ბიზნის კაპიტალიდან” (World Business Capital)	10,003	10,750
სესხები “შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკიდან”	17,602	1,461
სესხები ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკიდან (“EBRD”)	1,912	6,808
სესხები ფინანსთა სამინისტროდან	600	764
სხვა	72	84
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	30,189	19,867

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი არღვევდა ერგბ-სთან გაფორმებული რევოლველური კრედიტის შესახებ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ორ ვალდებულებას კოეფიციენტებთან დაკავშირებით:

- არსებული ხელშეკრულების თანახმად, ბანკი ვალდებულია მთლიან სესხებთან 20 უმსხვილესი სესხის შეფარდება ყოველთვის შეინარჩუნოს მაქსიმუმ 25%-მდე (2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეს კოეფიციენტი 34%-ს შეადგენდა).
- ბანკი ვალდებულია უარყოფითი ლიკვიდობის გაპი ყოველთვის შეინარჩუნოს მაქსიმუმ მინუს 30%-მდე (შესაბამის დროის პერიოდში არსებული აქტივებისა) თითოეულ შემდეგ დაფარვის პერიოდში: 30 დღეზე ნაკლები, 90 დღემდე, 180 დღემდე, 360 დღემდე, 360 დღეზე მეტი. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს კოეფიციენტი შეადგენდა -34%-ს 30 დღეზე ნაკლები დაფარვის ვადის მქონე აქტივების შემთხვევაში (ლიკვიდობის გაპის გაანგარიშებისას, ყველა აქტივი და ვალდებულება განაწილება მათი სახელშეკრულებო ვადიანობისა და საბალანსო ღირებულებების მიხედვით, გარესაბალანსო ვალდებულებები მხედველობაში არ მიიღება).

ამ ორივე ფინანსურ კოეფიციენტთან დაკავშირებით ბანკმა მიადგინა შეთანხმება მოთხოვნის უფლების არგამოყენების თაობაზე, მაგრამ ეს შეთანხმება მიღწეულ იქნა 2013 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ. აქედან გამომდინარე, 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თან გაფორმებული რევოლველური კრედიტის შესახებ ხელშეკრულებით მიღებული თანხები გადავიდა “მოთხოვნამდე” კატეგორიაში.

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “უორლდ ბიზნის კაპიტალისგან” აღებულ სესხები უზრუნველყოფილი იყო კლიენტებზე გაცემული სესხებით 18,512 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2011: 18,740 ათასი ლარი).

იხილეთ 33-ე განმარტებითი შენიშვნა სხვა ნასესხები სახსრების სამართლიან ღირებულებასთან დაკავშირებით. სხვა ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე განმარტებითი შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარეების ბალანსებზე ინფორმაცია წარმოდგენილია 35-ე განმარტებითი შენიშვნაში.

19 სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები შედგება შემდეგი პუნქტებისგან:

ათას ლარში	შენიშვნა	2013	2012
კრედიტორული დავალიანებები სადებიტო ან საკრედიტო ბარათების მიხედვით		258	-
სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	32	948	-
სხვა დარიცხული ვალდებულებები		583	284
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები		1,789	284

სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სავალუტო სვოპის კონტრაქტებია. იხილეთ 33-ე განმარტებითი შენიშვნა სხვა ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებასთან დაკავშირებით.

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

20 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები შედგება შემდეგი პუნქტებისგან:

ათას ლარში	2013	2012
გადასახდელი გადასახადები გარდა საშემოსავლო გადასახადისა	375	549
თანამშრომელთა დამატებითი ანაზღაურების ხარჯები	822	216
სხვა	67	98
სულ სხვა ვალდებულებები	1,264	863

21 სუბორდინირებული ვალი

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული სუბორდინირებული სესხები შეადგენს “უორლდ ბიზნის კაპიტალისგან” აღებულ სესხებს 3,165 ათას ლარის ოდენობით (2012: 2,976 ათასი) და რომელთა დაფარვის ვადაც დგება 2021 წელს და რომელთა წლიური საპროცენტო განაკვეთიც შეადგენს “ლიბორ”+5%-ს. გაკოტრების შემთხვევაში, სუბორდინირებული სესხების დაფარვა განხორციელდება “ჯგუფის” ყველა სხვა დავალიანების სრულად დაფარვის შემდეგ.

იხილეთ 33-ე განმარტებითი შენიშვნა სუბორდინირებული ვალის სამართლიან ღირებულებასთან დაკავშირებით. სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე განმარტებითი შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარეების ბალანსებზე ინფორმაცია წარმოდგენილია 35-ე განმარტებითი შენიშვნაში.

22 სააქციო კაპიტალი

ათას ლარში გარდა აქციების რაოდენობისა	მიმოქცევაში არსებული აქციების რაოდენობა (ათასებში)	ჩვეულებრივი აქციები	აქციის პრემია	მთლიანი სააქციო კაპიტალი
2012 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	6,700	5,912	5,612	11,524
ახალი გამოშვებული აქციები	2,379	3,167	21,684	24,851
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,079	9,079	27,296	36,375
ახალი გამოშვებული აქციები	6,862	6,862	46,671	53,533
2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	15,941	15,941	73,967	89,908

მთლიანი ნებადართული, გამოშვებული საწესდებო კაპიტალი შედგება 15,941 ათასი (2012 წელი: 9,079 ათასი) ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება შეადგენს 1 ლარს (2012: 1 აქცია 1 ლარი). ყველა გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია სრულადაა დაფარული.

აქციაზე პრემია წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მიღებული შენატანების ნამეტს, რაც 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 73,967 ათას ლარს (2012: 27,296 ათასი ლარი).

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, ბანკი მოგებას ანაწილებს დივიდენდების სახით ან აღრიცხავს რეზერვებში სესხის აღრიცხვის წესების შესაბამისად მომზადებული ფინანსური ანგარიშების საფუძველზე.

სს “გაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

23 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ათას ლარში	2013	2012
საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	22,400	14,657
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,531	1,649
სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები და სებ-ში განთავსებული სავალდებულო საღდოები	919	558
მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	26,850	16,864
საპროცენტო ხარჯი		
იურიდიული პირების ვადიანი დეპოზიტები	3,036	2,473
ფიზიკური პირების ვადიანი დეპოზიტები	2,321	2,570
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	1,322	938
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხები და სუბორდინირებული სესხები	1,651	1,310
სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი სახსრები	61	208
გამოსყიდვის ხელშეკრულებები	6	217
მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	8,397	7,716
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	18,453	9,148

24 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

ათას ლარში	2013	2012
საკომისიო შემოსავალი		
- პლასტიკური ბარათის საკომისიო	871	822
- ანგარიშსწორების ოპერაციები	723	642
- ნაღდი ფულით განხორციელებული ოპერაციები	409	387
- გარანტიებთან დაკავშირებული საკომისიოები	327	394
- დისტანციური საბანკო მომსახურების საკომისიოები	123	125
- სხვა	280	404
მთლიანი საკომისიო შემოსავალი	2,733	2,774
საკომისიო ხარჯი		
საკომისიო ხარჯი, რომელიც დაკავშირებული არ არის მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან		
- პლასტიკური ბარათების სისტემის საკომისიოები	423	519
- კომუნიკაციისა და კომპიუტერული ცენტრის მომსახურების საკომისიო	436	399
- ანგარიშსწორების ოპერაციები	228	211
- საკრედიტო ხაზების საკომისიოები	167	82
- ნაღდი ფულის ამოღებისა და ნაღდი ფულით განხორციელებული ოპერაციების საკომისიოები	163	143
- გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები	97	94
- სხვა	91	72
მთლიანი საკომისიო ხარჯი	1,605	1,520
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	1,128	1,254

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

25 სხვა საოპერაციო შემოსავალი

ათას ლარში	2013	2012
მოგება დასაკუთრებული ქონების განკარგვისას დამდგარი ზარალის გამოკლებით	3,448	76
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურების შებრუნება	1,065	730
საიჯარო შემოსავალი	128	146
ჯარიმები და პირგასამტეხლოები	20	33
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	4,661	985

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონებიდან მიღებული საიჯარო შემოსავალი შეადგენდა 44 ათას ლარს (2012: 34 ათასი ლარი).

26 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ათას ლარში	შენიშვნა	2013	2012
პერსონალის შრომის ანაზღაურება		6,764	5,547
ცვეთა და ამორტიზაცია	13	887	838
პროფესიული მომსახურება		634	574
რეკლამა და მარკეტინგი		621	190
დაცვა		408	422
იჯარა		477	323
კავშირგაბმულობისა და ინფორმაციული მომსახურება		174	165
გადასახადები გარდა საშემოსავლო გადასახადისა		171	168
საოფისე მარაგები		149	104
შენობა-ნაგებობების გადაფასებით დამდგარი ზარალი	13	144	-
საინვესტიციო ქონების გაუფასურება	12	137	-
სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურება	14	261	19
რემონტი და ტექმომსახურება		78	37
დაზღვევა		70	63
მგზავრობა და ტრენინგი		65	42
სხვა		633	494
სულ ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები		11,673	8,986

საიჯარო შემოსავლის მიმღებ საინვესტიციო ქონებაზე პირდაპირმა საოპერაციო ხარჯებმა შეადგინა 10 ათასი ლარი (2012: 50 ათასი ლარი) და მოიცავდა კომუნალური მომსახურების ხარჯებს, შენახვის ხარჯებს და გადასახადებს. იმ საინვესტიციო ქონებაზე პირდაპირმა საოპერაციო ხარჯებმა, რომელზეც საიჯარო შემოსავლის მიღება არ ხდებოდა, შეადგინა 1 ათასი ლარი (2012: ნული ლარი).

სს “ზაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

27 საშემოსავლო გადასახადები

(ა) საშემოსავლო გადასახადის ხარჯის / (მოგების) კომპონენტები

მოცემული წლის მოგება-ზარალში აღებული საშემოსავლო გადასახადის ხარჯი შემდეგია:

ათას ლარში	2013	2012
მიმდინარე გადასახადი	(1,286)	-
გადავადებული გადასახადი	(337)	27
საშემოსავლო გადასახადი (ხარჯი)/წლის ჩათვლა	(1,623)	27

(ბ) საგადასახადო ხარჯისა და მოგება-ზარალის ურთიერთშეჯერება გამრავლებული მოქმედ საგადასახადო განაკვეთზე

ჯგუფის 2013 წლის შემოსავლის უდიდესი ნაწილის მიმართ მოქმედი საშემოსავლო გადასახადის განაკვეთი შეადგენს 15%-ს (2012: 15%). მოსალოდნელი და ფაქტობრივი საგადასახადო ხარჯების შეჯერება წარმოდგენილია ქვემოთ.

ათას ლარში	2013	2012
მოგება დაბეგვრამდე	14,174	3,368
თეორიული საგადასახადო ხარჯი კანონით გათვალისწინებული განაკვეთით (2013: 15%; 2012: 15%)	(2,126)	(505)
იმ პუნქტების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც საგადასახადო მიზნებისთვის არ ექვემდებარება გამოქვითვას ან დარიცხვას:		
- დაბეგვრისგან გათავისუფლებული შემოსავალი (სებ-ის ფასიანი ქაღალდები და დეპოზიტები)	560	294
- დაბეგვრისგან გათავისუფლებული სხვა შემოსავალი	-	291
- მიკუთვნებული მოგება	(16)	(49)
- გამოუქვითავი ხარჯები	(41)	(4)
საშემოსავლო გადასახადი (ხარჯი)/წლის ჩათვლა	(1,623)	27

(გ) საგადასახადო ზარალის გადატანა

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ ჰქონდა არაღიარებული პოტენციური გადავადებული საგადასახადო აქტივები გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის გადატანასთან დაკავშირებით (2012: 75 ათასი ლარი).

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

27 საშემოსავლო გადასახადები (გაგრძელება)

(დ) გადავადებული გადასახადები შეიღობილ საწარმოებთან, ერთობლივ საწარმოებთან და ასოცირებულ საწარმოებთან დაკავშირებით

ჯგუფს არ აღურიცხია შეიღობილ საწარმოებში განხორციელებულ ინვესტიციებთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება 5 ათასი ლარის (2012: ნული ლარის) დროებითი სხვაობების სახით, რადგან ჯგუფს შეუძლია აკონტროლოს ამ დროებითი სხვაობების შებრუნების დრო, და არ აპირებს ახლო მომავალში მათ (დროებითი სხვაობების) შებრუნებას.

(ე) დროებითი სხვაობის ტიპის მიხედვით გაანალიზებული გადავადებული გადასახადები

ფასსა და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობას შორის არსებული განსხვავებები იწვევს დროებით სხვაობებს ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის დეკლარირებულ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და მათ საგადასახადო ბაზებს შორის. ამ დროებითი სხვაობების ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი განმარტებულია ქვემოთ და აღირიცხება 15%-იანი განაკვეთით (2012: 15%).

ათას ლარში	2013 წლის 1-ლი იანვარი	მოგება-ზარალში აღებული	პირდაპირ კაპიტალში აღებული	2013 წლის 31 დეკემბერი
გამოქვითვას/დაბეგვრას დაქვემდებარებული დროებითი სხვაობების და საგადასახადო ზარალის გადატანის საგადასახადო ეფექტი				
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობები	(1,742)	(81)	(49)	(1,872)
სესხის გაუფასურების ზარალი	-	(116)	-	(116)
გარანტიის გაუფასურების ზარალი	-	(14)	-	(14)
მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი სხვა ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი შეფასება	(87)	-	(95)	(182)
დარიცხვები	70	149	-	219
საგადასახადო ზარალის გადატანა	75	(75)	-	-
სხვა	659	(200)	-	459
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(1,025)	(337)	(144)	(1,506)

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურისა და საქართველოს კანონმდებლობის გათვალისწინებით, სხვადასხვა ჯგუფის კომპანიების საგადასახადო ზარალი და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ ჩაითვალოს სხვა ჯგუფის კომპანიების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებში და დასაბეგრ მოგებაში და, შესაბამისად, გადასახადების დარიცხვა შეიძლება მაინც განხორციელდეს თვით კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალის არსებობის შემთხვევაშიც კი. აქედან გამომდინარე, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ჩაითვლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი დაკავშირებულია ერთსა და იმავე დასაბეგრ სუბიექტთან და ერთსა და იმავე საგადასახადო ორგანოსთან.

ათას ლარში	2012 წლის 1-ლი იანვარი	მოგება-ზარალში აღებული	პირდაპირ კაპიტალში აღებული	2012 წლის 31 დეკემბერი
გამოქვითვას/დაბეგვრას დაქვემდებარებული დროებითი სხვაობების და საგადასახადო ზარალის გადატანის საგადასახადო ეფექტი				
შენიშნა-ნაგებობები და მოწყობილობები	(1,956)	214	-	(1,742)
მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი სხვა ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი შეფასება	(40)	-	(47)	(87)
დარიცხვები	58	12	-	70
საგადასახადო ზარალის გადატანა	316	(241)	-	75
სხვა	617	42	-	659
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/ვალდებულება	(1,005)	27	(47)	(1,025)

28 ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და სამართლებრივ რისკებთან დაკავშირებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (მათ შორის, სავალუტო რისკს, საპროცენტო რისკს და სხვა ფასის რისკს), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკების მართვის ძირითადი ამოცანებია: რისკების ლიმიტების დადგენა და შემდეგ რისკების მანველებლების ამ ლიმიტების ფარგლებში შენარჩუნება. საოპერაციო და სამართლებრივი რისკების მართვის მიზანია შიდა პროცედურების სათანადო ფუნქციონირება საოპერაციო და სამართლებრივი რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად.

რისკების მართვის მიზანია სტაბილური და სანდო საბანკო ინსტიტუტის შექმნა ფინანსური ბაზრების აქროლადობისა და მაკროეკონომიკური გარემოს არასტაბილურობის გათვალისწინებით. რისკების მართვის ორგანიზება ხორციელდება მენეჯმენტის უმაღლესი რგოლიდან (სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორატი, აუდიტის კომიტეტი) საოპერაციო განყოფილების დონემდე.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები ითვალისწინებს ძირითადი სახის რისკებს, აკისრებს პასუხისმგებლობას კონკრეტული რისკების მართვაზე, და ადგენს შიდა კონტროლის პროცედურების შესრულების მოთხოვნას. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები ითვალისწინებს ჯგუფის წინაშე არსებული რისკების განსაზღვრას, ანალიზსა და მართვას, რისკის შესაბამისი ლიმიტებისა და რისკის კონტროლის მექანიზმების დაწესებას, და რისკის დონეებზე და ლიმიტების დაცვაზე მუდმივი მონიტორინგის განხორციელებას. რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები ექვემდებარება რეგულარულ გადასინჯვას საბაზრო პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებაში, და საუკეთესო პრაქტიკაში მომხდარი ცვლილებების ასახვის მიზნით.

რისკის მართვის საქმიანობის ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, რისკის აღების მიმართ ჯგუფის მზადყოფნის დამტკიცებაზე, რისკის პროფილის გადასინჯვაზე, რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების შესაბამისობისა და ეფექტურობის გადასინჯვაზე და დამტკიცებაზე საერთო პასუხისმგებლობა ეკისრება ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოს.

მმართველი საბჭო (დირექტორატი) პასუხისმგებელია რისკის შემცირების ღონისძიებების განხორციელებასა და მონიტორინგზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ჯგუფმა საქმიანობა განახორციელოს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში.

როგორც პორტფელურ, ასევე საოპერაციო დონეზე საკრედიტო რისკების მართვა ხორციელდება საკრედიტო კომიტეტების მიერ. საბაზრო და ლიკვიდობის რისკების მართვა ხორციელდება აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის (აპმკ) მიერ.

გადაწყვეტილების ეფექტურად მიღების ხელშეწყობის მიზნით, ჯგუფმა დაადგინა საკრედიტო კომიტეტების იერარქია რისკის სახეობისა და მოცულობიდან გამომდინარე.

როგორც შიდა, ასევე გარე რისკ-ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა ხორციელდება ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურის მასშტაბით. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის რუკების შედგენას, რომლებიც გამოიყენება რისკ-ფაქტორების სრული სპექტრის განსაზღვრისას და წარმოადგენს მიმდინარე რისკის შემცირების პროცედურებთან დაკავშირებით გარანტიის ღონის განსაზღვრის საფუძველს. გარდა საკრედიტო და საბაზრო რისკების სტანდარტული ანალიზისა, მმართველი საბჭო ახორციელებს ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს სხვადასხვა სფეროში საექსპერტო დასკვნების მიღების მიზნით საოპერაციო განყოფილებებთან რეგულარული შეხვედრების ჩატარების გზით.

საკრედიტო რისკი. საკრედიტო რისკი ნიშნავს ბანკის ფინანსური ზარალის რისკს იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ან კონტრაგენტი დროულად ვერ შეასრულებს თავის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკი გამომდინარეობს ჯგუფის მიერ კონტრაგენტებზე გაცემული სესხებიდან და ასევე ჯგუფის მიერ კონტრაგენტებთან განხორციელებული სხვა ოპერაციებიდან, რომლებიც ფინანსურ აქტივებს წარმოშობს.

საკრედიტო რისკის მიმართ ჯგუფის მაქსიმალური მგრძნობიარობა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში. გარანტიებთან და კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებით, მაქსიმალური საკრედიტო რისკი შემოიფარგლება ვალდებულების თანხით (იხილეთ 30-ე განმარტებითი შენიშვნა). საკრედიტო რისკის შერბილება ხდება უზრუნველყოფით და კრედიტის დაცვის სხვა ზომებით, რის თაობაზეც ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-10 განმარტებითი შენიშვნაში.

ჯგუფი მის მიერ აღებული საკრედიტო რისკის დონეებს განსაზღვრავს ერთი მსესხებლის ან მსესხებელთა ჯგუფების ან მრეწველობის დარგების მიხედვით აღებული რისკის მოცულობაზე ლიმიტების დადგენით. საკრედიტო რისკის დონეზე დადგენილი ლიმიტების გადახედვა ხორციელდება საჭიროებისამებრ. ლიმიტების დაცვაზე მონიტორინგ ხორციელდება თვეში ერთხელ. გარდა ამისა, 300 ათას ლარზე მეტი რისკის შემთხვევაში, ჯგუფი ლიმიტების დაცვაზე მონიტორინგს ახორციელებს სესხის გაცეამდე ან კრედიტთან დაკავშირებით ვალდებულების აღებამდე ან შესრულების გარანტიის გაცეამდე.

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფში შექმნილია რამდენიმე საკრედიტო კომიტეტი, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან ფიზიკურ პირ მსესხებელბთან დაკავშირებით საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე:

- უფროსი საკრედიტო კომიტეტი განიხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 300 ათას ლარზე ზემოთ. გარდა ამისა, სხენებული კომიტეტი პასუხისმგებელია ქვედა დონის კომიტეტებისთვის სახელმძღვანელო მითითებების მიცემაზე;
- საშუალო საკრედიტო კომიტეტი განიხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 100 ათას ლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტი განიხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 20 ათას ლარზე ზემოთ;
- საცალო დამტკიცების ჯგუფი – ამტკიცებს სესხებს 20 ათას ლარზე ქვემოთ.

კომიტეტები პასუხისმგებელი არიან ზემოაღნიშნული ლიმიტების ფარგლებში შემავალი ყველა სასესხო განაცხადის განხილვაზე: განაცხადებისა საბანკო სესხებზე, გარანტიებზე, ოვერდრაფტებზე, და მათი შესაფერისობის, მოცულობის, მიზნობრიობის, სესხის გაცემისა და დაფარვის პირობებისა და გრაფიკის შეფასებაზე.

იურიდიული პირების მიერ სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს ადგენენ შესაბამისი კლიენტების მენეჯერები და შემდეგ აწვდიან საკრედიტო დეპარტამენტს. საკრედიტო დეპარტამენტის საკრედიტო ანალიტიკოსების მიერ მომზადებული დასკვნები ეფუძნება სტრუქტურულ ანალიზს, სადაც ყურადღება გამახვილებულია კლიენტის ბიზნესის მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე. სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს საკრედიტო კომიტეტი განიხილავს საკრედიტო დეპარტამენტის წარდგინების საფუძველზე. კონკრეტული რისკებიდან გამომდინარე, ინდივიდუალურ გარიგებებს ასევე განიხილავენ ჯგუფის იურიდიული, ბუღალტრული აღრიცხვის და საგადასახადო დეპარტამენტები, საკრედიტო კომიტეტის მიერ მათ დამტკიცებამდე. 30 ათას ლარზე ზემოთ საკრედიტო განაცხადების შემთხვევაში, რისკების მართვის დეპარტამენტი ამზადებს დასკვნას საკრედიტო განაცხადის საკრედიტო კომიტეტში წარდგენამდე.

ჯგუფი ახორციელებს ინდივიდუალური საკრედიტო რისკების ქცევის უწყვეტ მონიტორინგს და რეგულარულად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. ეს შემოწმება ეფუძნება კლიენტის ყველაზე უფრო გვიანდელ ფინანსურ ანგარიშებსა და მსესხებლის შესახებ ამ უკანასკნელის მიერ მოწოდებულ ან ჯგუფის მიერ სხვაგვარად მოპოვებულ სხვა ინფორმაციას. უზრუნველყოფის მიმდინარე ღირებულებას რეგულარულად აფასებენ ან დამოუკიდებელი შემფასებელი კომპანიები ან ჯგუფის სპეციალისტები. საბაზრო ფასებში უარყოფითი ცვლილებების შემთხვევაში, მსესხებელს ჩვეულებრივ მოეთხოვება დამატებითი უზრუნველყოფის წარმოდგენა.

საცალო სესხის/კრედიტის მიღების შესახებ განცხადებებს განიხილავს ბანკის საცალო სესხების განყოფილება კრედიტის შეფასების მეთოდებისა და მონაცემთა გადამოწმების პროცედურების გამოყენებით.

გარდა ინდივიდუალური კლიენტის ანალიზისა, მთელ საკრედიტო პორტფელს აფასებს საკრედიტო კომიტეტი კრედიტის კონცენტრაციისა და საბაზრო რისკების თვალსაზრისით.

საკრედიტო რისკებზე მონიტორინგის განხორციელების მიზნით, რისკების მართვის დეპარტამენტის თანამშრომლები ამზადებენ რეგულარულ ანგარიშებს სტრუქტურულ ანალიზის საფუძველზე, რა დროსაც ყურადღება მახვილდება კლიენტის სამეურნეო და ფინანსურ მოგებიანობას. გაუარესებული კრედიტუნარიანობის მქონე კლიენტებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი რისკის შესახებ ანგარიში უფროს საკრედიტო კომიტეტს წარდგინება თვეში ერთხელ და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განიხილება კვარტალში ერთხელ. ჯგუფი არ იყენებს ოფიციალურ შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემას საკრედიტო რისკის მიმართ მგრძნობიარობაზე მონიტორინგის განსახორციელებლად. მენეჯმენტი ახორციელებს ვადაგადაცილებული საღდოების მონიტორინგსა და შემდგომ კონტროლს.

ბანკის რისკების მართვის დეპარტამენტი განიხილავს დაუფარავი სესხების ვადიანობის ანალიზს და ახორციელებს ვადაგადაცილებული საღდოების მონიტორინგსა და შემდგომ კონტროლს. ამიტომ მენეჯმენტის აზრით სათანადო საკრედიტო რისკის შესახებ ვადიანობისა და სხვა ინფორმაციის წარმოდგენა ისე, როგორც ეს ასახულია მე-10 განმარტებით შენიშვნაში.

მენეჯმენტი საკრედიტო რისკის კონცენტრაციების მონიტორინგსა და დეკლარირებას ახორციელებს იმ ანგარიშების მიღებით, რომლებშიც ასახულია ერთ მსესხებელთან, მსესხებლების ერთ ჯგუფთან, დაკავშირებული მხარის კონცენტრაციებთან და მსხვილი მსესხებლების ჯგუფის კონცენტრაციებთან დაკავშირებული (უმსხვილესი 20 და უმსხვილესი 40 მსესხებლის კონცენტრაცია შეფარდებული მთლიან (ბრუტო) სესხებთან), მრეწველობის სექტორის კონცენტრაციებთან დაკავშირებული რისკები. აღნიშნულთან დაკავშირებით, იხილეთ მე-10 განმარტებით შენიშვნა.

არასაბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განისაზღვრება, როგორც იმ ზარალის განცდის შესაძლებლობა, რომელიც გამოწვეულია ფინანსური ინსტრუმენტის სხვა მხარის მიერ თავისი ვალდებულებების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვადებში შეუსრულებლობით. როგორც პირობით ვალდებულებებთან, ასევე საბალანსო ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით ჯგუფი იყენებს იმავე საკრედიტო პროცედურებს კრედიტების დამტკიცების დადგენილი პროცედურების, რისკების კონტროლის დადგენილი ლიმიტებისა და მონიტორინგის პროცედურების მეშვეობით.

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. ჯგუფი განიცდის საბაზრო რისკის მიმართ მგრძნობიარობას. საბაზრო რისკი გამოდინარეობს (ა) საპროცენტო რისკში, (ბ) ვალუტაში და (გ) წილობრივ ფინანსურ ინსტრუმენტებში არსებული ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც ზეგავლენას ახდენს ბაზარზე მიმდინარე ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები. მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ ჯგუფი არ დგას წილობრივ ფინანსურ ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე საბაზრო რისკის წინაშე. შესაბამისად, ჯგუფის საბაზრო რისკი შემოიფარგლება: (ა) სავალუტო და (ბ) საპროცენტო განაკვეთის რისკებით. მენეჯმენტი აწესებს მისაღები რისკის მოცულობას. საპროცენტო განაკვეთის რისკთან დაკავშირებული ლიმიტების დაცვაზე მონიტორინგ ხორციელდება ყოველდღიურად. ამასთან, ამ მიდგომის გამოყენება არ გამოირიცხავს ზარალს ამ ლიმიტების მიღმა ბაზარზე უფრო მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. ღია სავალუტო პოზიციამ შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი ზარალი სხვაობის მოცულობიდან და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებიდან გამომდინარე. სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს სავალუტო რისკის დონეზე და მთლიანობაში ერთდღიან და რამდენიმედღიან პოზიციებზე, რომელთა მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება. ზოგად ღია სავალუტო პოზიციებზე ლიმიტები დგინდება ამ რისკის მინიმუმამდე შესამცირებლად იმდენად, რამდენადაც ასეთმა ცვლილებებმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბანკის შემოსავლებზე, კაპიტალზე და კრედიტუნარიანობაზე. ღია სავალუტო პოზიცია იანგარიშება და ნარჩუნდება ყოველდღიურად. რაიმე დარღვევის შემთხვევაში, ბანკმა უნდა განახორციელოს დაბალანსების ოპერაციები ამ პარამეტრის დამტკიცებულ ფარგლებში მოსაყვანად. ზოგადი ღია სავალუტო პოზიციები არის კონსოლიდირებული საბალანსო და გარესაბალანსო პოზიციები, რომლებიც სებ-ის მიერ დადგენილ ფარგლებში უნდა თავსდებოდეს. სებ-ის მიერ დადგენილი ლიმიტი შეადგენს საზედამხებველო კაპიტალის 20%-ს. ამასთან აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი აწესებს ღია სავალუტო პოზიციის რამდენიმედღიან და ერთდღიან ლიმიტებს ყველა ან ცალკეული ვალუტებისთვის, რომელთა ფარგლებშიც ბანკმა უნდა განახორციელოს საქმიანობა. ასეთ ლიმიტებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი პერიოდულად განიხილავს საბაზრო პირობებზე რეაგირების მიზნით. ბანკის შიდა ლიმიტები მნიშვნელოვნად დაბალია სებ-ის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე და შეადგენს 2 მილიონ ლარს (ანუ საზედამხებველო კაპიტალის 1,75%-ს).

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ასახულია ჯგუფის უცხოური ვალუტის გადაცვლის კურსის რისკი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს:

ათას ლარში	2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებუ ლებები	წარმოებუ ლები	წმინდა პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებუ ლებები	წარმოებ ულები	წმინდა პოზიცია
ქართული ლარი	215,262	(111,042)	25,389	129,609	106,211	(45,639)	-	60,572
აშშ დოლარი	169,551	(143,312)	(26,337)	(98)	89,102	(87,425)	-	1,677
ევრო	14,304	(14,313)	-	(9)	13,044	(12,979)	-	65
შვეიცარიული ფრანკი	19	(11)	-	8	26	(22)	-	4
ფუნტი	182	(133)	-	49	157	(114)	-	43
სტერლინგი	-	-	-	-	-	-	-	-
რუსული რუბლი	1	(3)	-	(2)	7	(1)	-	6
ჩინური იუანი	8	-	-	8	1	-	-	1
სულ	399,327	(268,814)	(948)	129,565	208,548	(146,180)	-	62,368

ზემოთ წარმოდგენილი დერივატივები ფულადი ფინანსური აქტივები ან ფულადი ფინანსური ვალდებულებებია, მაგრამ წარმოდგენილია ცალკე ჯგუფის მთლიანი რისკის საჩვენებლად.

წარმოებულებთან დაკავშირებით ნაჩვენები თანხები წარმოადგენს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს იმ შესაბამისი ვალუტის სამართლიან ღირებულებას, რომლის შესყიდვაზეც (დადებითი თანხა) ან გაყიდვაზეც (უარყოფითი თანხა) ჯგუფმა თანხმობა განაცხადა პოზიციების ურთიერთთანაფასის ან კონტრაგენტთან ანგარიშსწორების განხორციელებამდე. ვალუტის მიხედვით თანხები წარმოდგენილია ბრუტო საფუძველზე, როგორც ამის შესახებ 32-ე განმარტებით შენიშვნაშია აღნიშნული. ზემოთ წარმოდგენილ ანალიზში მოცემულია ფულადი აქტივები და ვალდებულებები. კაპიტალში და არაფულად აქტივებში ინვესტიციები მნიშვნელოვან სავალუტო რისკს არ იწვევს.

სს “ზაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ასახულია მოგების ან ზარალის და კაპიტალის მგრძნობიარობა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გამოყენებული ძირითადი სავალუტო კურსების მიმართ ქართულ ლართან შედარებით, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობის პირობებში:

ათას ლარში	2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	ზეგაფლენა მოგებაზე ან ზარალზე	ზეგაფლენა კაპიტალზე	ზეგაფლენა მოგებაზე ან ზარალზე	ზეგაფლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება (2012: 20%-ით გამყარება)	(20)	-	335	-
აშშ დოლარის 20%-ით გაუფასურება (2012: 20%-ით გაუფასურება)	20	-	(335)	-
ევროს 20%-ით გამყარება (2012: 20%-ით გამყარება)	(2)	-	13	-
ევროს 20%-ით გაუფასურება (2012: 20%-ით გაუფასურება)	2	-	(13)	-

ეს რისკი გაანგარიშებული იყო ჯგუფის შესაბამისი სუბიექტის საოპერაციო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში დენომინირებულ ფულად ბალანსებთან დაკავშირებით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს სავალუტო რისკის მიმართ ჯგუფის რისკი არ ასახავს წლის განმავლობაში არსებულ ტიპურ რისკს. ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ნაჩვენებია მოგების ან ზარალის და კაპიტალის საშუალო მგრძნობიარობა წლის განმავლობაში გამოყენებული ძირითადი სავალუტო რისკის მიმართ ქართულ ლართან შედარებით, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობის პირობებში:

ათას ლარში	2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	ზეგაფლენა მოგებაზე ან ზარალზე	ზეგაფლენა კაპიტალზე	ზეგაფლენა მოგებაზე ან ზარალზე	ზეგაფლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება (2012: 20%-ით გამყარება)	159	-	39	-
აშშ დოლარის 20%-ით გაუფასურება (2012: 20%-ით გაუფასურება)	(159)	-	(39)	-
ევროს 20%-ით გამყარება (2012: 20%-ით გამყარება)	-	-	(1)	-
ევროს 20%-ით გაუფასურება (2012: 20%-ით გაუფასურება)	-	-	1	-

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. ჯგუფზე ზემოქმედებას ახდენს მის ფინანსურ პოზიციაზე და ფულადი სახსრების მოძრაობაზე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების დომინანტურ დონეებში მომხდარი ცვლილებები. ამგვარი ცვლილებების შედეგად საპროცენტო მარჟები შეიძლება გაიზარდოს, მაგრამ მოულოდნელი მოვლენების შემთხვევაში შეიძლება შემცირდეს ან გამოიწვიოს ზარალი. მენეჯმენტი ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასებით გამოწვეული სხვაობის დონის ყოველთვიურ მონიტორინგს, და მასზე აწესებს ლიმიტებს.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის მგრძნობიარობა საპროცენტო რისკების მიმართ. ცხრილში ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჯამური თანხები ასახულია საბალანსო ღირებულებით და კატეგორიულად დაყოფილია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების დღის ან დაფარვის დღის მიხედვით (იმის გათვალისწინებით, რომელიც უფრო მალე დადგა).

ათას ლარში	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები ვადით	1-დან 6 თვემდე ვადით	6-დან 12 თვემდე ვადით	1 წელზე მეტი ვადით	უპროცენტო	სულ
2013 წლის 31 დეკემბერი						
მოთხოვნი ფინანსური აქტივები	182,575	25,356	30,966	124,900	63	363,860
მოთხოვნი ფინანსური ვალდებულებები	157,639	44,128	44,169	20,596	-	266,532
წმინდა საპროცენტო მგრძნობიარობის გაბი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	24,936	(18,772)	(13,203)	104,304	63	97,328
2012 წლის 31 დეკემბერი						
მოთხოვნი ფინანსური აქტივები	78,458	16,147	15,677	59,277	63	169,622
მოთხოვნი ფინანსური ვალდებულებები	80,823	22,880	23,215	17,590	-	144,508
წმინდა საპროცენტო მგრძნობიარობის გაბი 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(2,365)	(6,733)	(7,538)	41,687	63	25,114

სს “ბაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების უმეტესობა ნაწვენებია ფიქსირებული განაკვეთებით, ხოლო ნასესხები სახსრების ნაწილი ეფუძნება მცოცავ საპროცენტო განაკვეთებს. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თუ საპროცენტო განაკვეთები ამ დღეს 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი (2012: 200 საბაზისო პუნქტით დაბალი) იქნებოდა, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობის პირობებში, წლის მოგება იქნებოდა 239 ათასი (2012: 523 ათასი) ლარით უფრო მეტი, ძირითადად ცვალებად პროცენტიან ვალდებულებებზე დაბალი საპროცენტო ხარჯის შედეგად. კაპიტალის სხვა კომპონენტები 1,791 ათასი (2012: 800 ათასი) ლარით მეტი იქნებოდა სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომად კლასიფიცირებული, ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების ზრდის შედეგად.

თუ საპროცენტო განაკვეთები 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი (2012: 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი) იქნებოდა, ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობის პირობებში, მოგება იქნებოდა 1,089 ათასი (2012: 962 ათასი) ლარით უფრო ნაკლები, ძირითადად სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილ ფინანსურ აქტივებში მომხდარი ცვლილებისა და ცვალებად პროცენტიან ვალდებულებებზე მაღალი საპროცენტო ხარჯის შედეგად. კაპიტალის სხვა კომპონენტები 816 ათასი (2012: 279 ათასი) ლარით ნაკლები იქნებოდა სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომად კლასიფიცირებული, ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების შემცირების შედეგად.

ბანკი ახორციელებს თავისი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს. ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ასახულია ანგარიშების შესაბამის დღეს არსებული საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები ძირითად ვალუტებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის საკვანძო პერსონალის მიერ განხილული ანგარიშების საფუძველზე. ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს დაფარვამდე შემოსავლიანობას ანგარიშების დღეს არსებული საბაზრო კოტების საფუძველზე:

წლიურ %-ში	2013			2012		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
აქტივები						
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	-	-	-	-	-	-
სებ-ში განთავსებული	1,9%	-	0,2%	1,2%	-	0,4%
სავალდებულო ფულადი სახსრები	3,6%	0,0%	0,0%	4,3%	-	0,2%
სხვა ბანკებისგან მისაღები სახსრები	12,4%	12,7%	15,0%	16,8%	14,9%	15,8%
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	-	-	-	-	-	-
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი	5,5%	-	-	8,1%	-	-
სავალო საინვესტიციო ფასიანი	-	-	-	-	-	-
ქაღალდები	-	-	-	-	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
ვალდებულებები						
სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი	-	-	-	4,9%	2,8%	0,1%
კლიენტთა ანგარიშები	2,8%	4,2%	3,1%	4,6%	6,7%	3,9%
- მიმდინარე და ანგარიშსწორების	2,3%	1,8%	0,6%	4,1%	3,4%	1,1%
ანგარიშები	6,4%	6,1%	6,8%	8,1%	9,3%	8,3%
- ვადიანი დეპოზიტები	2,0%	-	-	-	-	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური	-	5,4%	-	-	5,4%	-
ინსტიტუტებიდან ნასესხები	-	-	-	-	-	-
სახსრები	-	5,3%	-	-	5,3%	-
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	-	-	-

ზემოაღნიშნულ ცხრილში ნაჩვენებია ნიშანი “-” ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფს შესაბამის ვალუტაში არა აქვს შესაბამისი აქტივები ან ვალდებულებები ან რომ ასეთ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე პროცენტის ღარიცხვა არ მომხდარა.

სს “ბაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

გეოგრაფიული რისკის კონცენტრაცია. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

ათას ლარში	საქართველო	ჩინეთი	ეთგო	არა-ეთგო	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	50,819	21	8,615	51	59,506
სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრები	21,805	-	-	-	21,805
კლიენტებზე გაცემული ავანსები და სესხები	188,531	8	-	-	188,539
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი სავალდ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	93,575	-	-	-	93,575
სხვა ფინანსური აქტივები	435	-	-	-	435
სულ ფინანსური აქტივები	355,165	29	8,615	51	363,860
ფინანსური ვალდებულებები					
სხვა ბაკებისთვის გადასახდელი	25	-	-	-	25
კლიენტთა ანგარიშები	153,584	77,780	-	-	231,364
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები	672	-	29,517	-	30,189
სუბორდინირებული ვალი	-	-	3,165	-	3,165
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,789	-	-	-	1,789
სულ ფინანსური ვალდებულებები	156,070	77,780	32,682	-	266,532
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	199,095	(77,751)	(24,067)	51	97, 328
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	24,322	41	-	-	24,363

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

ათას ლარში	საქართველო	ჩინეთი	ეთგო	არა-ეთგო	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	27,746	2	4,755	100	32,603
სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრები	12,943	-	-	-	12,943
სხვა ბანკებიდან მისაღები	265	-	-	-	265
კლიენტებზე გაცემული ავანსები და სესხები	94,529	4	-	-	94,533
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი სავალდებულო	28,872	-	-	-	28,872
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	406	-	-	-	406
სულ ფინანსური აქტივები	164,761	6	4,755	100	169,622
ფინანსური ვალდებულებები					
სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი	5,314	-	-	4	5,318
კლიენტთა ანგარიშები	98,814	17,249	-	-	116,063
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები	847	-	19,020	-	19,867
სუბორდინირებული ვალი	-	-	2,976	-	2,976
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	284	-	-	-	284
სულ ფინანსური ვალდებულებები	105,259	17,249	21,996	4	144,508
საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	59,502	(17,243)	(17,241)	96	25,114
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	21,094	506	-	-	21,600

აქტივები, ვალდებულებები და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები ზოგადად ეფუძნება კონტრაგენტის ადგილმდებარეობის ქვეყანას. კონტრაგენტების ბალანსები, რომლებიც რეალურად დასაფარია ამ კონტრაგენტების ჩინეთში მდებარე სათაო კომპანიების მიმართ/მიერ, ასახულია “ჩინეთის” სვეტში. ხელზე არსებული ფული განაწილდა იმ ქვეყნის მიხედვით, რომელშიც ის ფიზიკურად არსებობს.

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის იმის რისკი, რომ სუბიექტს გაუძნელობა ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფმა თავის ხელმძისაწვდომ ფულად რესურსებზე უნდა შეასრულოს ყოველდღიური მოთხოვნები ერთდროულ დეპოზიტებთან, მიმდინარე ანგარიშებთან, ვადადამდგარ დეპოზიტებთან, სესხების ათვისებასთან, გარანტიებთან, მარჯასთან და ნაღდი ფულით დაფარულ წარმოებულ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით. ჯგუფი არ ინახავს ნაღდი ფულის რესურსებს ყველა ამ საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, რადგან, როგორც გამოცდილება აჩვენებს, ვადადამდგარი სახსრების რეინვესტირების დონის პროგნოზირება შესაძლებელია მაღალი სიზუსტით.

ჯგუფი ცდილობს შეინარჩუნოს დაფინანსების სტაბილური ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება სხვა ნასესხები სახსრებისგან და იურიდიული და ფიზიკური პირი კლიენტების დეპოზიტებისგან. ჯგუფი ამ სახსრების ინვესტირებას ახორციელებს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ აქტივებში, რომ შემდგომ ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელი მოთხოვნების სწრაფად და უმტკივნეულოდ დაკმაყოფილება.

ჯგუფის ლიკვიდობის მართვა მოითხოვს ლიკვიდური აქტივების იმ დონის განხილვას, რომელიც აუცილებელია ვალდებულებების შესრულებას მათი ვადის დადგომისთანავე; დაფინანსების სხვადასხვა წყაროებზე წვდომის შენარჩუნებას; დაფინანსების საგანგებო გეგმების ქონას; და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან ლიკვიდობის კოეფიციენტების შესაბამისობის მონიტორინგს. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების დაცვით, ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტების გაანგარიშებას ახორციელებს ყოველდღიურად. ლიკვიდობის კოეფიციენტი განიმარტება, როგორც საშუალო კოეფიციენტი, რომელიც მიიღება ლიკვიდური აქტივების შეფარდებით იმ ვალდებულებებთან და ნასესხებ სახსრებთან, რომელთა დაფარვის ვადაც დგება 60-მდე კალენდარული დღის პერიოდში, და გარესაბაღანსო ვალდებულებებთან, რომლებიც ყოველთვიურად მინიმუმ 30%-ით შემოიფარგლება. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ლიკვიდობის საშუალო კოეფიციენტი შეადგენდა 70%-ს (2012: 42%). აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი აღგენს ლიკვიდობის ლიმიტებს ყველა ძირითად სავალუტო პოზიციასთან დაკავშირებით. ლიკვიდობის საჭირო დონე იანგარიშება მყისიერი ლიკვიდობის კოეფიციენტის საფუძველზე, რომელიც გამოიყენება მოთხოვნამდე ვალდებულებების საჭირო ლიკვიდობის მინიმალური დონის დასადგენად და იანგარიშება 30 დღიანი რიკის ღირებულების ანალიზის საფუძველზე, 2 წლიანი უკუპერიოდის გათვალისწინებით. ამ კოეფიციენტის გადახედვა აქტივ-პასივების კომიტეტის მიერ ხორციელდება ყოველ ექვს თვეში ერთხელ.

სახაზინო დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ. ამის შემდეგ სახაზინო დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც უმთავრესად შედგება მოკლევადიანი ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებში განთავსებული დეპოზიტებისგან და სხვა ბანკთაშორის პროდუქტებისგან იმისათვის, რომ მთლიანობაში ჯგუფში იყოს საკმარისი ლიკვიდობა.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ასახულია ვალდებულებები მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით. ვადიანობის ცხრილში ასახული თანხები წარმოადგენს სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს და მთლიან სასესხო ვალდებულებებს და შესრულების გარანტიებს. ხსენებული არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში შეტანილი თანხებისგან იმიტომ, რომ ინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. ფინანსური წარმოებულები შეტანილია გადასახდელი ან მისადები სახელშეკრულებო თანხებით, თუ ჯგუფი არ მოელის წარმოებული პოზიციის დაფარვის დღემდე დახურვას, რა შემთხვევაშიც წარმოებულები შეტანილია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ნაჩვენებია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების ვადიანობის ანალიზი ამ აქტივების საბაღანსო ღირებულებებით და სახელშეკრულებო დაფარვის ვადების გათვალისწინებით გარდა თავისუფლად რეალიზებადი აქტივებისა იმ შემთხვევაში, თუ აუცილებელია ფინანსური ვალდებულებების დასაფარად ფულად ნაკადებზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება. ასეთი ფინანსური აქტივები ვადიანობის ანალიზში აისახება მათი განკარგვის მოსალოდნელი თარიღის გათვალისწინებით. გაუფასურებული სესხები ასახულია მათი საბაღანსო ღირებულებით, გაუფასურების რეზერვების გარეშე, და ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი დროის გათვალისწინებით. წარმოებულები წარმოდგენილია მათი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის გათვალისწინებით.

როცა გადასახდელი თანხა ფიქსირებული არ არის, დეკლარირებული თანხა განისაზღვრება ანგარიშგების დღეს არსებულ პირობებზე მითითებით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გადახდები ანგარიშსწორების ვალუტაში გადაიყვანება ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებული “სპოტ” სავალუტო კურსის გამოყენებით.

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილია ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	მოთხოვნა დე და 1 თვეზე ნაკლები ვადით	1-დან 6 თვემდე ვადით	6-დან 12 თვემდე ვადით	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	59,506	-	-	-	-	59,506
სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრები	21,805	-	-	-	-	21,805
კლიენტებზე გაცემული ავანსები და სესხები	7,317	25,356	30,966	82,270	42,630	188,539
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი სავალდ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	93,512	-	-	-	63	93,575
ბრუტო ანგარიშსწორებით დაფარული სავალუტო წარმოებულები	5,049	-	20,340	-	-	25,389
სხვა ფინანსური აქტივები	435	-	-	-	-	435
სულ	187,624	25,356	51,306	82,270	42,693	389,249
ვალდებულებები						
სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი	25	-	-	-	-	25
კლიენტთა ანგარიშები – ფიზიკური პირები	35,670	10,540	6,315	3,654	1,448	57,627
კლიენტთა ანგარიშები – სხვა ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები	123,332	28,857	20,945	2,923	1,083	177,140
სუბორდინირებული ვალი	2,001	2,497	18,235	9,426	-	32,159
ბრუტო ანგარიშსწორებით დაფარული სავალუტო წარმოებულები	-	-	-	-	4,794	4,794
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,234	-	21,103	-	-	26,337
გაცემული ფინანსური გარანტიები	359	482	-	-	-	841
გაცემული შესრულების გარანტიები	51	1,960	266	785	-	3,062
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზის ვალდებულებები	63	481	1,029	635	-	2,208
ვალდებულებები	19,092	-	-	-	-	19,092
ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად მომავალში სავარაუდოდ გადასახდელი მთლიანი თანხები	185,827	44,817	67,893	17,423	7,325	323,285
ფინანსური ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე ლიკვიდობის გაბი	1,797	(19,461)	(16,587)	64,847	35,368	65,964

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილია ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	მოთხოვნამ დე და 1 თვეზე ნაკლები ვადით	1-დან 6 თვემდე ვადით	6-დან 12 თვემდე ვადით	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტე	სულ
აქტივები						
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	32,603	-	-	-	-	32,603
სებ-ში განთავსებული სავალდებულო						
ფულადი სახსრები	12,943	-	-	-	-	12,943
სხვა ბანკებიდან მისაღები	-	-	265	-	-	265
კლიენტებზე გაცემული ავანსები და						
სესხები	3,697	16,147	15,412	45,527	13,750	94,533
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი						
სავალო საინვესტიციო ფასიანი						
ქაღალდები	28,809	-	-	-	63	28,872
სხვა ფინანსური აქტივები	406	-	-	-	-	406
სულ	78,458	16,147	15,677	45,527	13,813	169,622
ვალდებულებები						
სხვა ბანკებისთვის გადასახდელი	5,318	-	-	-	-	5,318
კლიენტთა ანგარიშები – ფიზიკური						
პირები	32,929	9,890	6,903	2,207	570	52,499
კლიენტთა ანგარიშები – სხვა	42,483	7,637	12,624	2,658	-	65,402
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური						
ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები	-	4,089	6,800	11,104	84	22,077
სუბორდინირებული ვალი					4,748	4,748
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	115	169	-	-	-	284
გაცემული ფინანსური გარანტიები	1,589	1,143	283	1,354	-	4,369
გაცემული შესრულების გარანტიები	230	972	85	2,689	-	3,976
აუთენსიკებული საკრედიტო ხაზის						
ვალდებულებები	13,255	-	-	-	-	13,255
ფინანსური ვალდებულებების						
შესასრულებლად მომავალში						
სავარაუდოდ გადასახდელი მთლიანი						
თანხები	95,919	23,900	26,695	20,012	5,402	171,928
ფინანსური ინსტრუმენტებიდან						
გამომდინარე ლიკვიდობის გაბი	(17,461)	(7,753)	(11,018)	25,515	8,411	(2,306)

ზემოთ წარმოდგენილ ანალიზში კლიენტთა ანგარიშების კლასიფიკაცია ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვის ვადებს. ამასთან, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, ფიზიკურ პირებს აქვთ მათი დეპოზიტების ვადის დადგომამდე გატანის უფლება იმ შემთხვევაში, თუ ისინი სრულად ან ნაწილობრივ დაკარგავენ დარიცხული საპროცენტო სარგებლის მიღების უფლებას.

გარანტიების და გარანტირებული საკრედიტო ხაზების ვადამდე დაფარვის უზრუნველსაყოფად ლიკვიდობის მოთხოვნები მნიშვნელოვნად მცირეა, ვიდრე ზემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ასახული ვალდებულებების თანხა, რადგან ჯგუფი ზოგადად არ მოეღოს, რომ მესამე მხარე გაიტანს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ თანხებს. კრედიტის გასაცემად ვალდებულებების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მთლიანი გასაცემი თანხა (რომელიც ზემოთ წარმოდგენილ ვადიანობის ცხრილშია ნაჩვენები) აბსოლუტური სიზუსტით არ ასახავს ფულთან დაკავშირებულ სამომავლო მოთხოვნებს, რადგან ამ ვალდებულებებიდან ბევრს ვადა გაუვა ან შეწყდება დაფინანსების გარეშე.

სს “პაზისპანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის სამართავად ჯგუფი არ იყენებს ზემოთ ნაჩვენებ ვადიანობის ანალიზს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვადების მიხედვით. ამის ნაცვლად, ჯგუფი ახორციელებს მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მონიტორინგს და შესაბამის ლიკვიდობის გაას შემდეგი სახით:

ათას ლარში	მოთხოვნამ დე და 1 თვეზე ნაკლები ვადით	1-დან 6 თვემდე ვადით	6-დან 12 თვემდე ვადით	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ
2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
ფინანსური აქტივები	187,624	25,356	51,306	82,270	42,693	389,249
ფინანსური ვალდებულებები	56,838	52,551	78,332	99,541	5,607	292,869
ფინანსური და შესრულების გარანტიები	23	-	-	-	-	23
აუთვისებელ კრედიტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები	4,704	-	-	-	-	4,704
წმინდა ლიკვიდობის გაპი მოსალოდნელი დაფარვის ვადების გათვალისწინებით	126,059	(27,195)	(27,026)	(17,271)	37,086	91,653
ნაერთი ლიკვიდობის გაპი მოსალოდნელი დაფარვის ვადების გათვალისწინებით	126,059	98,864	71,838	54,567	91,653	
2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
ფინანსური აქტივები	78,458	16,147	15,677	45,527	13,813	169,622
ფინანსური ვალდებულებები	32,314	26,000	28,331	54,131	3,732	144,508
ფინანსური და შესრულების გარანტიები	167	-	-	-	-	167
აუთვისებელ კრედიტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები	4,170	-	-	-	-	4,170
წმინდა ლიკვიდობის გაპი მოსალოდნელი დაფარვის ვადების გათვალისწინებით	41,807	(9,853)	(12,654)	(8,604)	10,081	20,777
ნაერთი ლიკვიდობის გაპი მოსალოდნელი დაფარვის ვადების გათვალისწინებით	41,807	31,954	19,300	10,696	20,777	

სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფასიანი ქაღალდების მთელი პორტფელი კლასიფიცირებულია მოთხოვნამდე და 1 თვემდე დაფარვის ვადით პორტფელის რეალიზებადობის მენეჯმენტისეული შეფასების გათვალისწინებით. ფინანსური და შესრულების გარანტიების თანხები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები ეფუძნება მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს.

აქტივებისა და პასივების ვადებისა და საპროცენტო განაკვეთების შეჯერება ან/და კონტროლირებადი შეუჯერებლობა უაღრესად მნიშვნელოვანია ჯგუფის მართვისთვის. სრული შეჯერება ბანკებისთვის დამახასიათებელი არ არის, რადგან განხორციელებულ საქმიანობას ხშირად განუსაზღვრელი ვადა და სხვადასხვა სახე აქვს. შეუჯერებელი პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, მაგრამ შეიძლება ზარალის რისკიც გაზარდოს. აქტივებისა და პასივების ვადები და დაფარვის ვადის დადგომისას პროცენტული ვალდებულებების მისაღები ხარჯით ჩანაცვლება მნიშვნელოვანი ფაქტორებია ჯგუფის ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო კურსის ცვლილებისადმი მისი მგრძნობიარობის შეფასებაში.

მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტთა ანგარიშების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოთხოვნამდე დეპოზიტებითაა წარმოდგენილი, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია მენეჯმენტის რაოდენობისა და სახეების მიხედვით და “ჯგუფის” წარსული გამოცდილება მიანიშნებს იმაზე, რომ ეს კლიენტთა ანგარიშები უზრუნველყოფს ჯგუფის გრძელვადიანი და სტაბილური დაფინანსების წყაროს.

29 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის მიზნებია: (i) კაპიტალთან დაკავშირებით საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი მოთხოვნების შესრულება (ii) ჯგუფის, როგორც მოქმედი საწარმოს, უნარის შენარჩუნება და (iii) საკმარისი კაპიტალის ბაზის შენარჩუნება კაპიტალის ადეკვატურობის იმ კოეფიციენტის მისაღწევად, რომელიც ეფუძნება ბაზელის შეთანხმებას და რომელიც სულ ცოტა აღემატება მაინც სასესხო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულ მინიმალურ ფინანსური ვალდებულებას. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მიერ მართული კაპიტალი შეადგენდა 120,798 ათას ლარს (2012: 54,149 ათასი ლარი). 2013 და 2012 წლებში ჯგუფი და ბანკი აკმაყოფილებდა კაპიტალთან დაკავშირებით გარეშე ორგანიზაციების მიერ დადგენილ მოთხოვნებს.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების დაცვაზე მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად და შესაბამის ანგარიშებში ასახული გაანგარიშებები განიხილება და დამოწმდება ბანკის გენერალური დირექტორისა და მთავარი ბუღალტრის მიერ, რის შემდეგაც ხსენებული ანგარიშები წარედგინება სებს. სასესხო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაზე მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად. კაპიტალის მართვის სხვა ამოცანების შეფასება ხორციელდება წელიწადში ერთხელ.

ბანკისთვის მინიმალურ კაპიტალთან დაკავშირებული მოთხოვნებს აწესებს და ბანკის მიერ ამ მოთხოვნების შესრულებაზე მონიტორინგს ახორციელებს სებ-ი. კაპიტალთან დაკავშირებით სებ-ის მიერ დადგენილი მიმდინარე მოთხოვნების მიხედვით, ბანკებს მოეთხოვებათ: (ა) 1-ლი კლასის კაპიტალისა და საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტებს ინარჩუნებდნენ დადგენილ მინიმალურ დონეებზე მაღლა; საზედამხედველო კაპიტალი ეფუძნება სებ-ის აღრიცხვის წესების მიხედვით მომზადებულ ბანკის ანგარიშებს და შეადგენს 114,181 ათას ლარს (2012: 44,352 ათასი ლარი). 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ის მიერ დადგენილი ეს მინიმალური დონეები იყო 8% 1-ლი კლასის კაპიტალის შემთხვევაში, ხოლო 12% საზედამხედველო კაპიტალის შემთხვევაში 2012: შესაბამისად, 8% და 12%). სებ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების შესრულებაზე მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად და მათი გაანგარიშების ამსახველ ანგარიშებს განიხილავს და ხემოწერით ადასტურებს ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების დარგში.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული ფინანსური კოეფიციენტების შესრულებაზე მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად.

კაპიტალის მართვის სხვა ამოცანების შესრულების შეფასება ხორციელდება წელიწადში ერთხელ.

ათას ლარში	2013	2012
1-ლი კლასის კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	15,941	9,079
აქტივებზე პრემია	73,967	27,296
გაუნაწილებელი მოგება სებ-ის რეგულაციების მიხედვით	12,451	11,207
გამოქვითვები (არამატერიალური აქტივები)	(668)	(200)
სულ 1-ლი კლასის კაპიტალი	101,691	47,382
მე-2 კლასის კაპიტალი		
მიმდინარე წლის მოგება სებ-ის რეგულაციების მიხედვით	10,697	1,251
ზოგადი რეზერვები	3,517	1,731
სუბორდინირებული ვალი	3,473	3,313
სულ მე-2 კლასის კაპიტალი	17,687	6,295
გამოქვითვები (ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში)	(5,197)	(9,325)
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	114,181	44,352
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, ნაერთი საკრედიტო, საბაზრო და საოპერაციო რისკები	353,224	190,228
1-ლი კლასის კაპიტალის კოეფიციენტი	28.8%	24.9%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	32.3%	23.3%

30 გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ნაკისრი ვალდებულებები

სასამართლო დავები. პერიოდულად და ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში, ჯგუფის მიმართ შეიძლება წარმოდგენილი იყოს მოთხოვნები. საკუთარი შეფასებებისა და შიდა პროფესიული კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ მოთხოვნებთან დაკავშირებით მოსალოდნელი არ არის რაიმე მნიშვნელოვანი ზარალი და, შესაბამისად, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშებში რეზერვი ასახული არ არის.

საქართველოს საგადასახადო სისტემა კვლავ ვითარდება და ხასიათდება კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ხშირი ცვლილებით, რომლებიც ხანდახან წინააღმდეგობრივია და ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას. შესაბამისად, საგადასახადო კანონმდებლობის მენეჯმენტისეულ ინტერპრეტაციას და ამგვარი ინტერპრეტაციის მხარსადაჭერად მენეჯმენტის მიერ წარმოდგენილ დოკუმენტაციას შეიძლება არ დაეთანხმონ საგადასახადო ორგანოები. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შემოწმებას ექვემდებარე შემდგომი ხუთი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა გარკვეულ შემთხვევებში საგადასახადო წელი შეიძლება უფრო დიდი ხნითაც არ დაიხუროს.

აღნიშნულმა გარემოებებმა შესაძლოა შექმნას საგადასახადო რისკი საქართველოში, რომელიც გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის შესაბამისად უზრუნველყოფს საგადასახადო ვალდებულებების შესრულებას საქართველოს მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციების საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შესაძლოა განსხვავდებოდეს და მისი წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე ზეგავლენა ამ ორგანოების მიერ მათი ინტერპრეტაციების წარმატებით განხორციელების შემთხვევაში შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს. ჯგუფი რეგულარულად სარგებლობს კვალიფიციური დამოუკიდებელი საგადასახადო კონსულტანტების კონსულტაციებით.

საოპერაციო საიჯარო ვალდებულებები. არაგაუქმებადი მიმდინარე საიჯარო ხელშეკრულებების მიხედვით, ჯგუფის, როგორც მოიჯარის, სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახადის სახით გადასახდელი თანხები შემდეგია:

ათას ლარში	2013	2012
არაუგვიანეს 1 წლისა	131	114
1 წლის შემდეგ და არაუგვიანეს 5 წლისა	-	-
სულ საოპერაციო საიჯარო ვალდებულებები	131	114

“ჯგუფს” იჯარით აქვს აღებული რამდენიმე შენობა-ნაგებობა და მოწყობილობა. ამ საიჯარო ურთიერთობების მოქმედების საწყისი ვადა ჩვეულებრივ 1-დან 5 წლამდე პერიოდს მოიცავს, ვადის ამოწურვის შემდეგ საიჯარო ხელშეკრულების გახანგრძლივების შესაძლებლობით. არცერთი საიჯარო ურთიერთობა არ ითვალისწინებს პირობით საიჯარო გადასახადს.

ფინანსური კოფიციენტებთან დაკავშირებით აღებული ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი ვალდებულია დაიცვას გარკვეული ფინანსური კოფიციენტები. ამ კოფიციენტების დარღვევამ ჯგუფს შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოუტანოს, მათ შორის, შეიძლება გამოიწვიოს ნასესხები სახსრების ღირებულების გაზრდა და სესხის დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შესახებ განცხადების გაკეთება. მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ 2013 წლისა და 2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ასრულებდა ფინანსურ კოფიციენტებთან დაკავშირებით ნაკისრ ვალდებულებებს გარდა შემდეგი ორი ფინანსური კოფიციენტისა, რომლებიც 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დარღვეული იყო (2012: არცერთი კოფიციენტი არ იყო დარღვეული). ამ ორივე ფინანსურ კოფიციენტთან დაკავშირებით ჯგუფმა მიაღწია შეთანხმებას მოთხოვნის უფლების არგამოყენების თაობაზე, მაგრამ ეს შეთანხმება მიღწეულ იქნა 2013 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ. აქედან გამომდინარე, 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ერგბ-დან აღებული სესხი 1,912 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით გადავიდა “მოთხოვნამდე” კატეგორიაში.

ბანკი ვალდებულია შეასრულოს მინიმალურ კაპიტალთან დაკავშირებული მოთხოვნები, რომლებიც დადგენილია სესხის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფინანსური კოფიციენტებით, მათ შორის, ბაზელის შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად განსაზღვრული კაპიტალის ადეკვატურობის დონეები, რომლებიც განმარტებულია კაპიტალის შეფასებისა და კაპიტალის სტანდარტების შესახებ საერთაშორისო კონვენტაციით (განახლებულია 1998 წლის აპრილში) და კაპიტალის შეთანხმებაში საბაზრო რისკების გათვალისწინების მიზნით შეტანილი ცვლილებებით (განახლებულია 2005 წლის ნოემბერში) (ზოგადად ცნობილია ბაზელ I-ის სახელწოდებით). სესხის ეს კოფიციენტი ჯგუფის მიერ შესრულებულია. ბაზელის შეთანხმების შესაბამისად გაანგარიშებული ჯგუფის კაპიტალის შემადგენლობა შემდეგია:

30 გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ნაკისრი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათას ლარში	2013	2012
1-ლი კლასის კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	89,908	36,375
გაიუნაწილებელი მოგება და დეკლარირებული რეზერვები	27,222	14,671
არასაკონტროლო წილი	-	250
სულ 1-ლი კლასის კაპიტალი	117,130	51,296
მე-2 კლასის კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვები	3,668	2,853
ზოგადი რეზერვი	2,601	1,737
სუბორდინირებული ვალი (შეტანილია მე-2 კლასის კაპიტალში)	3,473	3,313
სულ მე-2 კლასის კაპიტალი	9,742	7,903
სულ კაპიტალი	126,872	59,199

მე-2 კლასის კაპიტალში შეტანილი ზოგადი რეზერვები განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორიდან უფრო მცირე რეზერვი: (ა) ფასის-ის მიხედვით გაუფასურების ნიშნის არმოქმე შესხებზე შექმნილი რეზერვები და (ბ) გაუფასურების გამომწვევი მოვლენის გარეშე არსებული შესხების 2%.

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ თანხები კლიენტისთვის უზრუნველყოფილი იყოს საჭიროებისამებრ. გარანტიები და საგარანტიო აკრედიტაციები, რომლებიც გამოუხმობადი გარანტიებისა იმისა, რომ ჯგუფი თანხებს გადაიხდის მესამე მხარეთა წინაშე კლიენტის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, იმავე საკრედიტო რისკის მატარებელია, როგორსაც შესხები ატარებენ. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტაციები, რომლებიც ჯგუფის მიერ კლიენტის სახელით ნაკისრი წერილობითი ვალდებულებებია, რომლებიც მესამე მხარეს ანიჭებს განსაზღვრული თანხის ფარგლებში ჯგუფზე ტრატის კონკრეტული პირობებით წარდგენის უფლებას, უზრუნველყოფილია იმ შესაბამისი საქონლის პარტიებით, რომლებთანაც ისინია დაკავშირებული, ან ფულადი დეპოზიტებით და, აქედან გამომდინარე, უშუალო შესხზე ნაკლები რისკის მატარებელია.

კრედიტის გაცემის ვალდებულებები წარმოადგენს შესხების, გარანტიებისა თუ აკრედიტაციების ფორმით კრედიტის გაცემის ნებართვების გამოუყენებელ ნაწილებს. კრედიტის გაცემის ვალდებულებებზე საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით, ჯგუფმა პოტენციურად შეიძლება იზარალოს მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ტოლი თანხით, თუ ამგვარი გამოუყენებელი თანხები ათვისებული იქნებოდა. ამასთან, ზარალის სავარაუდო მოცულობა მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე უფრო მცირეა, რადგან უფრო მოკლევადიან ვალდებულებებთან შედარებით უფრო გრძელვადიანი ვალდებულებები ზოგადად უფრო მაღალი საკრედიტო რისკის მატარებელია.

შესრულების გარანტიები. შესრულების გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც ითვალისწინებს ზარალის ანაზღაურებას სხვა მხარის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში. ასეთ კონტრაქტებით საკრედიტო რისკის გადასვლა არ ხდება. შესრულების გარანტიების კონტრაქტებით გათვალისწინებული რისკი არის იმის შესაძლებლობა, რომ დაზღვეული მოვლენა (ანუ სხვა მხარის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევა) დადგება. ის ძირითადი რისკები, რომელთა წინაშეც ჯგუფი დგას, არის მნიშვნელოვანი რყევები ასეთი კონტრაქტებით გათვალისწინებული თანხების გადახდის სიხშირესა და სიროულში. ჯგუფი იყენებს ისტორიულ მონაცემებს და სტატისტიკურ მეთოდებს ამგვარი თანხების გადახდის დონეების პროგნოზირებისთვის. მოთხოვნების წაყენება უნდა მოხდეს კონტრაქტის ვადის გასვლამდე და მოთხოვნების უმრავლესობის დაკმაყოფილება ხდება მოკლე ვადაში. ამით ჯგუფი აღწევს მაღალი დონის სიცხადეს მოსალოდნელი თანხების გადახდასთან და, შესაბამისად, სამომავლო ფულად ნაკადებთან დაკავშირებით. ჯგუფი ასეთი რისკების მართვას უზრუნველყოფს ამგვარ პორფოლტებზე თანხების გადახდის დონის მუდმივი მონიტორინგით; ჯგუფს შეუძლია მომავალსი დააკორექტიროს თავისი საკომისიოები მოთხოვნების დაკმაყოფილების გამოცდილებაში მომხდარ რაიმე ცვლილებაზე რეაგირების მიზნით. ჯგუფს აქვს მოთხოვნის დაკმაყოფილების შესახებ განაცხადების განხილვის პროცედურა, რომელიც სხვა საკითხებთან ერთად ითვალისწინებს მოთხოვნების განხილვას და თაღლითური ან შეუსაბამო მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას.

სს “პაზისპანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

30 გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ნაკისრი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტებთან დაკავშირებული დასაფარი ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები შემდეგია:

ათას ლარში	2013	2012
გაცემული ფინანსური გარანტიები	3,062	4,369
გაცემული შესრულების ფინანსური გარანტიები	2,208	3,976
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზის ვალდებულებები	19,092	13,193
აკრედიტივები	-	62
მინუს: კრედიტებთან დაკავშირებული დასაფარი ვალდებულებებისა და შესრულების გარანტიების რეზერვები	(22)	(167)
სულ კრედიტებთან დაკავშირებული დასაფარი ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები, რეზერვების გამოკლებით	24,340	21,433

აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების, აკრედიტივებისა და გარანტიების მთლიანი დასაფარი სახელშეკრულებო თანხა აბსოლუტური სიზუსტით არ ასახავს ფულზე მომავალ მოთხოვნებს, რადგან ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადა შეიძლება ამოიწუროს ან შეწყდეს მათი დაფინანსების გარეშე.

კრედიტებთან დაკავშირებული დასაფარი ვალდებულებებისა და შესრულების გარანტიები ვალუტებში დენომინირებულია შემდეგი სახით:

ათას ლარში	2013	2012
ქართული ლარი	12,600	9,137
აშშ დოლარი	9,611	10,598
ევრო	2,086	1,791
სხვა	65	74
სულ	24,362	21,600

შესრულების გარანტიების რისკის და კონცენტრაცია გამოხატული გარანტირებულ თანხებში შემდეგია:

ათას ლარში	2013	2012
მშენებლობა	1,028	1,090
მომსახურება	893	2,394
სხვა	287	492
სულ გარანტირებული თანხები	2,208	3,976

შესრულების გარანტიებისა და კრედიტებთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვების დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	2013	2012
საბალანსო თანხა 1-ლი იანვრის მდგომარეობით	167	265
გაცემული ფინანსური გარანტიების რეზერვის საწყისი აღიარება	72	152
შეზღუდული (გაუქმებული) რეზერვის გამოუყენებელი თანხები	(140)	(214)
გაცემული შესრულების გარანტიების რეზერვის საწყისი აღიარება	21	85
შეზღუდული (გაუქმებული) რეზერვის გამოუყენებელი თანხები	(98)	(121)
საბალანსო თანხა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	22	167

30 გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ნაკისრი ვალდებულებები (გაგრძელება)

დატვირთული და შეზღუდული აქტივები. 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა ბანკებიდან მისაღები სახსრები აკრედიტაციისა და საერთაშორისო ანგარიშსწორების ბარათებით განხორციელებული ოპერაციების უზრუნველყოფაში არ ჩადებულა (2012: 265 ათასი ლარი). გარდა ამისა, სხვაში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრები 21,804 ათასი ლარის (2012: 12,942 ათასი ლარი) ოდენობით წარმოადგენს სავალდებულო რეზერვის დეპოზიტებს, რომლებიც ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არ გამოიყენება (იხილეთ მე-8 განმარტებითი შენიშვნა). 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები 18,512 ათასი ლარის (2011: 18,740 ათასი ლარი) საბალანსო ღირებულებით ჩაიდო “უორლდ ბიზნეს კაპიტალიდან” აღებული სესხის უზრუნველყოფაში.

31 ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთათვლა

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ურთიერთათვლას, ურთიერთათვლის შესახებ აღსრულებად გენერალურ ხელშეკრულებას და მსგავს ხელშეკრულებას დაქვემდებარებული ფინანსური ინსტრუმენტები შემდეგია:

ფინანსური მდგომარეობი ს ანგარიშში ურთიერთათ ვლამდე ასახული მთლიანი თანხები	ფინანსური მდგომარეობი ს ანგარიშში ურთიერთათ ვლილი მთლიანი თანხები	ფინანსური მდგომარეობი ს ანგარიშში ურთიერთათ ვლის შემდეგ ასახული მთლიანი თანხები	ურთიერთათვლის შესახებ გენერალურ ხელშეკრულებას და მსგავს ხელშეკრულებას დაქვემდებარებული თანხები, რომლებიც ჩათვლილი არ არის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში	რისკის წმინდა თანხა
(ა)	(ბ)	(გ) = (ა) - (ბ)	ფინანსური ინსტრუმენტები მიღებული ფულადი უზრუნველყოფა (დ) (ე)	(გ) - (დ) - (ე)
<i>ათას ლარში</i>				
აქტივები				
სხვა ბანკებიდან მისაღები თანხები				
- სხვა ბანკებში განთავსებული მოკლევადიანი დეპოზიტები დაფარვის 3 თვეზე მეტი საწყისი ვადით	25,389	25,389	-	-
- საკრედიტო და სადებიტო ბარათის მომსახურებიდან მისაღები თანხები	181	181	-	-
ურთიერთათვლას, ურთიერთათვლის შესახებ აღსრულებად გენერალურ ხელშეკრულებას და მსგავს ხელშეკრულებას დაქვემდებარებული მთლიანი აქტივები	25,570	25,570	-	-
ვალდებულებები				
- სხვა ბანკების მოკლევადიანი დეპოზიტები დაფარვის 3 თვეზე მეტი საწყისი ვადით	26,337	25,389	948	948
- საკრედიტო და სადებიტო ბარათის მომსახურებაზე გადასახდელი	439	181	258	258
ურთიერთათვლას, ურთიერთათვლის შესახებ აღსრულებად გენერალურ ხელშეკრულებას და მსგავს ხელშეკრულებას დაქვემდებარებული მთლიანი ვალდებულებები	26,776	25,570	1,206	1,206

ჩათვლილი თანხები ძირითადად წარმოადგენს სხვა ბანკებში განთავსებულ დეპოზიტებსა და სხვა ბანკებიდან მისაღებ დეპოზიტებს ვალუტის გაცვლის ტრანზაქციების საფუძველზე (2012: ასეთი ტრანზაქციები არ დაფიქსირებულა). მსგავსად ამისა, (დ) და (ე) სვეტებში ნაჩვენებ თანხები შემოიფარგლება (გ) სვეტში ასახული რისკით თითოეული ცალკეული ინსტრუმენტის შემთხვევაში წმინდა საბოლოო რისკის შემცირებით ჩვენების გამორიცხვის უზრუნველსაყოფად.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლილი და (ბ) სვეტში ასახული თანხა შემდეგი ორიდან უფრო მცირე თანხაა: (i) (ა) სვეტში ასახული მთლიანი თანხა ჩათვლამდე და (ii) ჩათვლის უფლების მქონე დაკავშირებული ინსტრუმენტის თანხა.

32 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის მიერ გაფორმებული უცხოური ვალუტის ფორვარდული და სვოპ შეთანხმებების საფუძველზე მისაღები ან გადასახდელი ვალუტების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ხსენებული ცხრილი ასახავს კონტრაგენტების პოზიციების (და თანხების) ურთიერთნათვლამდე არსებულ მთლიან პოზიციებს და ითვალისწინებს ხელშეკრულებებს, რომელთა მიხედვითაც ანგარიშსწორების დღეები ღგება შესაბამისი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ეს ხელშეკრულებები არსებითად მოკლევადიანია.

	შენიშვნები	2013	
		კონტრაქტები დადებითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებით
ათას ლარში			
უცხოური ვალუტის ფორვარდული და სვოპ შეთანხმებები: ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებული სამართლიანი ღირებულებები:			
- ანგარიშსწორებისას მისაღები ლარისა (+)		25,389	-
- ანგარიშსწორებისას გადასახდელი აშშ დოლარისა (-)		-	(26,337)
უცხოური ვალუტის ფორვარდული და სვოპ შეთანხმებების წმინდა სამართლიანი ღირებულება	19	-	(948)

ზოგადად, ჯგუფის მიერ გაფორმებული უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ვაჭრობა ხორციელდება დახლს მიღმა პროფესიონალი საბაზო კონტრაგენტების მეშვეობით სტანდარტული სახელშეკრულებო პირობებით. წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს აქვს პოტენციურად ხელსაყრელი აქტივების ან არახელსაყრელი (პასივების) პირობები, რაც გამოწვეულია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით, უცხოური ვალუტის კურსის ცვალებადობით ან სხვა ცვლადებით. წარმოებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ჯამური სამართლიანი ღირებულებები შეიძლება დროდადრო მნიშვნელოვნად მერყეობდეს.

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

33 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ტარდება შემდეგი სახით: (i) 1-ლი დონეში შედის მოქმედ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტორებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებული შეფასებები, (ii) მე-2 დონის შეფასებები წარმოადგენს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც იყენებს ან პირდაპირ (ანუ ფასები) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამოძინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (iii) მე-3 დონის შეფასებები ის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ ეფუძნება დაუკვირვებად მონაცემებს). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიების განსაზღვრისას მენეჯმენტი იყენებს შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება ისეთი დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებას საჭიროებს, ამგვარი შეფასება მე-3 დონის შეფასებაა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა განისაზღვრება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიხედვით.

(ა) სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები

აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები ის შეფასებებია, რომელთა განხორციელებაც სავალდებულო ან ნებადართულია ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში ის დონე, რომელსაც სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები განეკუთვნება, შემდეგია:

ათას ლარში	2013 წლის 31 დეკემბერი				2012 წლის 31 დეკემბერი			
	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
აქტივები სამართლიან ღირებულებით								
ფინანსური აქტივები								
<i>სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები</i>								
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	-	31,294	-	31,294	-	10,379	-	10,379
საქართველოს მთავრობის სახაზინო თამასუქები	-	16,634	-	16,634	-	2,985	-	2,985
სეპ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	45,584	-	45,584	-	15,445	-	15,445
არაფინანსური აქტივები								
- შენობა-ნაგებობები	-	13,903	-	13,903	-	13,843	-	13,843
მთლიანი აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები		107,415		107,415		42,652		42,652
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები								
ფინანსური ვალდებულებები								
<i>სხვა ფინანსური ვალდებულებები</i>								
- სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	948	-	948	-	-	-	-
მთლიანი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები		948		948				

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

33 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

მე-2 დონის შეფასებებისთვის სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებული შეფასების მეთოდისა და მონაცემების აღწერილობა შემდეგია:

	სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით		შეფასების მეთოდი	გამოყენებული მონაცემები
ათას ლარში	2013	2012		
აქტივები სამართლიანი ღირებულებით				
ფინანსური აქტივები				
სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები				
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები	31,294	10,379	დისკონტირებული ფულადი ნაკადები ("დფნ")	სამთავრობო ობლიგაციების შემოსავლიანობის მრუდი
საქართველოს მთავრობის სახაზინო თამასუქები	16,634	2,985	დფნ	სამთავრობო ობლიგაციების შემოსავლიანობის მრუდი
სეპ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	45,584	15,445	დფნ	სამთავრობო ობლიგაციების შემოსავლიანობის მრუდი
არაფინანსური აქტივები				
- შენობა-ნაგებობები	13,903	13,843	ბაზარზე შედარებადი აქტივები	ნაკლებად აქტიურ ბაზარზე შედარებადი ფასები
მთლიანი აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები მე-2 დონეზე	107,415	42,652		
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული გალდებულებები				
ფინანსური გალდებულებები				
სხვა ფინანსური გალდებულებები				
- სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	948	-	დფნ	ოფიციალური სავალუტო კურსი, დაკვირვებადი შემოსავლიანობის მრუდი
მთლიანი გალდებულებების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები მე-2 დონეზე	948	-		

2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებების შეფასების ტექნიკაში რაიმე ცვლილება არ მომხდარა (2012: არცერთი).

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

33 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

(ბ) აქტივები და პასივები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც დეკლარირდება

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, შემდეგია:

	2013 წლის 31 დეკემბერი				2012 წლის 31 დეკემბერი			
	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
<i>ათას ლარში</i>								
აქტივები								
ფული და ფულადი ეკვივალენტები								
- ხელზე არსებული ფული	18,201	-	-	18,201	12,985	-	-	12,985
- საკორესპოდენტო ანგარიშები სებ-ში	5,854	-	-	5,854	5,359	-	-	5,359
- საკორესპოდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი დეპოზიტები	11,446	-	-	11,446	5,256	-	-	5,256
- სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები	-	24,005	-	24,005	-	9,003	-	9,003
საგადასახდელი მიწ. რეზერვები სებ-ში	-	21,804	-	21,805	-	12,943	-	12,943
სხვა პანკებიდან მისაღები სახსრები	-	-	-	-	-	265	-	265
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები								
- იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	-	-	126,220	131,288	-	-	66,837	59,458
- სამომხმარებლო სესხები	-	-	13,732	13,871	-	-	12,602	10,652
- იპოთეკური სესხები	-	-	44,599	38,330	-	-	21,145	19,479
- საკრედიტო ბარათები	-	-	5,051	5,050	-	-	4,954	4,944
სხვა ფინანსური აქტივები	-	435	-	435	-	406	-	406
არაფინანსური აქტივები								
საინვესტიციო ქონება, თვითღირებულებით	-	1,912	-	1,802	-	1,067	-	1,055
სულ	35,501	48,156	189,602	272,087	23,600	23,684	105,538	141,805

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, შემდეგია:

	2013 წლის 31 დეკემბერი				2012 წლის 31 დეკემბერი			
	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	1-ლი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
<i>ათას ლარში</i>								
ფინანსური მაღაძეშვებაები								
სხვა პანკებიდან მისაღები სახსრები	-	25	-	25	-	5,318	-	5,318
კლიენტთა ანგარიშები								
- სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციების მიმდინარე / ანგარიშსწორების ანგარიშები	-	17,281	-	17,281	-	7,740	-	7,740
- სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციების ვადიანი დეპოზიტები	-	-	19,293	18,689	-	-	166	165
- სხვა იურიდიული პირების მიმდინარე / ანგარიშსწორების ანგარიშები	-	101,023	-	101,023	-	33,060	-	33,060
- სხვა იურიდიული პირების ვადიანი დეპოზიტები	-	-	39,579	38,889	-	-	25,615	24,543
- ფიზიკურ პირთა მიმდინარე / მოთხოვნადე ანგარიშები	-	33,820	-	33,820	-	30,580	-	30,580
- ფიზიკურ პირთა ვადიანი დეპოზიტები	-	-	22,432	21,662	-	-	20,665	19,975
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები								
- საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები	-	29,517	-	29,517	-	19,019	-	19,019
- მთავრობიდან ნასესხები სახსრები	-	672	-	672	-	848	-	848
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	1,789	-	1,789	-	284	-	284
სუბორდინირებული ვალი	-	3,165	-	3,165	-	2,976	-	2,976
სულ	-	187,292	81,304	266,532	-	99,825	46,446	144,508

33 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში სამართლიანი ღირებულებების გაანგარიშება განხორციელდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის მქონე იმ ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება, რომლებიც მოქმედ ბაზარზე კოტირებული არაა, ხორციელდება მათი საბალანსო ღირებულებით. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება განხორციელდა მომავალში სავარაუდოდ მისაღები ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთამდე.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება განხორციელდა საბაზრო შედარების პარამეტრების გამოყენებით (იხილეთ მე-12 განმარტებითი შენიშვნა).

ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა ჯგუფის საკუთარი მზარდი სასესხო განაკვეთის გამოყენებით. მოთხოვნამდე ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა იმ პირველივე დღიდან, როცა ჯგუფს შეიძლება მოეთხოვოს თანხის გადახდა.

2013 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, იმ აქტივებისა და პასივების მე-2 და მე-3 დონით შეფასების მეთოდში, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, რაიმე ცვლილება არ მომხდარა (2012: არცერთი).

34 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნით, ბასს 39-ში (“ფინანსური ინსტრუმენტები: შეფასების აღიარება”), ფინანსური აქტივები დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) სესხები და დებიტორული დავალიანებები და (ბ) სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვამდე დაკავებული ფინანსური აქტივები და (დ) მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები (“FVTPL”). მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები იყოფა ორ ქვეკატეგორიად: (i) საწყისი აღიარებისას ამგვარად აღნიშნული აქტივები და (ii) აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სავაჭროდ განკუთვნილი. გარდა ამისა, ფინანსური იჯარიდან მისაღები სახსრები ცალკე კატეგორიას განეკუთვნება. ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი შედის სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების კატეგორიაში გარდა ფინანსური წარმოებულებისა და სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა. წარმოებულების გარდა, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება აღრიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით. წარმოებულები სამართლიან ღირებულებას მიეკუთვნება მოგება-ზარალის შეფასების კატეგორიის მეშვეობით. სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მიეკუთვნება სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომ შეფასების კატეგორიას.

სს “გაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

35 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად განიხილებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან ან ერთ მხარეს აქვს მეორის კონტროლის შესაძლებლობა ან ერთ მხარეს შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს მეორე მხარის ფინანსურ თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. საგარეოდ დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორატის კატეგორიებში შეყვანილი პირები არიან სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორატის წევრების ახლო ოჯახის წევრები:

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დასაფარი ბალანსები შემდეგია:

ათას ლარში	აქციონერები	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორატი	საერთო კონტროლის ქვეშ არსებული კომპანიები
კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების ჯამური თანხა (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 6%-24%)	-	108	316	189
კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების გაუფასურების ზარალი	-	-	(5)	-
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 0%-12,25%)	17	662	783	29,178
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 4,32%-4,81%)	1,912	-	-	-

ქვემოთ წარმოდგენილია დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლისა და ხარჯის პუნქტები 2013 წლისთვის:

ათას ლარში	აქციონერები	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორატი	საერთო კონტროლის ქვეშ არსებული კომპანიები
საპროცენტო შემოსავალი	-	5	3	3
საპროცენტო ხარჯი	(13)	(55)	(36)	(898)
(რეზერვის ფორმირება)/სესხის გაუფასურების ამოღება	-	-	(4)	3
უცხოური ვალუტის კონვერტირებიდან მიღებული მოგება ან ზარალი	(36)	(75)	(8)	(1,079)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით მიღებული მოგება ზარალის გამოკლებით	-	1	1	123
საკომისიო შემოსავალი	-	1	1	33
საკომისიო ხარჯი	(1)	-	-	-
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვის ამოღება	-	-	-	10
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-	(33)	-

სს “გაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

35 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული სხვა უფლებები და ვალდებულებები შემდეგია:

ათას ლარში	აქციონერები	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორატი	საერთო კონტროლის ქვეშ არსებული კომპანიები
ჯგუფის მიერ გაცემული შესრულების გარანტიები წლის ბოლოს აუთენტიკური საკრედიტო ხაზის ვალდებულებები	17	-	-	-
	-	142	67	36

2013 წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული და დაკავშირებული მხარეების მიერ დაფარული მთლიანი თანხა:

ათას ლარში	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორატი	საერთო კონტროლის ქვეშ არსებული კომპანიები
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული მთლიანი თანხა	483	992	402
წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეების მიერ დაფარული მთლიანი თანხა	(358)	(362)	(320)

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დასაფარი ბალანსები შემდეგია:

ათას ლარში	აქციონერები	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორატი	საერთო კონტროლის ქვეშ არსებული კომპანიები
კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების ჯამური თანხა (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 6%-24%)	-	27	69	-
კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების გაუფასურების ზარალი	-	(1)	(1)	-
კლიენტთა ანგარიშები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 0%-12,25%)	-	248	448	2,193
ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 4,32%-4,81%)	1,461	-	-	-

ქვემოთ წარმოდგენილია დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლისა და ხარჯის პუნქტები 2012 წლისთვის:

ათას ლარში	აქციონერები	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორატი	საერთო კონტროლის ქვეშ არსებული კომპანიები
საპროცენტო შემოსავალი	-	10	3	-
საპროცენტო ხარჯი	(172)	(21)	(29)	(143)
სესხის გაუფასურების ზარალი (ზარალი) უცხოური ვალუტით ვაჭრობიდან მიღებული მოგების გამოკლებით	-	6	-	-
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით მიღებული მოგება ზარალის გამოკლებით	-	(19)	2	(250)
საკომისიო შემოსავალი	-	-	-	87
საკომისიო ხარჯი	-	1	2	17
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	(8)	-	-	-
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-	-	(10)
	-	-	(1)	-

სს “პაზისბანკის ჯგუფი”

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის განმარტებითი შენიშვნები

35 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2012 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული სხვა უფლებები და ვალდებულებები შემდეგია:

ათას ლარში	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორატი	საერთო კონტროლის ქვეშ არსებული კომპანიები
შესრულების გარანტიები	-	-	480
ფინანსური გარანტიები	-	-	17
სხვა შეპირობებული ვალდებულებები	139	52	-

2012 წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული და დაკავშირებული მხარეების მიერ დაფარული მთლიანი თანხა:

ათას ლარში	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორატი
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული მთლიანი თანხა	551	437
წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეების მიერ დაფარული მთლიანი თანხა	(393)	(280)

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურება შემდეგია:

ათას ლარში	2013		2012	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი ანაზღაურება: - ხელფასები	346	-	152	-
სულ	346	-	152	-

დირექტორატის წევრთა შრომის ანაზღაურება შემდეგია:

ათას ლარში	2013		2012	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი ანაზღაურება: - ხელფასები	486	-	381	-
- მოკლევადიანი პრემიები	847	550	173	122
სულ	1,333	550	554	122

მოკლევადიანი პრემიების გადახდის ვადა დგება იმ პერიოდის დასრულების შემდეგ თორმეტი თვის ვადაში, რომელშიც მენეჯმენტმა განახორციელა შესაბამისი მომსახურება.

2013

თბილისი 0103, კეთევან წამებულის გამზ. 1, ტელ.: (995 32) 2 922 922

1, Ketevan Tsamebuli Ave., 0103 Tbilisi, Georgia, Tel.: (995 32) 2 922 922

[www. basisbank.ge](http://www.basisbank.ge)